

Deseta noć, Stela, Poplava, Manifest banalnosti

Pešut, Dino

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of dramatic art / Sveučilište u Zagrebu, Akademija dramske umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:205:543053>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-18**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Academy of Dramatic Art - University of Zagreb](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AKADEMIJA DRAMSKE UMJETNOSTI

DINO PEŠUT

DESETA NOĆ
STELA, POPLAVA
MANIFEST BANALNOSTI

Diplomski rad

Zagreb, 2017.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AKADEMIJA DRAMSKE UMJETNOSTI
Studij dramaturgije
Usmjerenje dramsko i filmsko pismo

**DESETA NOĆ
STELA, POPLAVA
MANIFEST BANALNOSTI**

Diplomski rad

**Mentori: izv. prof.art Lada Kaštelan
doc. art. Tomislav Zajec**

Student: Dino Pešut

Zagreb, 2017.

KAZALO:

DESETA NOĆ.....	1
STELA, POPLAVA.....	104
MANIFEST BANALNOSTI.....	201

Deseta noć

Dino Pešut

Dino Pešut FILMSKO
PISMO II mentor: izv.

prof. Lada **Text**
Kaštelan

INT. SOBA U PSIHIJATRIJSKOJ BOLNICI - DAN

DEJAN (27) spava. Soba u psihijatrijskoj bolnici je mala, dvokrevetna, žutih zidova.

Probudi ga buka. On zbunjeno pogleda oko sebe. MUŠKARAC (43) stoji pored ormara na drugom kraju sobe te se ubrzano pakira. Baca nešto odjeće u omanju putnu torbu. Iz hodnika se čuju pucnjevi i neartikulirano deranje.

DEJAN

Što je?

MUŠKARAC

Puštaju nas.

Muškarac uzima torbu i izlazi iz sobe. Dejan pogleda kroz prozor koji je iza njega. Ispred bolnice, ljudi trče prema velikom dvorištu. Neki od njih pucaju iz pištolja. Dejan zaškilji. Polako ustane. Stoji pored kreveta.

INT. HODNIK - DAN

Dejan polako izviri iz svoje sobe. Pogleda lijevo i desno. Nema nikoga. Cijeli je hodnik skršen, slike su na podu, cvijeće iskopano iz tegli, posvuda papiri. Sva su vrata otvorena. Dejan izlazi u hodnik noseći ručnik i gel za tuširanje.

INT. KUPAONICA - DAN

Dejan stoji u kupaonici. Skida se. Neko vrijeme se gleda u ogledalo. Odlazi pod tuš. Tušira se. Voda je hladna i tuš je pomalo razvaljen pa se brzo sapuna. Drhti.

INT. ORDINACIJA - DAN

Dejan sjedi u skućenom uredu preko puta psihijatrice KSENIJE (48). Soba ima jedan sasvim mali prozor i djeluje prazno, dva stolca, jedan omanji stol, u kutu aparat za vodu. Na stolu se nalazi plastična lubanja u kojoj su čokoladice i bomboni. Dejan uzima jedan bombon i pojede ga. Ksenija ga gleda.

(CONTINUED)

KSENIJA

Eto...

Dejan se nasmiješi.

KSENIJA

Ništa.

Ksenija iz jedne od ladica izvadi bocu viskija. Stavi je na stol. Ustane i iz aparata za vodu izvuče dvije plastične čaše. Vрати se stolu. Jednu čašu dodaje Dejanu. Natočci mu viski. Ksenija izvadi kutiju cigareta iz džepa kute. Jednu ponudi Dejanu.

KSENIJA

Ajde...

Dejan uzme jednu cigaretu, Ksenija drugu. Zapale. Ksenija podigne čašu prema Dejanu.

KSENIJA

A ništa. Živio.

Dejan i Ksenija se kucnu čašama. Otpiju. Ksenija malo više i natočci si odmah još malo viskija. Ponudi Dejanu. On odbije.

KSENIJA

Slušaj... I da nije ovako... Ja mislim da si ti spreman.

Dejan pogleda u pod.

KSENIJA

Lijepo smo radili. Mislim da smo se probili kroz dosta toga.

Dejan zakoluta očima i nasmiješi se.

KSENIJA

Ja... Ja mislim da ti je to to.

DEJAN

Vidjet ćemo.

KSENIJA

Kako se ti osjećаш?

(CONTINUED)

DEJAN

Dobro.

KSENIJA

(oponaša ga)

Dobro.

Ksenija otpije viski i natočci si još jedan.

KSENIJA

To ti je to. Ostao si isti, ali sad
barem znaš što ti je. Drugo ti
nisam ni obećala, jel tako?

DEJAN

Da.

KSENIJA

Želiš li još razgovarati o...?

DEJAN

Ne.

Ksenija ugasi cigaretu na podu. Smije se.

KSENIJA Ćuj, i meni

je zadnji dan. Nego, tebi je
jasno da su... Tebi je jasno da
je sada sve malo drugačije?
Vani, mislim...

DEJAN

Kako ne?

KSENIJA I ja mislim

da će tebi to biti pomalo...

DEJAN

Smiješno?

KSENIJA

Moguće.

DEJAN

Pretpostavljam.

KSENIJA

I ja tebi tu ne mogu pomoći.

(CONTINUED)

Dejan slegne ramenima.

KSENIJA

Svakako, ja sam ponosna na tebe. To nije bio lak posao, znaš?

DEJAN

Nije.

KSENIJA

I ja sam sretna što nisi odustao... Bez obzira na sve...

DEJAN

Zašto bih?

KSENIJA

I ja to mislim.

Dejan ugasi cigaretu o don cipele. Stavi opu[~] šak na rub stola.

DEJAN

Jel' se bojite?

KSENIJA

~Cega bih se bojala?

Ksenija se nasmije i nato[~]ci si još malo viskija. Sprema se popiti ga, ali spusti [~]cašu na stol.

KSENIJA

Bojati se... Nekome cijeli život prode u strahu. Ja mislim da je to[~] i najbolje što nam se moglo dogoditi.

DEJAN

Da... Ja imam neki osje[~]caj da mi se to ve[~]c dogodilo.

KSENIJA

Svima je... Samo je to tako teško priznati. Svijet je uvijek bio...histeri[~]can.

DEJAN

Ja sam zato završio ovdje.

(CONTINUED)

KSENIJA

Re'ci 'cu ti iskreno. Završio si
ovdje zato što si kreten.

Dejan se smije.

KSENIJA

I nemoj mi se sada nešto fatalno
zaljubljevati.

DEJAN

Ne'cu.

Ksenija ga dugo gleda u o'ci. Smješka se. Dejan gleda malo u
pod, malo u nju, a zatim otpije viski do kraja.

KSENIJA

Ma jebeš sve...

Ksenija ustane, sjedne pored Dejana i zagrli ga. Poljubi ga
u 'celo.

KSENIJA

Bit 'ceš dobro. Možda 'ce se tu i
tamo vratiti... To... Bit 'ce te
strah, ali 'ko ga jebe.

Ksenija ustane.

KSENIJA

Hajde sada. 'Ceka te naporan dan.

DEJAN

Meni se nikud ne žuri.

Ksenija se nasmiješi, ali mu ostane okrenuta leđima. Odlazi
prema vratima. Otvara vrata. Dejan polako ustane i krene
prema izlazu. Ksenija mu pruži ruku i oni se rukuju. Dejan
izlazi i za njim se zatvaraju vrata. On može 'cuti kako
Ksenija pla'ce.

INT. HODNIK - DAN

Dejan hoda praznim hodnikom. Gleda slike na podu: neki
politi'cari otvaraju bolnicu, sve'cenik ju blagoslovi. Dejan
stane ispred jedne i nasmije se. Nastavi hodati prema liftu.

(CONTINUED)

INT. LIFT - DAN

Vrata lifta se zatvaraju. Dejan se gleda u ogledalo. Štipa obraze. Namigne si. Popravi si frizuru. Vrata lifta se otvore.

EXT. ISPRED PSIHIJATRIJSKE BOLNICE - DAN

Na parkiralištu je sparkiran jedan auto ispred kojeg stoje MILAN (60) i VESNA (55). Dejan izlazi iz bolnice i primijeti ih. Vesna počne plakati i zadržci se prema njemu. Zagrlji ga čvrsto. Nastavi plakati. On se pokušava odmaknuti.

DEJAN

Hej, dobro je.

VESNA

Tako sam sretna.

DEJAN

Dobro.

Dejan uoči pištolj zataknut u Vesnine hlače. Ona shvati da je vidio pištolj pa brzo spusti majicu. Dejan ju odmakne od sebe.

VESNA

Ne moraš tako grubo.

DEJAN

Treba mi malo prostora.

Vesna pomalo uvrijedena krene prema autu. Dejan ide za njom. Dejan pogleda Milana koji ga tupo prati pogledom.

DEJAN

Bok.

MILAN

Ej.

Dejan sjedne u auto.

VESNA

Zašto ne sjedneš ispred?

DEJAN

Dobro mi je ovako.

(CONTINUED)

VESNA

Idemo. Doma je ručak već spreman.
Sve za unuka. (Milanu) Hajde, pušit
ćeš kasnije. Idemo, sigurno je
gladan.

Vesna i Milan sjedaju u auto. Auto kreće, izlazi iz
parkirališta i nestaje u horizontu.

INT. AUTO - DAN

Dejan, Milan i Vesna se voze u autu. Dejan gleda kroz
prozor. Cesta je prazna.

VESNA

Ljudi više uopće ne putuju. Ostaju
kod kuće, znaš. Mnogi su već i
otišli.

MILAN

Vesna...

Kroz prozor, Dejan ugleda *billboard* na kojemu je nasmiješena
četveročlana obitelj iznad koje piše PRELAZAK, OBITELJSKI
PAKET.

VESNA

Nego, pričaj nam.

DEJAN

Nemam što pričati.

VESNA

Pa jel' im teško pao oproštaj?

DEJAN

Nema više nikoga.

VESNA

Vidiš... Svi su otišli svojim.

DEJAN

Mama, to su kriminalci i ludaci...
Oni nemaju nikoga. Otišli su
vjerojatno ubijati.

(CONTINUED)

VESNA

Strašno...

MILAN

Nego, reci jesi ti sad dobro. Je li ti upalilo to?

DEJAN

Vidjet ćemo.

VESNA

Ja već dugo nisam izašla.

DEJAN

Zašto?

VESNA

Strašno mi je to sve. Kako se ljudi ponašaju.

DEJAN

A što si ti očekivala? Da će se svi primiti za ruke?

VESNA

Meni je to strašno.

MILAN

Ljudi su životinje, Vesna.

Vesna se rasplače.

VESNA

Kako je to sve strašno, ali ja ćim tebe vidim sam sretna.

DEJAN

Ma jel'?

VESNA

Nemoj samo biti tako bezobrazan pred bakom.

DEJAN

Mama, hajde me pusti malo.

Dejan zašuti i ponovno pogleda prema prozoru. Vesnina ruka ga primi za koljeno i pritisne. Dejan se zavalio i zatvorio oči.

(CONTINUED)

EXT. PARKIRALIŠTE - DAN

Auto se sparkira ispred zgrade. Dejan, Vesna i Milan polako izlaze. Dejan gleda u zgradu. Na mnogim prozorima spuštene su rolete. Na jednom prozoru je LELA (85) koja maše s prozora. Dejan joj odmahne. Penju se uz stepenice.

INT. STAN - DAN

Lela stoji na vratima i snažno zagrlji Dejana.

LELA

Ti si smršavio!

DEJAN

Bako, udebljao sam se.

LELA

Nisi... Nisi!

DEJAN

Bio sam tu prije dva tjedna.

VESNA

Mama, ajde ga pusti. Gladni smo.

LELA

Sve je spremno. Samo da nam je još malo vremena.

VESNA

Mama, ajde molim te, ne moramo sada! Možda samo da pojedemo prvo.

Dejan se nasmiješi.

INT. KUPAONICA - DAN

Dejan se umiva u kupaonici. Gleda se u ogledalo i duboko udahne. Počne prati ruke. Pere ih dugo.

INT. KUHINJA - DAN

Dejan, Vesna, Milan i Lela sjede za stolom. Na stolu je velika purica s pečnim krumpirom, svećane čaše za vino i velika porcija francuske salate.

(CONTINUED)

VESNA

Jao... Kao da je Boži'c.

DEJAN Pa u

neku ruku i je.

LELA

I danas bez juhe!

VESNA

Mama, mogla si barem sebi malo.

LELA

Jebe mi se za juhu danas.

Vesna zažmiri i duboko udahne.

LELA

Ja sam ju pitala za još malo vremena...

VESNA

Mama, znaš koliko je teško dobiti termin. A ti si mogao malo ranije iza'ci... Da se podružimo.

DEJAN

Mama... Ne možeš tako.

VESNA

Idemo prvo jesti pa 'cemo popri'cati.

Uzimaju si komade purice. Trgaju ih rukama. Stavljaju francusku salatu u tanjure. Lela počne plakati.

DEJAN

Bako, nemoj plakati.

LELA

Kako ne? Jebemu sunce...

VESNA

Mama, nemoj... Nemoj, molim te. Nemoj sada.

Vesna počne plakati. Milan spusti žlicu.

MILAN

(CONTINUED)

Možemo jedan ručak provesti u
tišini. Ha? Molim vas. Šta sad?

DEJAN

Pusti ih.

MILAN

Ti šuti.

Nastavljaju jesti u tišini. Vesna primi Dejana preko stola
za ruku.

VESNA

Ja sam samo sretna što si ti tu s
nama... Da smo skupa... U svemu
tome.

Dejan odmakne ruku.

DEJAN

Ja sam odlučio.

VESNA

Što?

DEJAN

Ja neću. Ostajem.

LELA

Sine moj... Pa jesi čuo što
pričaju?

DEJAN

Ja... Ja ću još malo vidjeti.

Vesna brizne u plač.

VESNA

Ne možeš! Mi smo to odlučili
zajedno. Kao obitelj!

DEJAN

To ste vi odlučili mimo mene.

MILAN

Razgovarat ćemo poslije ručka.

LELA

Sine moj, pa kako ćeš sam?

(CONTINUED)

DEJAN

Ja se toga ne bojim.

VESNA Ne
možemo. Ti si dio ove
obitelji... I red je!

DEJAN

Ne. Ja sam odlučio...

VESNA

Ti ne možeš tako s nama. Ne može
tako... Mi smo jedna obitelj.

DEJAN

Imam pravo odlučiti za sebe.

VESNA

Ja tebi ne mogu dopustiti da srljaš
tako... U patnju... Ja kao majka.

DEJAN

Ne još dugo.

Vesna ušuti. Gleda u Dejana, suzdržava suze, plitko diše
kroz nos. Milan lupi šakom o stol.

(cont'd)

Pusti ga na miru. On može odlučiti
za sebe. Jebi ga, neće pa neće.
Tko ga jebe? Nek ostane. Jedi sad.

Vesna ustaje od stola i odlazi na balkon. Tamo se podbočci i
zapali cigaretu. Dejan gleda prema njoj.

LELA

Neće to na dobro. Ne može. Ti znaš
što govore na televiziji?

DEJAN

Znam.

LELA

Sine, a zašto se onda patiti?

DEJAN

Tako sam odlučio.

LELA

(CONTINUED)

Ne može to na dobro.

Lela nastavlja jesti i mrmljati, negodovati. Dejan ustane od stola.

INT. SPAVAĆCA SOBA - DAN

Dejan leži na krevetu i gleda u plafon. U sobu ulazi Lela. Pokuca.

LELA

Smijem ući?

DEJAN

Jasno.

Lela ude i legne pored Dejana. Pogleda ga.

LELA

Ja mislim da trebaš ostati. Ja sam stara. Ja to ne bih izdržala. Ali ti si mlad... I možda... Uvijek ima neki možda. Ona se ne može odvojiti, a ti možeš.

DEJAN

Volim te.

LELA

I nemoj se ti ničega bojati. Ja imam neki osjećaj da ćeš ti biti dobro.

DEJAN

To ne možemo znati.

LELA

Ja to znam. Samo ona to neće izdržati. Da ti ostaješ...

DEJAN

Meni je dugo trebalo da počnem donositi odluke sam.

LELA

(CONTINUED)

Nije ona kriva. Mi smo se skupa dogovorili da je ovo najbolja opcija.

DEJAN

Možda i je.

LELA

Jer što? Ti si mlad... Još ´ceš nešto i na´ci. Ona je bolesna. Ne bi to mogla izdržati.

DEJAN Bako... Ja

se ne mogu s time baviti.

LELA

Ja sam te samo mislila nešto zamoliti.

DEJAN

Reci.

Lela ustane i ode do jedne komode, uzima fotografiju gdje je ona nešto mlada uz jednog starijeg muškarca i drži malu bebu.

LELA

Ja bih voljela da ovo ´cuvaš. Ne´ce ga u onom centru prihvatiti. Rekli su mami da samo svakodnevno ´življenje, ali ne i uspomene. Ja ´želim da ovo ´cuvaš. Tu si se ti rodio... I mi smo bili sretni. Bio je i rat i sve, ali... Ti si se rodio.

Dejan uzima fotografiju i smije se.

LELA

I voljela bih da to negdje ostane. Nikad nisam bila sretnija.

DEJAN

´Cuvat ´cu je.

LELA

Dobro.

(CONTINUED)

DEJAN

Ali ti bako znaš...

LELA Ja sve znam...Ali ja ne bih preživjela da se nisam nikada nadala. Previše sam se ja i straha i gladi... I bolesti... I smrti. Razno raznih krajeva... Ali eto me tu. Idem svojom voljom.

DEJAN

Ja to samo želim vidjeti.

LELA

Već si vidio. Ti si dobio moje...Ta moja stanja.

Lela se lupne po glavi prstima.

LELA

I ti znaš... Ja znam što je to. Kad sve prestane. Zato se i ne bojim. Oni su tamo dali lijekove i sve... Ali to ne prestaje. To osjećaš. Ja sada mogu spavati... Ali, to je u nama... Ta voda...

DEJAN

Vidiš meni je uvijek bilo nebo.

LELA

Ista je stvar. Lela poljubi Dejana.

LELA

Hoćeš da te malo izmasiram?

DEJAN

Ne treba.

Na vratima se pojavi Vesna.

VESNA

Odi se malo odmoriti.

LELA

Ma samo da ga još jednom poljubim.

(CONTINUED)

Lela izljubi Dejana. On se smije. Niz obraz mu kapne jedna suza. Lela izlazi iz prostorije.

VESNA

Ona ne zna za sebe.

Dejan brzo spremi fotografiju u džep.

VESNA

Ja sam mislila malo prošetamo po kvartu.

EXT. ULICA - DAN

Vesna i Dejan šetaju po parku okruženom zgradama. Sve je zaraslo. Vesna zagrlji Dejana. On se odmakne.

VESNA

Ja mislim da... Mislim da ´ce biti bolje ako odemo svi skupa.

DEJAN

Mama, odlučio sam.

VESNA

Zašto si uvijek tako tvrdoglav kad znaš da ´ceš požaliti.

DEJAN

Ne´cu. Ti mene moraš pustiti. Naprosto moraš.

VESNA

Pa nisam to samo ja.

DEJAN

Ja idem svojim putem.

VESNA

Ali...

DEJAN

Mama, slušaj me... Ostajem! Možemo provesti ovaj dan ovako... Ili ja mogu oti´ci.

VESNA

(CONTINUED)

Moraš ostati! Poslije... Poslije
idi svojim putem. Jel to zbog
prijatelja?

DEJAN
Kojih prijatelja?

VESNA
Meni je jasno da ih
želiš pozdraviti.

DEJAN
Mama, ja više nemam prijatelja.
Nemam ništa.

VESNA
Ja ti uvijek govorim da imaš nas...

DEJAN Ne mogu se ja
osloniti na vas. Moram imati i
svoj život.

VESNA
Kakav će to život biti? Još deset
dana?

DEJAN
Ne znam. Moj.

VESNA Ja sam uvijek
htjela da ti samo budeš sretan.

Vesna sjedne na travu pored ruža.

VESNA
Samo to... Da budeš sretan! Ali sam
te ugušila.

Dejan neko vrijeme stoji iznad nje pa sjedne.

DEJAN Da si znala
bolje, napravila bi bolje. Ja
sam ti oprostio.

VESNA
Ja sam... Ja sam te ugušila.

DEJAN
Sad je to gotovo.

VESNA

I ja...

DEJAN

Sve je u redu.

Vesna se baci na Dejana i čvrsto ga zagrlila.

VESNA

Oprosti mi, molim te.

DEJAN

Sada je sve u redu.

Vesna pusti Dejana i gleda ga.

VESNA

Kako si samo lijep.

Dejan joj se nasmiješi.

VESNA

Oprosti. Ja si ne mogu pomoći. Ti
ćeš za mene uvijek biti beba. Onaj
mali Dejan...

DEJAN

Znam... Ali moraš negdje poštovati
moju odluku.

VESNA

Ja ju poštujem.

DEJAN

Hvala ti.

VESNA

I valjda će biti dobro.

DEJAN

Vidjet ćemo.

Dejan i Vesna se nasmiješe jedan drugome. Vesna podraga
Dejana po kosi.

VESNA

Svejedno moraš obući odijelo danas!

(CONTINUED)

DEJAN

Mama!

VESNA

Ne zanima me. Koliko puta ´ceš
vidjeti da ti umire cijela obitelj?

Dejan i Vesna se počnu smijati.

VESNA

Meni je samo važno da si ti sada
dobro.

DEJAN

Jesam.

VESNA

I ve'c 'ceš se ti sna'ci.

Prema njima dolazi Milan. Vesna ustaje.

(cont'd)

Razgovaraj malo i s njim. On je
toliko željan. Samo ne zna... Jebi
ga... On to ne zna izraziti.

Vesna poljubi Dejana. Preda pištolj Milanu. Poljube se dugo.
Dejan ih gleda i smiješi se. Vesna odlazi. Milan gleda za
njom. Okrene se prema Dejanu.

MILAN

Dodi.

Dejan ustane i približi se Milanu. Čvrsto se zagrle.

EXT. PORED RIJEKE - DAN

Dejan i Milan izlaze iz auta na šljunčanu plažu pored
rijeka. Milan izlazi iz auta i krene prema utabanom putu
kroz šumarak. Dejan hoda iza njega. Dolaze do jedne male
uzvisine ispod koje teče rijeka. Milan se skine i skoči u
vodu.

MILAN

Hajde!

Dejan se skine i skoči za njim.

Plivaju, rone. Doplivaju nizvodno do šljunčane plaže gdje
je auto. Izlaze iz vode i Milan sjedne na plažu. Dejan pored
njega.

MILAN

Jebi ga. Morao samo ovo prije...
Prije večeras.

Dejan se nasmiješi.

(CONTINUED)

DEJAN

DEJAN

Voda je topla.

MILAN

Ma sve se sjebalo nešto.

Jesi spreman ti?

MILAN

Ma, tko je spreman?

DEJAN

Ne znam.

MILAN

To tako mora biti.

DEJAN

Da.

Gledaju prema rijeci. Dejan se igra s kamenčićima.

MILAN

Ti si hrabar.

DEJAN

I nije to neka hrabrost.

MILAN Uvijek si bio hrabar. Tako po svome.

DEJAN

Ajde tata...

MILAN

Ja nisam.

Milan pogleda u Dejana.

MILAN

Jer možda to bude nešto predivno.

DEJAN

Sumnjam.

MILAN

I ja sam ponosan na tebe.

(CONTINUED)

DEJAN

DEJAN

Znam.

Milan se nagne i poljubi Dejana u obraz.

MILAN

Jebi ga. Nije me bilo.

Ja ne mogu prolaziti i s tobom i mamom isto.

MILAN

Pusti me da ti kažem.

DEJAN

Ne... Ovo je dan kao i svaki drugi. Za tjedan dana ´ce ionako biti svejedno. Svatko je radio kako je znao.

MILAN

I to što kažeš...

DEJAN

Nema tu ni nešto previše mudrosti. To je tako. Dan kao svaki drugi. I za tjedan dana ne´ce biti ni toga.

Nastavljaju gledati u rijeku. Dejan zagrlji Milana. Milan se raspla´ce, vrlo suzdržano. Rijeka te´ce.

INT. SPAVA´CA SOBA - DAN

Dejan stoji, samo u ga´cama, ispred ormara. Otvara ormar i pregledava po starim odijelima. Uzima jedno krem boje. Obla´ci bijelu košulju. Veže kravatu. Polako obla´ci hla´ce i sako. Malo mu je malo, nogavice i rukavi na sakou su mu kratki. Smije se.

INT. DNEVNA SOBA - DAN

Dejan ulazi u dnevnu sobu. Tamo sjede, ispred televizora, jedna kraj druge Lela i Vesna u svećcanim haljinama. Na

(CONTINUED)

DEJAN

fotelji je zavaljen Milan. Na televizoru se vrti repriza dočeka Nove godine.

VESNA

A tko je to meni lijep? Kako ti je mali taj sako.

DEJAN

To se tako nosi.

LELA

Skroz ti je taman.

Milan i Vesna se nasmiju. Vesna napravi mjesta pored sebe.

VESNA

Dodi tu između nas.

Dejan sjedne. Vesna ga zagrlji i poljubi. Lela ga drži za ruku.

VESNA

Ovdje svaku večer na televiziji doček Nove godine. A oni skoro svi već otišli.

Vesna i Lela se smiju.

VESNA

Kako si lijep. Uzmi si to odijelo.

LELA

On je isti stari.

VESNA

Je... Što si stariji...

Dejan pogleda u Milana koji se smije i zakoluta očima.

LELA

Ma da... Lijepo je.

Na TV-u krene neka pjesma. Milan pride Vesni i zamoli je za ples. Dejan učini isto s Lelom. Plešu oko malog čajnog stolića. Dejan je pomalo nespretan. Plešu dugo. U trajanju cijele pjesme. Vesna plaće. Milan ju tapše po ledima. Lela je sretna.

Pjesma završi. Sjednu natrag na kauč.

DEJAN

Slatki ste.

LELA

Ma da... Valja ovako slaviti.
Plesati. Piti... Pa sam se...

VESNA

Mama, ti si zelena. Jesi dobro?

LELA

Ja sam odlično! Samo... Ne mogu doći do zraka.

(CONTINUED)

VESNA

Mama? Mama? Jesi dobro?

LELA

Da. Odlično sam.

DEJAN

Bako?

LELA

Zlato moje.

Lela jedva diše. Primi se za srce i zagrlji Dejana. On ju čvrsto grli.

VESNA

Mama? Mama?

Vesna skoči i drži Lelu koja leži onesviješteno. Vesna počne plakati.

VESNA

Mama?

MILAN

Pusti ju.

Dejan uzme Lelu i položi ju na krevet. Provjeri da li diše. Vesna plače. Milan ju čvrsto drži u zagrljaju.

MILAN

Hajde, smiri se.

VESNA

Mama...

DEJAN

Ona je otišla kada je to...

VESNA

Trebali smo skupa.

MILAN

To ništa ne mijenja.

VESNA

Ali...

(CONTINUED)

MILAN

Hej, smiri se.

Vesna ne prestaje plakati. Sjedne na fotelju. Dejan joj se približi. Sjedne pored nje.

DEJAN

Mama, ali to sada stvarno nije važno.

Milan izlazi iz prostorije.

VESNA

Ona to nije izdržala.

DEJAN

Ne moraš ni ti.

VESNA

To mora tako biti. Ja sam ti uvijek bila strašno vezana uz nju... Ali ona... Ona je bila tako stroga! Koliko me tukla...

DEJAN

Mama, u redu je.

VESNA I ja sam ovisna o njoj cijeli život.

DEJAN

Ali sad je gotovo.

Vesna pritisne dlanove na lice i plačce.

DEJAN

Mama... Nemoj tako. Probaj se smiriti. Sve je u redu.

VESNA

Sve je...Sve je to krivo.

Dejan ustane i zagrli ju.

DEJAN

Sve je u redu.

Milan se vraća u sobu s otvorenom buteljom vina i dvije čaše.

(CONTINUED)

MILAN

Vesni, dodi... Idemo.

VESNA

Hoću biti s njim!

DEJAN

Mama, ja mislim da je bolje da
budete sami.

Milan dode do Vesne. Pridigne ju. Dejan ju zagrli. Ona plaće. Dejan poljubi Vesnu. Ona poljubi njega.

DEJAN

Volim te.

VESNA

Volim i ja tebe... Toliko... Nemoj
to zaboraviti!

Zagrole se još jednom. Potom Dejan zagrli Milana. Milan ga iz fore pogladi šakom po bradi. Dejan poljubi Milana. Milan i Vesna izlaze iz sobe. Dejan gleda za njima. Dejan sjedne na pod ispred kaučca na kojemu leži mrtva Lela i gleda TV. Uzme cigaretu sa stola, zapali ju. Uzima viskija iz vitrine i pije. Puši. Gucne. Puši i gleda televiziju.

UVODNA ŠPICA

INT. DNEVNA SOBA - DAN

Dejan malo zadrijema. Odjednom u stan ude četvero ljudi u bijelim radnim antivirusnim odijelima s maskama na licu. Dejan se prepadne, brzo ustane i pogleda prema njima. Oni se zaustave. Gledaju u njega.

DEJAN

Jedna je ovdje, a dvoje u spavaćoj
sobi.

Jedna ĆISTAĆICA (35) pridigne svoju masku.

ĆISTAĆICA

A ti?

(CONTINUED)

DEJAN

Ja nisam.

~CISTA~CICA

Zašto?

DEJAN

Nisam htio.

~CISTA~CICA

Dobro. Pokupite dvoje. Ja ću s njim.

Ostalo troje ~cista~ca ode prema spavaćoj sobi. ~Cista~cica pride Dejanu.

~CISTA~CICA

Dakle, nisi htio?

DEJAN

Ne.

~CISTA~CICA

Zašto?

DEJAN

Ne znam.

~CISTA~CICA

Jesi glup?

DEJAN Ja

to hoću vidjeti.

~CISTA~CICA

Manijaci... Slušaj, mi novac ne vraćamo. Platili ste obiteljski paket 2, to je ~cetvero~clana obitelj.

DEJAN

Nije me briga.

~CISTA~CICA

Isto tako, morat ćeš se prijaviti u centar.

DEJAN

Dobro.

(CONTINUED)

~CISTA~CICA

To je besplatno.

DEJAN

Kako je moguće da se još brinete oko novca?

~CISTA~CICA

Ovo je usluga i ona se naplaćuje kako bi centar mogao poslovati.

DEJAN

Dobro.

~CISTA~CICA

U centru se moraš prijaviti. Imaš li neke stvari koje bi dao za Arhivu ~covje~canstva?

Dejan izvadi fotografiju iz džepa. ~Cista~cica zakoluta očima.

~CISTA~CICA

To ne može. To je uspomena. Vrlo je jasno što može u arhiv. To možeš na internetu vidjeti. Uspomene nisu relevantne. Fotografija ima i previše.

DEJAN

Dobro.

Dejan strpa fotografiju natrag u džep. Trojica ~cista~ca ulaze u dnevnu sobu i uzimaju Lelu.

DEJAN Ona nije...

Ovaj, otišla je prirodno.

~CISTA~CICA

Svi odlaze prirodno... Nego, u centru ´ceš morati re´ci da ostaješ i vidjeti imaš li još koga... Mislím, nedovršenih poslova...

DEJAN

Oprostite, zašto ste ljuti?

~CISTA~CICA

Zato jer sve piše u ugovoru.
Mislím, ja te ne mogu ubiti.

(cont'd) Pa valjda.

~CISTA~CICA

Dobro. Mislím da je najbolje da
odmah ideš tamo jer ´ce papirologija
ionako biti poduga~cka.

DEJAN

O.K.

~Cista~cica odlazi prema vratima. Zaustavi se.

~CISTA~CICA

Moja su´cut, ako ti to išta zna~ci.

DEJAN

Hvala.

~Cista~cica izlazi iz stana. Dejan ostaje sam. Uzima svoj
ruksak s poda u hodniku i izlazi iz stana.

EXT. GRAD - DAN

Dejan hoda niz ulicu. Gleda oko sebe. Sve je zaraslo. Nema
nikoga na cesti. Šeta dalje. Pored kvartovskog du´cana dva
starija gospodina piju. Dejan im se nasmiješi. Dolazi prema
centru grada. Tramvaji stoje nasred ceste. Prode pored
jednog zaljubljenog para koji vodi ljubav na tramvajskoj
stanici. Dejan primijeti da ga prati pas. Dejan dolazi do
centra grada. Na velikom elektri~cnom *billboardu* piše veliki
broj deset. Nekoliko ljudi gleda. Na trgu je nešto prosjaka
i među njima jedan ~covjek koji mrmlja na latinskom. Dejan
prolazi pored njih i nastavlja ravno. Še´ce niz dugu cestu.
Izlozi su prazni. Lutke leže po tlu. Pas ga ne prestaje
pratiti. Dejan ~cu~cne i pomazi ga. Pas ga sada prati uz
nogu.

DEJAN

Jebi ga, druže. Sad si osuden na
mene!

EXT. PARK - DAN

(CONTINUED)

Dejan hoda niz ulicu. Pas trčkarara oko njega. Ispred njega se pojavi veliki park. Dejan stoji neko vrijeme i gleda u zaraslu travu s poljskim cvijećem. Nastavi prema parku. Prode pored nekoliko tinejdžera koji piju pivo i puše travu. Pogleda ih i nasmije se.

TINEJDŽER

Šta gledaš?

DEJAN

Oladi.

TINEJDŽER

Imaš šta?

DEJAN

Hoću šut.

TINEJDŽER

Šta nam daš?

DEJAN

Nemam ništa.

Dejan prepipa džepove. Izvadi kutiju cigareta.

DEJAN

Oš pljuge?

Tinejdžer uzme pljuge, a preda mu *joint*. Dejan puši. Klinci se smiju kad se Dejan zakašlje.

DEJAN

Jebiga, nisam dugo.

TINEJDŽER

Navikneš se.

DEJAN

Ostajete do kraja?

TINEJDŽER

Ma jok... Dok nam ne dopizdi.

DEJAN

Samo tako.

Dejan vrati *joint*. Smješka se.

(CONTINUED)

TINEJDŽER

Cijeli je grad pun dobre vutre. Za dž. Možemo nabaviti.

DEJAN

Nema potrebe.

TINEJDŽER

A ti tak bez *gana* hodaš okolo?

DEJAN

A šta bi vrijedilo da me netko kokne?

TINEJDŽER

Daj se nemoj zajebavati. Ćekaj...

Tinejdžer iz ruksaka izvadi mali pištolj. Preda mu ga.

TINEJDŽER

Eto, za pljuge. Uživaj. Nemoj da ti itko sere! Pucaj!

DEJAN

Ne bih mogao.

TINEJDŽER

Šta ne bi mogao?

DEJAN

Pa ne mogu.

Dvojica se tinejdžera smiju.

TINEJDŽER

Sad je to prelako.

DEJAN

Što?

TINEJDŽER

Ionako je svejedno.

Tinejdžer stavi *joint* u usta. Izvadi drugi pištolj iz ruksaka i propuca jednog od svojih prijatelja. Drugi se smije.

TINEJDŽER

Vidiš. Tak je svejedno. Sad bježi!

(CONTINUED)

Tinejdžer uperi pištolj prema Dejanu.

TINEJDŽER

Rekao sam ti da bježiš!

Dejan počne trčati. Čuje metke i kako se tinejdžeri smiju iza njega. Trči kroz livadu. Pas pobjegne u drugom pravcu. Dejan gleda za njim, ali ga još jedan pucanj prepadne i nastavi trčati ravno.

Nastavi trčati kroz ulice.

INT. CENTAR ZA ARHIVIRANJE ČOVJEČANSTVA

Dejan čeka u redu. Prostor izgleda kao da je prije bio banka. Dejan drži papirić s brojem 428. On pogleda u semafor na kojem piše 426. U centru je jako glasno. Ljudi se svadaju, nervozni su. Neki objašnjavaju kako je to važno za arhiv, službenici se ispričavaju. Iz neke prostorije se čuje glasno žensko deranje.

ŽENSKI GLAS Ti si
uvijek bio šupak od osobe i
sad...

Deranje se nastavi, ali su zatvorili vrata pa se ne može razaznati što žena govori. Semafor ispiše 428. Dejan odlazi do stola broj 4 i sjedne. Preko puta njega sjedi službenica NINA (40).

NINA

Dobar dan. Dobro došli u Centar za arhiviranje čovječanstva. Kako vam mogu pomoći?

DEJAN

Poslali su me ovdje.

NINA

Tko?

DEJAN Pa moji su...

Moja obitelj je otišla.

NINA

U redu. Danas?

Nina tipka u kompjuter.

DEJAN

Da.

NINA

Prezime?

DEJAN

Frank.

Nina tipka.

NINA

Aha... Vidim. Troje. Jedna prirodna smrt. Da... Mi novac ne vraćamo za vas i vašu... Baku.

DEJAN

Dobro. To mi je nebitno.

NINA

To ste u pravu.

Nina se nasmiješi.

NINA

Iako imamo papirologije.

Dejan slegne ramenima.

NINA

Koliko planirate ostati?

DEJAN

Do kraja.

NINA

Molim?

DEJAN

Ostat ću do kraja.

Nina zakoluta očima. Tipka.

NINA

Aha, jasno...

DEJAN

Što?

NINA

Sada vidim vaš karton.
Depresija...Sad mi je jasno.

DEJAN

A vas ne zanima?

NINA

I ne... Ovdje sam do sutra i ćao.

DEJAN

Niti malo?

NINA

Nema tu šta biti nejasno. No dobro.
Imate li nekoga od prijatelja?

DEJAN

I ne...

NINA

Gdje ćete biti idućih 10 dana?

DEJAN

Ne znam.

Nina tipka.

(CONTINUED)

NINA

NINA

Jeste se barem lijepo pozdravili s njima?

DEJAN

Tako...

Da, razumijem. Nisam ni ja sa svojimima nešto...

Nina tipka.

NINA

I nema nešto puno ljudi da ostanu do kraja.

DEJAN

Eto.

Nina tipka.

NINA

Dejan?

DEJAN

Da.

NINA

Ovako... Imamo jednu situaciju... Iz Centra za suočavanje. Dakle, tko je vama Roza Hergešić?

Dejan se zbuni. Dugo gleda u Ninu. Ona zakoluta očima.

NINA

No?

DEJAN

Bila mi je prijateljica.

NINA

Aha... Posebna prijateljica?

DEJAN

Može se i tako re'ci.

NINA

Dakle... Ona vas traži. Mislim...
Tražila vas je.

Nina tipka.

NINA

Aha... Ona vas je spasila kad
ste...

Nina pantomimom pokazuje vješanje i smije se.

NINA

Ovako, mi smo dužni nju pozvati.

DEJAN

Morate?

NINA

Da... Mislím da svi imaju pravo na/

DEJAN

U redu je.

NINA

I mislim da je red.

Nina uzima telefonsku slušalicu.

NINA

Dobar dan, gospodica, gospo^{do}
Hergešić. Da, ovdje Nina Ivekov iz
Centra za arhiviranje ^čovječanstva.
Dakle, evo lijepih vijesti za vas.

Dejan zakoluta očima, a Nina ga prekori i pokaže mu da šuti prstom preko usana.

NINA

Dakle, ovdje sad baš sjedim s
Dejanom Frankom. Da... Da... Tu je.
Ostaje do kraja. Ma da. Baš bi htio
s vama razgovarati.

Nina preda slušalicu Dejanu. On ne želi uzeti.

NINA

(sik'ce)

Uzmi tu slušalicu!

Dejan nevoljko uzme slušalicu i stavi je na uho.

DEJAN

Hej Roza. Da, ja sam... Danas. Da.
Jesu. Rekli su ti. A nisam...Eto...

Nina ga ohrabruje da govori. Dejan zakoluta očima.

DEJAN

(CONTINUED)

Pa hajde, mogao bih. Dobro je.
Ajde. 'Cao.

Dejan preda slušalicu Nini koja ju poklopi.

Eto kako nije bilo teško. Sigurno
joj je bilo drago kad te 'ćula.

DEJAN

Valjda.

NINA

Dakle, trebate li psihološku pomoć?

DEJAN

Ne hvala...

Nina tipka.

INT. ZGRADA - DAN

Dejan se penje uz stepenice, broji naglas. Stepenica je osam. Penje se na 'ćetvrti kat. Stane ispred vrata. Neko vrijeme stoji. Zabije se glavom u vrata. Duboko udahne i tek onda pokuca. 'Ćuju se koraci. Vrata se otvore. ROZA (28) raširi o'ci i široko se nasmiješi. Baci se Dejanu u zagrljaj i počne skakati po njemu, škakljati ga i ljubiti. Roza je odjevena u crnu haljinu, kosa joj je narančasta.

ROZA

Budalo! Budalo glupa! Kako debilno
izgledaš u tom odjelcu!

DEJAN

Dedino je.

ROZA

Znam... Furo si ga po Berlinu ko
zadnji debil. Aaaaa! Deki!

Dejan se nasmije. Roza ga ljubi po cijeloj glavi.

ROZA

Ulazi unutra! Kako si samo pogodio.

Dejan i Roza ulaze u stan.

(CONTINUED)

NINA

INT. STAN - DAN

Dejan gleda po stanu. Sasvim hipsterski ureden, minimalno, uglavnom namještaj s raznih buvljaka. Na jednom zidu su obješene fotografije. Dejan ih gleda. Na fotografijama je on s Rozom i još grupom prijatelja. Roza ulazi u sobu s buteljom vina.

ROZA

Jebi ga, nudila sam te tvoje fotke u Arhiv, ali neće. Zamisli, oni nemaju kustosa. Samo u Hrvatskoj... I stalno ponavljaju nema uspomena, uspomena... I ja s doktoratom ne mogu njoj objasniti da to nije uspomena nego umjetničko djelo.

DEJAN

Zar je bitno?

Roza otvori butelju i natoči dvije čaše vina. Doda jednu Dejanu.

ROZA

Jasno da je bitno. Jebe se meni što sam ja na toj fotografiji... Ali šta sad... Hoćemo zaboraviti što je umjetnička fotka? Uspomena, uspomena...

Roza stane pored njega i gleda u fotografije.

ROZA

Jebem ti mater, koliko si mi nedostajao!

DEJAN

I ti meni, Roza.

ROZA

Želim sve znati o ludari.

Roza se zavalila u kauč.

(cont'd)

(CONTINUED)

Mogla si me do'ci posjetiti.

ROZA

Ja... Ja sam probala. Onda sam otišla u Berlin. Pisala sam ti na *fejsu*.

DEJAN

Nemam *fejs*.

(cont'd)

Jebote, kome sam onda pisala?

DEJAN

Onom navija~cu?

Oboje se smiju. Dejan pogleda Rozu, sjedne pored nje. Zavale se. Roza položi glavu na njegovo rame.

DEJAN

Nemam ti šta reći. Družio sam se uglavnom s PTSPovcima.

ROZA

Netko seksi?

DEJAN

Uh, jedan je bio...

ROZA

Ali?

DEJAN

Straight ko letva.

Roza prasne u smijeh.

DEJAN

I uvijek isto. Ujutro terapija i onda grupna sranja.

ROZA

Uuuu. Psihodrama.

DEJAN

Svima sam igrao neke alteregoe.

ROZA Kad su

svi pederčine.

DEJAN

Puši kurac!

ROZA

Bože...

Roza gleda u Dejana i legne na njega. Zajaši ga i ljubi posvuda. Digne mu majicu.

ROZA

Jebote, tko je nabio *sixpack*? Ti kao da si u zatvoru bio.

Dejan ju odgurne od sebe. Roza se udari u lakat o rub sofe. Puše u lakat.

ROZA

Jebote.

Dejan otpije vina i ustane.

DEJAN

Roza, ja ovo ne mogu. Oprosti.

ROZA

Kud ´ceš?

DEJAN

Ne znam... Moram na´ci mjesto
gdje ´cu prespavati. Roza ga zaustavi.

ROZA

Ja znam što ti se dogodilo danas.
Spavat ´ceš tu!

DEJAN

Roza, ja se ne mogu praviti glup.

ROZA

Glup oko ˇcega?

DEJAN

Kao da se ništa nije dogodilo.

ROZA

Ne budi takav jadnik.

DEJAN

Nisi došla niti jednom.

ROZA

Nisam morala.

DEJAN

A da?

ROZA

Ja sam te spasila.

DEJAN

Uuuuu, ˇcestitam.

ROZA

Ja sam taj konop prerezala nožem.
Ja sam te oživljavala! Alo
frajeru...

(CONTINUED)

DEJAN

Ali od čega si me spasila? Ionako je svejedno.

ROZA

Napuši se kurca!

DEJAN

I gle gdje smo sada...

ROZA

Ja nisam mogla znati da će biti jebena apokalipsa, jebote.

DEJAN

Tako je svejedno. Ti i ja...

Roza se rasplače. Skočci Dejanu na leđa. Njemu zadrhte koljena i oboje padnu na pod. Dejana bole koljena.

DEJAN

Glupa si. Pusti me.

Roza klekne.

ROZA Nemoj ići. Molim te nemoj ići...Preklinjem te. Mi... Mi se danas okupljamo. Idemo u Apoteku. Zadnji je tulum. Zadnji...

DEJAN

Nije mi do partijanja.

ROZA

Ali mooramooo. Zadnji je tulum ikada tamo. I onda idemo na viksu. I tamo ćemo... U jednom trenutku.

DEJAN

A da?

ROZA

Ma da.

DEJAN

Nećete ostati?

ROZA

Ne. Ti hoćeš?

DEJAN

Da.

ROZA

Idiote.

DEJAN

Ma daj...

Šute i gledaju se. Dejan pomakne Rozi kosu s čela.

DEJAN

Tko dolazi?

ROZA

Mak i Sanjin... I Lujo.

DEJAN

A tvoj muž?

ROZA Bivši muž. Na

kraju sam ipak završila s
Lujom.

Dejan se nasmije.

DEJAN

Znao sam.

ROZA

Jebi ga. *Jojo* veza me na kraju
spucala u glavu.

DEJAN

Mak i Sanjin?

ROZA

Ma da. To još uvijek...

DEJAN

Lijepo.

Roza ustane. Natočci si još vina.

ROZA

Meni je to glupo. Ne znam. Ja imam
osjećaj da smo dobili priliku... Da

(CONTINUED)

nešto napravimo. Da... Da je zato to. Da nešto... Promijenimo.

DEJAN

Svatko ima svoje.

ROZA

Ja sam to tako shvatila. Sve smo radili krivo i onda je došao kraj. I dobili smo... Dobili smo nešto mjeseci da... Probamo nešto drugo.

DEJAN

Pa ti se i nisi promijenila?

ROZA

Jesam.

DEJAN

Još si uvijek sklona kontroli.

ROZA

Mama ti je sklona kontroli.

DEJAN

I je. Kupila je obiteljski paket...

Roza prsne u smijeh i prolije vina po tepihu.

ROZA

Kraljica.

DEJAN

A Pavle?

ROZA

Što s njim?

DEJAN

Dolazi?

ROZA

Ne. On ti se jako zaljubio.

DEJAN

A da?

ROZA

Da. Značci, izašla ja aplikacija, Apokafuck. Znaš... I imaš opciju za

(CONTINUED)

dočekati kraj skupa. I tamo ga je našao. Zgodan frajer.

DEJAN

Ajde, drago mi je.

ROZA

Plav.

DEJAN

A da?

Roza se nasmiješi. Pusti neku pjesmu na laptopu, gotovo sentiš. Roza digne ruke i krene polako plesati prema Dejanu.

ROZA

I ima veća ramena o tebe.

DEJAN

A da?

Polako plešu.

DEJAN

Ali ti mene voliš najviše...

ROZA

I više od toga...

Plešu. Roza obavije ruke oko Dejanovog vrata. On prolazi rukama po njenim ledima. Polako se njišu dok svira glazba.

Pjesma završi i krene neka druga pjesma. Pored vrata sobe stoji LUJO (29) koji ih je promatrao cijelo vrijeme. Dejan mu se nasmiješi. Luj se zatrči prema njemu. Čvrsto ga zagrlji. Ne pušta ga.

LUJO

Jebem ti mater glupu da ti jebem!

ROZA

Nemoj!

LUJO

Di si ti? Stoko jedna...

DEJAN

Bio u ludari.

LUJO

A da?

Lujo mrko pogleda u Rozu. Roza se pravi da ne vidi.

Lujo ga pusti iz zagrljaja i poljubi u usta. I onda još jednom.

DEJAN

Debilu.

LUJO

Mislio sam da te više nikada neću vidjeti.

DEJAN

I evo me...

LUJO

Bome si narastao.

DEJAN

Moram malo.

ROZA

Ljubavi!

Lujo i Roza se poljube. Roza ostane u Lujinom zagrljaju.

LUJO

Sjedni. Pričaj mi.

DEJAN Neman

ti što pričati.

LUJO

Jebeš?

DEJAN

Ne.

LUJO

Kad ćeš ako ne sada?

Svo troje sjednu za stol. Lujo si natoči čašu vina.

LUJO

Za tebe!

Roza i Dejan podignu čaše.

(CONTINUED)

LUJO

I nek sve ode u pizdu materinu!

Dejan se nasmiješi.

LUJO

Ideš s nama na viksu?

DEJAN

Ne.

ROZA

On ostaje... Do kraja.

LUJO

To legendoooo! I ja bih, ali mi ne da ova. Moramo skupa.

DEJAN

A koliko ste zajedno?

ROZA

Kako je počelo... Ja bila u Hamburgu. Odjebala faks i sve... Onog jadnika. Spakirala se, pokucala mu i rekla aj.

Luj o zakoluta oćcima.

LUJO

A jesam te čekao...

ROZA

Jesi, ljubavi. Dakle, ide s nama u Apoteku.

LUJO

Nemoj jebat'?

ROZA

But će ludo. Dakle, grad je prepun gudre. I svi će doći. Svi jebiga... A Mak i Sanjin... Oni će crknut kad ga vide. Crknuti. Hoćeš odmoriti malo?

DEJAN

Dobro sam.

(CONTINUED)

LUJO

Kako je zgodan.

ROZA

Mora...

Zašute, gledaju se. Roza natočci još vina. Butelja je već prazna. Šute. Piju.

ROZA

Nego, Pavle ti je sad s tim frajerom i oni su ti ušli u neku kućicu gore kod šume i tako se igraju da žive skupa. Zamisli... Samo kuhaju.

DEJAN

Pa to je lijepo.

ROZA

Je. Užasno su slatki.

LUJO

Roza, ne pilaj ga.

DEJAN Ne pila. Drago

mi je znati da je sretan.

ROZA

Njega ti je to sve strašno sjebalo.

DEJAN

Ja?

ROZA

Ma da... Mislim i mene je, ali...
On je to nekako shvatio osobno.

DEJAN

Nije bilo do njega i on to zna.

ROZA

Ali ti znaš kako on uvijek...

DEJAN

Jož, bože.

LUJO

Daj ga ne pilaj.

(CONTINUED)

Lujo ustane.

LUJO

Ja ´cu danas raditi ribu. Ho´ceš mi pomo´ci?

Roza prasne u smijeh.

DEJAN

Šta se smiješ?

ROZA

Ti da kuhaš...

DEJAN

Mi smo imali terapiju kuhanjem.

Roza prasne u smijeh. Dejan se jedva suzdržava.

DEJAN *Masterchef...* Ona emisija je trebala utopiti paru za porez pa su donirali. Onda smo kuhali dva mjeseca.

ROZA

Nemoj jebat. I?

DEJAN

Došlo mi je da se opet koknem.

Svo troje prasnu u smijeh. Lujo izade iz sobe i ode prema kuhinji gledaju´ci Dejana cijelo vrijeme. Roza primi Dejana za ruku.

ROZA

Volim te.

DEJAN

Ja to znam.

ROZA Tebe najviše volim.

DEJAN

Znam.

Roza ustane. Ode do zida s fotografijama.

ROZA

Kako je to sve glupo.

(CONTINUED)

DEJAN

Je.

Dejan gleda u Rozu kako prolazi prstom po fotografijama.

ROZA

Meni ti je sve to ludo. Sve to.
Meni je to sve kao da je bilo
jučer... Gle nas.

Rozi se spusti suza niz obraz. Netko pozvoni. Roza brzo obriše suze.

ROZA

Nek si sve jebe mater.

Roza odlazi prema ulaznim vratima. Otvara vrata.

ROZA (OFF)

Zažmirite! Zažmirite.

U sobu ulaze SANJIN (28) i MAK (29) zatvorenih očiju. Dejan ustane. Roza mu pokaže da bude tiho.

ROZA

Sad otvorite!

Sanjin i Mak otvore oči. Gledaju u Dejana. Sanjin se nasmiješi i gotovo krikne. Mak gleda u šoku, lice mu je skamenjeno. Sanjin se baci Dejanu u zagrljaj. Dejan gleda prema Maku koji samo tako stoji i ide glavom lijevo desno kao da ne vjeruje. Sanjin se odmakne i pogleda prema Maku. Dejan pride Maku sasvim blizu. Sanjin i Roza ih gledaju.

DEJAN

Hej.

MAK

Bok.

DEJAN

Nećeš me zagrliti?

MAK

U šoku sam.

Roza zgrabi vrećicu iz Makove ruke. U njoj je boca viskija. Podigne ju u zrak.

ROZA

(CONTINUED)

Piĉko! Ajde... Stigneš biti u šoku.
Viski! To se ne nalazi ĉesto.

MAK

Ostalo mi je doma.

SANJIN

Dejane, jebote. Kako?

ROZA

Spojili nas u centru.

SANJIN

Ti si ga prijavila?

ROZA

Da... Vidjela sam na TVu. I nazvala
i rekla im. Spasila sam mu život,
jebemu... Bar da ĉujem hvala prije
nego što sve ode u kurac.

DEJAN

Hvala, Roza.

Roza vadi ĉaše i toĉci viski. Sanjin se zavalio na sofi. Mak
ostane stajati i gleda u Dejana. Dejan mu namigne. U sobu
ulazi Lujo.

LUJO

Pederĉiĉi!

ROZA

Donesli su viski.

LUJO

Jebote. Viskija nema već mjesec
dana.

DEJAN

A otkud tebi riba, jebote?

LUJO

Poslala Ana.

DEJAN

Ona je živa?

LUJO

Smara se dolje.

(CONTINUED)

DEJAN Jebiga!

Što se nikada nije
prijavila tu?

LUJO

Boli ju kurac...

Roza razdijeli čaše svima. Svi podignu čaše u zrak, osim
Maka. Iskape. Lujo poljubi Dejana još u prolazu i izlazi iz
prostorije.

DEJAN

Što je?

MAK

Ja ne mogu... Ja ne mogu... Ti...

Roza sjedne pored Sanjina.

SANJIN

Jebote, sad će opet krenuti.

ROZA

Jebote!

SANJIN

Boli me to.

ROZA

Aj ne seri!

Dejan zagrlji Maka i gleda prema Sanjinu. Sanjin zakoluta
očima. Dejan se odmakne.

DEJAN

Možda je najbolje da odem.

ROZA

Ne ideš ti nikuda, jebote!

DEJAN

Možda...

ROZA

Ne pada mi napamet da odem na
zadnji tulum Apoteke bez...

SANJIN

Ionako nisi mislila i'ci...

(CONTINUED)

ROZA

Dok sam mislila da je mrtav. Dodi
ovdje!

Dejan nevoljko sjedne pored Roze na sofu.

DEJAN

Kako si ti?

SANJIN

A isto. Ti?

MAK

Ja se moram i'ci malo prošetati.

SANJIN

Da idem s tobom?

ROZA

Pusti ga!

MAK

Malo samo.

Mak odlazi iz stana. Zalupi vratima.

SANJIN

Kako 'ce sam?

ROZA

Jebi ga, nekako 'ce ve'c uspjeti.

SANJIN

On je tako osjetljiv ovih dana...
Ne može...

DEJAN

Zajebano je to...

SANJIN

Aj šuti!

ROZA

Hej!

SANJIN

Samo si mi ti trebao večeras!

ROZA

Pusti ga na miru! Moj je gost.

(CONTINUED)

DEJAN Oprosti... Nisam...
Htio.

SANJIN
I Bogu si više dosadan s tim...
Jesi. Deki, jebote, se pojavi,
odma' skandal, u pizdu.

DEJAN
Nisam htio ostati.

ROZA
Šuti! Ostat 'ćeš ovdje! Jer ja tako
ho'cu. Ti se smiri! Šta si se odmah
uzjebao? Jebiga. Šta je bilo, bilo
je...

SANJIN
Lako tebi.

Sanjin ustane. Odlazi prema kuhinji.

ROZA
Jebote!

DEJAN
Možda da odem?

ROZA
Oš prestati više s tim? Oni su tak
svaki dan. Da nisi ti, bilo bi
nešto drugo.

DEJAN
Naporno mi je to sve.

ROZA
Ovdje si zbog mene. Jel' ti jasno?
Meni trebaš.

Roza odlazi do stola. Natočci si još viskija.

ROZA
Ho'ćeš ti?

Dejan pruži čašu. Roza mu natočci. Iskape. Roza natočci još
svakom po jednu.

ROZA

Sigurno ne'ceš s
nama?

DEJAN

Ne.

ROZA

Zašto uvijek izigravaš patnika? Sad
'ceš i kraj svijeta dočekivati?

DEJAN

Zanima me.

ROZA

Što?

DEJAN

Hoće li biti gore nego kako je meni
izgledalo.

Roza se nasmiješi. Dode do kauč^u i sjedne i zagrli ga.
Dejan se nasloni na njene grudi i zatvori oči. Roza ga
poljubi u
čelo.

Dejan se budi na kauču. Gleda oko sebe. Nema nikoga. Čuje
glasove iz kuhinje.

INT. KUHINJA - VEČER

Dejan ulazi u kuhinju gdje večeraju Mak, Sanjin, Roza i
Lujo.

ROZA

A ljepotica nam se probudila...

DEJAN

Dobro jutro.

Lujo ustane.

LUJO

Hajde sjedni tu. Ja sam gotov.

DEJAN

Izgleda odlično.

LUJO

(CONTINUED)

Hvala. Hoćeš vina?

DEJAN

Može.

Svi jedu. Lujo natočci Dejanu čašu vina. Dejan otpije malo.

LUJO

Dakle, sredili smo eksere.

DEJAN

Ja ne bih smio.

ROZA

Ne seri. Jedan dan ćemo biti kao prije.

SANJIN

Jeste čitali da je premijer danas otišao?

ROZA

Nemoj jebati!

SANJIN

Uhvatio njegovu poruku na TVu.

LUJO

I?

SANJIN

Ma, možeš misliti... Bog i Hrvati.

LUJO

Jebo majku!

ROZA

Jebote!

SANJIN

Da je to kazna ovo ono i da ćemo graditi nebesku Hrvatsku negdje drugdje.

Dejan šuti i gleda u Maka koji brljavi vilicom po tanjuru.

LUJO

Gradit će on moj nebeski kurac!

ROZA

(CONTINUED)

Meni je ipak jebeno kako je sve
ipak rasprodao... Za svaki slućaj.

SANJIN

Mak, jesi dobro?

MAK

Jesam.

SANJIN

Sigurno?

MAK

Jebote, daj me pusti.

DEJAN

Hej.

Dejan pokuša primiti Maka za ruku. Mak se trgne, odmakne ruku.

MAK

Daj, skini mi se s kurca!

ROZA

Hej...

Mak ode u dnevni boravak. Sanjin odlazi za njim. Roza duboko udahne i zakoluta oćcima.

Dejan jede u tišini neko vrijeme. Spusti vilicu.

DEJAN

Roza, ja to stvarno ne mogu... Ja sam odabrao nešto drugo.

ROZA

Ti i tvoji izbori! Boli me kurac za tvoje izbore!

DEJAN

Pusti me...

ROZA

Neću. Jer jednom moraš nešto i za mene napraviti.

DEJAN

I to je ovo?

(CONTINUED)

ROZA

Da! Toliko mi duguješ...

DEJAN

Roza, kako jebeno ne razumiješ da ja tebi ništa ne dugujem? Kako ti to nije jasno?

LUJO

Hej, polako!

DEJAN

Odjebi Lujo! Ovo te se ne tiče...

Lujo digne ruke u zrak kao znak da se predaje. Uzme svoju čašu vina i izade iz kuhinje.

ROZA

Dobro, koji ti je kurac?

DEJAN

Ne mogu Roza... Da me jebeš, ne mogu.

ROZA

Šta? Šta? Šta ne možeš majku li ti jebem? Da, ti si depresivan. Jebe me se. Ali kako ne razumiješ? Kako jebote? Ti si pola, pola moga jebenog života. I ja... Ja s tobom imam još večeras. Boli me kurac što ti to ne možeš. Možeš! Možeš i moraš!

Roza se rasplače.

DEJAN

Roza, prestani plakati...

ROZA

Ti nikada nećeš razumjeti. Nikada... Nikada... Ti naprosto ne razumiješ da tebe ljudi vole.

DEJAN

Ja to znam.

ROZA

(CONTINUED)

I da te trebaju. Ja te trebam
većeras. Ja! Ne oni... Ja!

Roza obriše suze.

ROZA

Nek sve ide u tri pičke materine.

Izlazi iz kuhinje. Dejan ostaje sam. Uzima butelju i ispija iz nje.

DEJAN

Deki kreten.

Otpije još gutljaj, dva.

INT. DNEVNA SOBA - NOĆ

Dejan ulazi u dnevnu sobu s buteljom vina u ruci. Mak i Sanjin sjede zagrljeni na sofi, pored njih Lujo u fotelji. Dejan odlazi do laptopa, pušta pjesmu. Uzima kabel i spaja ga sa zvučnicima.

DEJAN

Šta je pičke? Ovo ste htjeli? Deki kreten?

Pojačca jačcinu zvuka.

DEJAN

Lujo, šta gledaš? Vadi te lajne!
Ajde!

Roza se popne na sofu i počne plesati. Lujo izvadi bijeli prah i niže lajne po stolu.

DEJAN

Ajde sada!

Dejan povuče lajnu, zapali cigaretu i zalije vinom. Pleše, diže ruke u zrak.

DEJAN

Šta je, pičke? Kraj je svijeta, a mi se bavimo ljubomorom? Jel to poanta?

Dejan gleda u Sanjina i nastavi plesati. Roza skoči s kaučca. I počne plesati s njim. Lujo pošmrće lajnu i

(CONTINUED)

priključci im se. Roza uzme Sanjina za ruku. Izvuče ga sa sofe i pleše s njim. Mak sjedi i gleda. Guta slinu. Gleda grupu kako pleše.

Mak ustaje i izvuče kabel iz zvučnika.

ROZA

Šta radiš?

MAK

Samo malo...Manje.

Mak izdahne.

SANJIN

Mak... Hoćeš da odemo direktno za viksu?

MAK

Ma ne...

SANJIN

Što hoćeš?

MAK

Ništa.

DEJAN

Jel zbog mene?

Mak pogleda u stranu.

DEJAN

Alo, momak...

Dejan mu pride sasvim blizu.

DEJAN

Alo! Jel zbog mene? Gledaj me!

Dejan zgrabi Makovu glavu da ga pogleda. Mak ga prkosno gleda.

SANJIN

Pusti ga!

Dejan poljubi Maka. Mak ga naglo odgurne od sebe. Dejan izgubi ravnotežu i padne na pod.

MAK

Otkud ti jebeno pravo?

(CONTINUED)

Sanjin nasrne na Dejana.

MAK

Goni se u kurac! (Sanjinu) Stani!
Nemoj!

Sanjin se zaustavi. Svi stoje nepomično.

MAK

Otkud ti pravo? Jebote... Šta? Šta
bi ti sad? Da ja kažem, eto
propatio sam. Jesam! Jebote i šta?
I mislio sam da si mrtav.

Dejan se pridigne.

DEJAN

Mogao si nešto
reći.

MAK

Ma jebi se ti. I ti i tvoja
rješenja... Moraš samo ovo... Ma
da... Samo tako. Jebote Dejana,
nekim ljudima nije rješenje štrik
oko vrata. Nije! Razumiješ, nije...

DEJAN

Nekima je.

MAK

I šta? Da ti sad kažem da sam htio.
Ti si to znao. Znao si.

ROZA

Mak, hej...

MAK

Šuti! Samo šuti, Roza. I ti si
bahata. Ti si znala da je živ i
šutjela si. Jebote, to je
psihopatski.

DEJAN

Roza...

Roza pogleda u pod. Hiperventilira. Sjedne na pod.

MAK

Boli me kurac! Ćuješ me, boli me
kurac! Ćekao sam te. Jesam. Ali ti
si... Ti si cijelo vrijeme
potpirivao. Pa bi pa ne bi. Pa
drugi put. Cijelo ono ljeto... I
onda... Jasno, tebi je jednostavno.
Napuši se kurca, Dejane. To je ono
(MORE)

MAK (cont'd) što sam
ti htio re'ci. Napuši se
kurčine!

Sanjin naskoči na Dejana. Oni se počnu tući. Mak zaplaće. Lujo ih pokuša razdvojiti, ali samo primi šaku u glavu. Roza izvuće pištolj i pukne dva puta u zrak. Ostanu dvije rupe u stropu. Po Rozi pada prašnica. Svi ťcućnu, prekriju glavu rukama. Šumi im u ušima. Roza ostane stajati s pištoljem uperenim u zrak. Svi gledaju u nju. Roza ih nišani.

ROZA

Sad ja! Većeras idemo van. Idemo van kao nekada. Jer nam je zadnja prilika. Jer je gotovo. Sve je gotovo. I ta vaša pizdarija je gotova. I naš odnos je gotov. I sve je gotovo. Sve! I ja sam dobila jednu večer gdje sve izgleda kao prije. Kao da nije gotovo. Jednu večer. To hoću. To nam treba! I sve ovo, sve ovo... Će nestati. Neće biti arhivirano. Nestat će. Ako dodu, tko god... Ako dođ du, ovoga neće biti. Zato meni treba! Da sutra, prekosutra...Meni treba! I vama treba. Sad će svatko (počne plakati) pošmrketati šta ima. Obući ćemo se i ići. Još jedna riječ i, majke mi moje, ja ću nekoga propucati. Jasno? Pitam, jel jasno?

Roza ih nastavi nišaniti. Stavlja kabel natrag u zvučnik. Počne treštati glazba. Muškarci polako počnu ustajati. Roza se počne smijati. Uzme flašu viskija i pije. Svi polako krenu plesati. Dejan pleše pored Maka.

DEJAN

Volio sam te jebiga, ali... Nije bilo šanse.

Mak slegne ramenima i okrene se kako bi plesao sa Sanjinom. Dejan se njiše i smješka. Zatvori oči.

INT. ZGRADA - NOĆ

Ekipica silazi niz stepenice. Glasni su. Dejan vadi svoj fotić i fotografira ih kako silaze niz stepenice. Fotografira Maka i Sanjina kako se žvalje. Fotografira Luju dok izvodi neku grimasu. Fotografira ih sve skupa poredane po stepenicama.

Izlaze iz zgrade.

EXT. CESTA - NOĆ

Nebo je puno vatrometa. Ljudi hodaju po ulicama. Kante za smeće gore. Čuju se pucnjevi. Glasna glazba dolazi iz gotovog svakog stana. Društvo naleti na par koji se seksa na ulici. Preskaču ih. Dejan ih fotografira. Gledaju u vatromet. Smiju se. Dejan zagrlji Rozu koja drži Luju za ruku. Pored njih Sanjin i Mak hodaju zagrljeni.

Nestaju niz ulicu. Vatromet ne prestaje. Dolaze do nekih bicikala i uzimaju ih. Imaju četiri bicikla pa moraju dijeliti. Voze se niz cestu. Rade osmice u vožnji. Smiju se.

EXT. ISPRED APOTEKE - NOĆ

Zaustavljaju se ispred velikog kluba. Ispred je red. Silaze s bicikala i ostavljaju ih uz cestu. Odlaze prema ulazu u klub. Roza prva, ostali iza nje. Roza dolazi do zaštitara VEXA (55), velike mrge. Roza mu se baci u zagrljaj.

ROZA

Di si, debeli?

VEX

A evo...

ROZA

Svi smo! Gle!

Roza pokaže prstom na Dejana. Vex se nasmiješi.

VEX

Dodi ovdje, smeće malo.

Dejan zagrlji Vexa. Vex ih preko reda pusti u klub. Ljudi, koji čekaju u redu, negoduju.

VEX

(CONTINUED)

Lijepo vas je vidjeti u kompletu.

ROZA

Kao nekada...

Roza namigne Vexu i poljubi ga u obraz.

ROZA

Pusti i njih kasnije.

Vex slegne ramenima.

VEX

Jebi ga.

INT. APOTEKA - NOĆ

Ekipa ulazi u noćni klub. Glasna elektronska glazba. Oni odlaze od šanka. Nazdravljaju. Piju pivo. Odlaze do plesnog podija. Plešu. Skačcu jedan po drugome. Postaju sve znojniji. Guraju se među ljudima. Smiju se. Grle. Sanjin i Mak odlaze u neki kut, ljube se. Lujo se samo njiše ispred DJ pulta, jedva stoji. Roza povuče Dejana za ruku.

INT. WC - NOĆ

Roza sjedne na školjku. Izvadi iz torbe *ekstazi* i podijeli ga s Dejanom. Dejan sjedne na pod.

ROZA

Ti znaš da sam ja doktorirala?

DEJAN

Čestitam ti...

ROZA

Napatila sam se, jebote...

DEJAN

Vjerujem...

Oboje su znojni, usporeni i umorni.

ROZA

Hvala ti na ovome.

DEJAN

Hvala tebi.

ROZA

Nedostajat ´ce mi svijet.

DEJAN

Do´ci ´ce nešto
bolje.

Dejan se pridigne. Otvora vrata kabine i izlazi. Iza njega hoda Roza. Dejan se okrene da joj nešto kaže, ali se Roza zaustavi i gleda ravno ispred sebe. Signalizira mu glavom da pogleda ispred sebe. Dejan se okrene i ugleda PAVLA (30) kako stoji ispred njega. Prepadne se.

(CONTINUED)

PAVLE

Hej.

Dejan stoji par sekundi pomalo zbunjeno. Nekako nespretno se zagrlje.

DEJAN

Što radiš tu?

PAVLE

Došao sam s dečkom.

DEJAN

Lijepo.

PAVLE

Ti si živ? Roza! Hej!

Roza mu se baci u zagrljaj. Poljubi ga.

ROZA

Bit ću kod Luje... Pa navratite.

Roza odlazi iz WC-a.

PAVLE

Moram se popišati.

Pavle stane ispred pisoara i piša. Dejan stane pored njega. Pogleda prema dolje.

PAVLE

Nemoj.

DEJAN

Oprosti.

Pavle gleda ispred sebe naslonjen na zid. Pavle završi, istrese penis i vrati ga u hlače koje potom zakopča.

PAVLE

Ja sam...

DEJAN

U redu je.

PAVLE

Oprosti, ništa mi nije jasno.

(CONTINUED)

DEJAN

U redu je.

PAVLE

Pijan sam.

DEJAN

I ja.

Pavle odlazi oprati ruke. Gleda u Dejanov izraz lica u ogledalu. Okrene se i zagrlji ga.

PAVLE

Nisam mislio da ću te vidjeti.

DEJAN

Ni ja.

Stoje jedan ispred drugoga. Gledaju se. Dejan se nasmiješi.

DEJAN

Hajde. Idemo unutra. Počelo me raditi.

Pavle uzme Dejana za ruku i izlaze iz WC-a.

INT. APOTEKA - NOĆ

Pavle vodi Dejana za ruku kroz ljude. Dejan stišće Pavlovu ruku. Dolaze do šanka. Za šankom stoji visoki i nabildani plavi dečko ZVONKO (40). Pavle nešto šapće dečku koji na to kimne glavom i pruži Dejanu ruku. Dejan pruži svoju. Rukuju se. Dečko nešto govori Dejanu, ali Dejan ne može razaznati riječi.

Dejan se okrene i odlazi prema izlazu iz kluba. Pavle gleda za njim. Dejan se probija kroz gomilu.

EXT. ISPRED APOTEKE - NOĆ

Dejan istrčci iz kluba. Ide prema obližnjem parkiralištu. Stane između auta. Povraća. Klekne na pod i počne plakati. Nasloni se na neki auto i nastavlja plakati. Gleda u nebo. Vatrometi ne prestaju. Dejan ponovno zaplaće. Polako se pridigne i počne udarati auto.

(CONTINUED)

Iz kluba izlazi Pavle i oprezno mu prilazi. Dejan ga pogleda i brzo obriše suze.

PAVLE

Hej.

DEJAN

Hej.

Pavle sjedne pored njega.

PAVLE

Jesi O.K.?

DEJAN

Ne znam. Lud je dan.

PAVLE

Sve je ludo...

Dejan ponovno krene plakati. Pavle ga zagrlji.

DEJAN

Nemoj. Pusti me.

PAVLE

Tiho... Isplaćci to.

Pored njih prode grupa ljudi i netko vikne *pederi*. Pavle izvadi pištolj i pokaže mu da nastavi.

PAVLE

Kad si izašao?

DEJAN

Danas.

PAVLE Roza je

rekla... Nije...

Pretpostavili smo da si...

Dejan izade iz Pavlovog zagrljaja. Gleda ga.

DEJAN

Znala je...

PAVLE

A, mišu mali.

DEJAN

Sve... Danas je sve..

PAVLE

Tako je svima ve´c mjesecima,
jebiga.

DEJAN

Ne znam.

PAVLE

Žao mi je.

DEJAN

Zašto?

PAVLE

Jer nisam došao... Ni provjeriti.

DEJAN

Ma ne... Nije to bilo zbog tebe.

PAVLE

Je.

DEJAN

To je bilo cijelo vrijeme...Ja sam takav.

PAVLE

Pa? Ja sam to požurio.

DEJAN

Nisi. Uostalom, nisam ni uspio.

PAVLE

Sva srećca.

Pavle zagrlji Dejana i poljubi ga u obraz.

DEJAN

Nemoj.

Pavle ustane. Pruži Dejanu ruku.

PAVLE

Dodi.

DEJAN

Kuda?

PAVLE

Nemam pojma. U šetnju.

DEJAN

Ma, moram se vratiti.

PAVLE

Sve stigneš. Dodi.

Pavle ponovno ponudi Dejanu ruku. Dejan ju prihvati i ustane. Hodaju polako prema ulici.

EXT. CESTA - NOĆ

Pavle i Dejan hodaju niz cestu. Pavle pogleda prema vatrometu.

PAVLE

Lijepo, ne?

Dejan isto pogleda prema gore i potvrdi.

PAVLE

Koliko smo voljeli vatromet...
Sjećaš se nove godine?

DEJAN

Aha...

Pavle stane. Dejan nastavi hodati pa se zaustavi.

DEJAN

Što je?

PAVLE

Ja sam tebe toliko volio.

DEJAN

Više ne?

Pavle nastavi hodati. Primi Dejana pod ruku.

PAVLE

Pa to sve ostane... Ne?

DEJAN Ostane.

Iskreno, ja sam drkao
misleći na tebi... Uh...

Pavle i Dejan se počnu smijati. Nastave hodati.

DEJAN

Kad smo bili tako sjeban par...
Jel' se s ovim novim svadaš' toliko?

PAVLE

Jok. Dušica je. Dejan se
nasmije.

PAVLE

Doduše, nitko nije tako samoživ kao
ti. Izludivao si me.

DEJAN

Oprosti.

PAVLE

Nema veze. Pa to sam i volio...
Zvonko je krasan, ali uvijek
fali...

Pavle tralja prste.

PAVLE

Šmeka.

DEJAN

Ništa ne fali. To ti je to.

PAVLE

To si na terapiji naučio?

DEJAN

Da.

PAVLE

A i nije baš tako.

Odjednom stanu.

PAVLE

Gle!

Pavle pokaže prstom na razvaljen kafić.

PAVLE

Sjećaš se?

DEJAN

Kako ne!

PAVLE

Dopuštate li, mladi gospodine?

Pavle pruži ruku. Dejan prihvati i dvojica svečano koračcaju prema terasi. Dodu do terase. Pavle pomakne stolac.

PAVLE

Izvolite.

DEJAN

Hvala vam.

Pavle ode u kafić. Malo rovari po šanku. Izade. Pri- de
stolu.

PAVLE

Za vas, večeras, predivna rakija
od...

~Cita etiketu.

PAVLE

Od rakije. Izvolite...

Pavle doda Dejanu flašu rakije i sjedne preko puta njega.
Dejan otpije malo rakije. Zakašlje se.

DEJAN

Otrov.

Pavle otpije malo. Gledaju se. Pavle se nasmiješi.

PAVLE

Znaš... Puno sam ja razmišljao o
svemu. I..

DEJAN

I?

PAVLE

Ma ništa. Imaš takvu jednu ljubav.
Klina~cku.

DEJAN

Ali to je tako... Klini~cki.

PAVLE

Nema veze. Ponovno bih ju prošao.

DEJAN

Ju, ju. ~Cuj
njega!

PAVLE

Barem sam upoznao sebe.

DEJAN

Jesmo se svadali...-

PAVLE

Ti si se i tukao... Doduše, kao
pi~cka.

Obojica se smiju. Otpiju još malo rakije.

DEJAN

Ali to je bilo... Meni je sada
potpuno nejasno kako...

PAVLE

Lijep si.

DEJAN

Nemoj!

Dejan se nasmiješi, nekako blago.

DEJAN

Idemo odavde.

PAVLE

U redu je. Ne moraš više bježati.

DEJAN

Nisam ti ja taj koji bježi.

Dejan ustane.

PAVLE

~Cekaj. Gledaj malo...

Gledaju prema birtiji.

PAVLE

Tamo smo plesali.

Obojica se smiju.

PAVLE

I tamo ti je meni bilo sve.

DEJAN

Pavle..

PAVLE

I ti. I sve... I ja sam...

Pavle počne plakati.

DEJAN

Gotovo je...

PAVLE

Nije trebalo tako završiti. Znaš da nije.

DEJAN

Moralo je. Idemo natrag.

Dejan krene. Pavle ga prati. Odjednom, Pavle zgrabi Dejana za ruku, okrene prema sebi, obavije rukama Dejanov struk i krene polagano plesati.

PAVLE

Još se malo proše'ci sa mnom.

DEJAN

Možemo se vidjeti neki drugi dan.

PAVLE

Ne.

DEJAN

Ideš s njima?

PAVLE

Da. Nekako mi je to lijepo. Ti?

DEJAN

Ostajem.

PAVLE

Blago tebi.

DEJAN

Ja znam što je to...

PAVLE

Ti...

Izgleda kao da 'ce se poljubiti. Dejan se istragne iz zagrljaja. Primi Pavla za ruku.

DEJAN

Hodaj!

EXT. CESTA - NO'Ć

Dejan vučce Pavla za ruku. Hodaju niz cestu. Iznad njih vatrometi.

DEJAN

Znam... Dodi sa mnom!

EXT. ISPRED KLIZALIŠTA - NOĆ

Dejan i Pavle dolaze do napuštenog klizališta. Uskačcu u propalu kućicu za prodavanje karata pa se provlače kroz rupu i ulaze na klizalište. Hodaju polako po tribinama. Pavle počne loviti Dejana. Smiju se. Pavle dohvati Dejana pa ga podigne. Dejan hoda po rubu tribina.

EXT. KLIZALIŠTE - NOĆ

Dejan i Pavle leže na ledima usred klizališta. Gledaju u vatromet. Pogledaju se. Dugo se gledaju. Dejan se nasmiješi.

PAVLE

To nikad ne prestaje.

DEJAN

Ma, prode.

PAVLE

Jesam li ti nedostajao?

DEJAN

Morao sam... Znaš što, ja ne bih pričao o tome što je bilo... Ako nema budućnosti, kakve poante ima prošlost?

(cont'd)

To si u isto u ludnici zaključio?

DEJAN

Ne. Upravo sada... Ti i ja.. Nas nema. Ti i ja nemamo o čemu više razgovarati.

PAVLE

Možemo i šutjeti. Lijepo je.

Dejan pogleda prema vatrometima. Pavle mu se približi.

PAVLE

Znaš. Mi se nikada nismo pozdravili.

DEJAN

Pa evo, pozdravljamo se.

PAVLE

Ne mislim tako. Dejan se odmakne. Legne.

DEJAN

Ja ne mislim da je to pametno.

PAVLE

Priznaj da si razmišljao o tome.

CONTINUED:

Dejan rukom ide po zraku kao da drka. Nasmiju se. Pavle se pridigne. Približi mu se sasvim blizu. Gledaju se. Glave su im gotovo spojene.

DEJAN

Ja ne bih...

PAVLE

Šuti!

Pavle poljubi Dejana. Krenu se ljubiti sve više i više. Dejan skine Pavlovu majicu pa svoju. Nastave se ljubiti. Dejan sjedne Pavlu u krilo. Ljube se sve jačce i jačce. Pavle položi Dejana na leđa. Skine mu hlače. Ljubi ga. Skine sebi hlače. Stenju. Natavljaju se ljubiti. Pavle pljune u ruku. Ljube se. Pavle pokušava ući.

DEJAN

Stani.

PAVLE

Opusti se samo.

DEJAN

Ne. Makni se!

PAVLE

Daj.

Dejan primi Pavlov penis. Duboko udahne. Oстане tako. Pavle svrši. Poljubi Dejana još jednom.

PAVLE

Oprosti.

DEJAN

U redu... Ne treba nam to...

PAVLE

Ja sam htio... Oprosti.

DEJAN

Mi smo sada neki drugi... Svijet je drugo.

PAVLE

Oprosti.

DEJAN

Koliko si mi nedostajao.

Dejan legne pored Pavla. Zagrle se.

DEJAN

Ali gotovo je. Gotovo je bilo i prije svega ovoga. To... Mi se znamo. Ali ovo... Ti i ja... To je bilo ružno i mračno.

PAVLE

Nemoj tako.

DEJAN

I mi nismo znali kako to prekinuti.

PAVLE

Prestani, molim te.

Pavle se rasplače. Dejan ga pogladi po licu. Obriše mu suze.

DEJAN

To ne znači da se nismo voljeli.

PAVLE

Ja te još volim.

DEJAN

I ja tebe... Ali... Sada znam kako. I...

PAVLE

Meni je drago da smo ovdje.

DEJAN

Da...

PAVLE

Spava mi se.

DEJAN

Spavaj...

PAVLE

Hvala ti.

DEJAN

Na čemu?

PAVLE

Svemu. Ja nikad ne bih bio... I
sve. Ma samo, hvala ti.

Pavle zaspi. Dejan ga grli i gleda u vatromet.

EXT. KLIZALIŠTE- JUTRO

Dejan se probudi. Trkne laktom Pavla u rebra.

DEJAN

Hej.

Pavle se meškolji.

DEJAN

Hej, moraš i'ci. Moraš krenuti.

Pavle se pridigne. Navlađci hlaće i oblađci majicu.

PAVLE

Sigurno ne bi s nama?

DEJAN

Ne.

PAVLE

Nećeš i'ci ni pozdraviti?

Dejan se pravi da nije ťcuo. Pogleda Pavla i nasmiješi se. Pavle ustane. Poljube se, kratko. Pa još jednom, dugo i strastveno. Ostanu zagrljeni, na rubu suza.

DEJAN

Idi sada...

Pavle krene prema izlazu ne prestajućci gledati u Dejana. Dejan mu se nasmije i mahne. Pavle se okrene i potrćci prema izlazu. Dejan gleda za njim. Poćcne mumljati pjesmu *Slipping away* od Mobyja. Zatim ju poćcne pjevati.

Iza njega se pojavi Roza koja nastavi pjesmu. Dejan hoda i pjeva. Roza iza njega pleše.

EXT. ULICA - DAN

Dejan hoda i pjeva. Iza njega, Roza pleše. Prikljućcuju se Pavle i Zvonko, Lujo, Sanjin i Mak. Stvaraju formaciju i plešu. Dejan poćcne plakati, ali nastavi pjevati. Oko njih ljudi panićcno trćce, gotovo usporeno, padaju na koljena, uzdižu ruke prema nebu kao da stvaraju neku biblijsku sliku. Dejan preskoćci jedno truplo. Ne prestaju pjevati i plesati.

CONTINUED:

85.

Dejan ugleda Vesnu, Milana i Lelu kako stoje. Prode pored njih. Oni se priključe društvu i nastave plesati. Dejan pjeva i hoda. Društvo počne pjevati.

Dejan susreće Kseniju i s njom otpleše malo u paru. Ona odlazi iza Dejana. Dejan nastavlja hodati. Društvo stane, pjevaju i mašu mu. Pas dotrčci i nastavi hodati pored Dejanovih nogu.

Dejan nastavi hodati. Plaće.

INT. STAN/BIBLIOTEKA - NOĆ

Dejan se budi. Leži na omanjem kauču u maloj sobi koja je puna knjiga. Pored kreveta stoje dva tornja od knjiga. Dejan ustane i pogleda kroz prozor. Noć je. Ulica je prazna.

INT. KUPAONICA - NOĆ

Dejan je u kupaonici. Stoji ispred ogledala. Svjetlo žmirka, žarulja pregori. Dejan je gol. Počne masturbirati.

EXT. VRH ZGRADE - NOĆ

Dejan, odjeven u dedino odijelo stoji na rubu vrha zgrade. Gleda prema dolje. Jedna žena vuče dijete za sobom i vrišti. Negdje u daljini se može vidjeti požar. Dejan sjedne na rub zgrade. Izvadi pištolj iz malog ruksaka i stavi ga pored sebe na pod.

INT. SOBA - DAN

Dejan je u gaćama, stoji pored stolca koji je na sredini prostoriје. U rukama drži štrik za sušenje veša.

EXT. VRH ZGRADE - NOĆ

Dejan uzima pištolj. Gleda ga.

INT. SOBA - DAN

Dejan se penje na stolac. Stavljа si štrik oko vrata. Gleda kroz prozor. Zrake sunca prolaze kroz krošnju u sobu.

EXT. VRH ZGRADE - NOĆ

Dejan stavljа pištolj u usta. Zažmiri.

INT. STAN - DAN

Roza ulazi u stan. U rukama nosi buket. Uvida kako voda iz kupaonice naplavljuje stan. Roza trči u kupaonicu. Odlazi do sobe.

EXT. VRH ZGRADE - NOĆ

Dejan baci pištolj i gleda ga kako pada. Čuje kako se pištolj razbije na tlu.

Dejan gleda u nebo. Zapuše lagani vjetar. Dejan ustane.

Odjednom, pravilni kvadrat neba se odvoji i počne padati. Dejan se počne derati. Negdje u daljini se odvoji još jedan kvadrat neba i padne prema tlu. Kroz probijeni kvadrat na nebu prolazi zraka sunca.

Propadnu još dva kvadrata. Sunca je sve više. Dejan se dere, navija i smije se.

Sada padaju po tri, četiri kvadrata odjednom. Sunce probija sve više. Obasjava Dejanovo lice. On se smije.

Kvadrati sada padaju gotovo istodobno. Neba noći kao da više i nema. Dejan zatvori oči. Sunce mu grije lice.

Dejan otvori oči. Pogleda u svoje ruke. Zaškilji jer je previše sunca. Nebo je bez ijednog oblaka. Uzima ruksak s poda.

EXT. AUTOCESTA - DAN

Dejan hoda niz veliku cestu s tri traka. Auti su pravilno raspoređeni, ali prazni. Dejanu su suha usta i malo teško diše. Nastavlja hodati.

Dejan pjevuši pjesmu John Legend *Save room*. Počne plesati, hodajući, kao da je u nekom spotu. Pjeva sve glasnije i glasnije.

Odjednom mu se netko priključi u pjevanju. Dejan se zaustavi i okreće oko sebe. Ne vidi nikoga. Vrata jednog auta, nedaleko od njega, su otvorena i Dejan vidi kako nekome vire noge. Uplaši se. Polako krene prema autu.

U autu sjedi KRISTOF (29), plavokosi visoki muškarac koji se smiješka.

(CONTINUED)

KRISTOF

Save room for my love...

Kristof ponudi Dejana flašicom vode. Dejan prihvati i otpije.

KRISTOF

Kud ´ceš?

Kristof ´cudno pri´ca. Kao da je stranac ili gluh.

DEJAN

Mislio na more... A onda možda Berlin.

KRISTOF

Cool.

DEJAN

Ti?

Kristof slegne ramenima.

KRISTOF

Nemam pojma.

DEJAN

Ho´ceš sa mnom?

Dejan pruži ruku. Kristof ju pomalo izignorira. Izlazi iz auta. Izvadi iz džepa ´cokoladicu. Da ju Dejanu.

KRISTOF

O.K. Nikad nisam bio na moru.

Polako hodaju niz cestu. Kristof hoda iza Dejana. Dejan se okrene i kad uvidi da ga Kristof gleda, brzo skrene pogled i nastavi ravno. Kristof potr´ci za njim.

KRISTOF

Jesi vidio još nekoga?

DEJAN

Ne. Ti?

KRISTOF

Ne. Samo smo ti i ja.

Kristof namigne Dejanu. Dejan zakoluta očima.

Nastave hodati niz dugu autocestu između planina. Nestaju u horizontu.

EXT. BENZINSKA POSTAJA - DAN

Dejan i Kristof nailaze na benzinsku postaju. Kristof krene prema njoj. Dejan ga prati.

INT. BENZINSKA POSTAJA - DAN

Dejan i Kristof ulaze u benzinsku postaju. Stavljaju vodu i nešto grickalica u ruksake. Dejan u jednom trenutku ponovno uvida da ga Kristof gleda. Dejan se nasmiješi. Dejan uzima nekoliko kutija cigareta. Kristof dode do njega i baci kutije na pod.

KRISTOF

Ne treba ti.

Kristof ode. Dejan ipak uzme jednu kutiju cigareta i stavi je u džep.

Dejan stoji na vratima s dvije boce soka.

KRISTOF

Dodi.

EXT. BENZINSKA POSTAJA - DAN

Dejan izlazi iz benzinske postaje. Kristof stoji pored stola na terasi. Iza njega izbija velika planina. Dejan pride stolu. Kristof izvuče stolac i pruži ruku kao znak da Dejan sjedne što ovaj i učini.

KRISTOF

Hvala.

Kristof sjedne preko puta. Pruži jednu flašu soka Dejanu. Otvore, nazdrave i otpiju gutljaj.

KRISTOF

Jesmo sada na spoju?

KRISTOF

DEJAN

Možda.

KRISTOF

Nemaš drugog izbora.

Obojica se pomalo sramežljivo nasmiju.

DEJAN

I čime se baviš?

Nemam pojma. Čime bi htio da se bavim?

DEJAN

Vaterpolom.

Kristof se začudi, ali se brzo nasmiješi.

KRISTOF

Dobro...

DEJAN

A ja?

KRISTOF Ti

imaš cvjećarnicu.

DEJAN

Može. Kako smo se upoznali?

KRISTOF Jedno

Valentinovo, ja sam došao kupiti cvijeće od tebe.

DEJAN

A da? Za koga? Tvoju djevojku...

KRISTOF

Da.

DEJAN

Ali onda si se zaljubio u mene.

KRISTOF

Jako.

DEJAN

I počeo si dolaziti svaki dan.

KRISTOF

Koliko sam novaca potrošio...

DEJAN

Kako ne? A kad si ostavio djevojku?

KRISTOF

Odmah za Valentinovo.

DEJAN

Uh...

KRISTOF

Da, bilo je teško, ali ja sam odmah
znao.

Obojica se počnu smijati. Otpiju malo soka. Dejan zapali
cigaretu. Kristof mu zaprijeti prstom.

KRISTOF

Ja sam profesionalni sportaš! Znaš
da sam osjetljiv...

Dejan udahne tri dima jako brzo i zagasi cigaretu.

DEJAN

Koliko smo dugo skupa?

KRISTOF

Evo, danas godinu dana.

DEJAN

Dugo.

KRISTOF

Što da radim?

Kristof slegne ramena i izbelji se.

EXT. CESTA - PREDVEČER

Dejan i Kristof hodaju niz praznu autocestu.

KRISTOF

Ljubomora ili prevara?

DEJAN

Ljubomora. Jaja na oko ili kajgana?

KRISTOF

Alergičan.

Kristof se počne praviti da se guši. Baci se pod i glumi
napadaj gušenja. Dejan se baci na njega kao da ga oživljava.
Kristof se naglo smiri. Gleda Dejana koji je nad njim. Dejan
mu približi svoju glavu. Odjednom se trgne i ustane.

DEJAN

Idemo... Uskoro ´ce mrak. Moramo
negdje prespavati... Ovdje ima
vukova.

Kristof se ustane.

Ti ne razumiješ... Nema više
ničega... Pa ni tvojih glupih
strahova.

DEJAN

Želim spavati u krevetu.

KRISTOF

Pičko!

Kristof primi Dejana pod ruku i nastave hodati niz cestu.

EXT. ISPRED MOTELA - NOĆ

Dejan i Kristof dolaze do motela.

KRISTOF

Hoće li ovo odgovarati mome princu?

Dejan zakoluta očima. Teško hoda.

DEJAN

Štogod.

KRISTOF

O joj, joj.

Kristof uštipne Dejana za obraz. Primi ga za ruku i počne
vući prema motelu.

INT. MOTEL - NOĆ

Kristof ode iza pulta recepcije.

KRISTOF

Dobra večer, izvolite.

DEJAN

Jednu sobu, molim vas.

KRISTOF

KRISTOF

Sami ste?

DEJAN

Da.

Kristof ga mrko pogleda.

DEJAN

Ne...Nisam. Dvokrevetnu.

Kristof mu zaprijeti prstom.

DEJAN

Dobro... Do'ci 'ce mi netko.

KRISTOF

Nemojte brinuti. Nama je diskrecija
na prvom mjestu.

DEJAN

Da... Hvala.

KRISTOF

Sa ili bez
doručka?

DEJAN

Umoran sam... Ho'cu spavati.

Kristof zakoluta o'cima.

KRISTOF

Znaš, ne radi se samo o tebi.

Kristof uzima ključ od sobe i krene prema stepenicama.

INT. SOBA MOTELA - NOĆ

Dejan leži na krevetu. Kristof izlazi iz tuša u kupaonici.
Brzo se briše i izlazi iz kupaonice s ručnikom zamotan
oko pasa. Dejan ga gleda.

KRISTOF

Svida ti se nešto?

Dejan brzo skrene pogled. Okrene se na bok i glumi da spava. Kristof obuće gaće i legne pored njega. Neko vrijeme leži pored njega. Gleda ga. Potom ga naglo zagrlji. Dejan otvori oči. Kristof iza njega zaspi. Dejan tiho zaplaće.

EXT. CESTA - DAN

Dejan i Kristof hodaju autocestom. Nailaze na jedan auto. Kristof ulazi u auto. Nešto petlja po žicama. Auto se upali. Kristof zatrubi. Dejan ulazi u auto.

INT/EXT AUTO/CESTA - DAN

Kristof i Dejan se voze u autu. Dejan gleda kroz prozor.

DEJAN

Stani!

KRISTOF

Što je bilo?

DEJAN

Stani!

Auto se zaustavi. Dejan izlazi iz auta i počne povraćati. Jedva diše. Kristof dode do njega. Tap[—]ša ga po ledima. Dejan[—]plitko diše, gubi dah.

KRISTOF

Hej, sve je u redu.

Dejan izgubi ravnotežu. Padne na koljena. Počne se derati.

DEJAN

Šta je u redu? Šta?

Kristof ga pokušava pridignuti. Dejan ga odgurne od sebe. Dejan se pridigne. Nastavi ga gurati. Kristof ga lupi. Dejan padne na pod raspuknute usnice.

KRISTOF

Smiri se.

DEJAN

Neću. Ne mogu...

KRISTOF

U čemu je
problem?

DEJAN

Ovo je greška.

KRISTOF

Zašto bi bila greška?

DEJAN

Ne mogu.

(CONTINUED)

Kristof sjedne pored Dejana.

KRISTOF

Pogledaj oko sebe. Pogledaj...

Kristof prstom ispisuje puni krug oko sebe.

KRISTOF

Sve ovo je tu, debilu, zbog tebe.

DEJAN

Ma kurac.

Kristof ustane.

KRISTOF

Ništa ti ne razumiješ.

DEJAN

Šta? Šta se tu ima za razumjeti?
Nema ničega. Zašto bi mi...

KRISTOF Više nema
prostora za te tvoje strahove.

Kristof pruži ruku Dejanu. Dejan pogleda u stranu.

KRISTOF

Budalo.

DEJAN

Pusti me.

KRISTOF

Neću! Ne idem dalje bez tebe. Kako
ne shvaćáš? Sve je kako treba
biti... A to.. To tvoje je iz
starog svijeta. Nemaš se razloga
bojati.

DEJAN

Sve to ostane.

KRISTOF

Ali nije važno. Više nije važno...
Kako to ne vidiš? Ajde...

Kristof ponovno pruži ruku Dejanu. On ju prihvati. Kristof pomogne Dejanu da ustane. Kristof ga zagrlji i odvede do auta. Kristof otvori vrata Dejanu. Dejan sjedne.

KRISTOF

Još malo. Auto nestaje niz autocestu.

INT. AUTO -DAN

Dejan i Kristof su u autu. Ispred njih izbije more. Dejan gleda prema moru i nasmiješi se. Kristof ga pogleda i potapša po koljenu.

EXT. STIJENE - DAN

Dejan i Kristof sjede zagrljeni na stijenama pored mora. Gledaju prema moru. Kristof se igra s Dejanovom kosom. Dejan se odmakne i pogleda u Kristofa. Valovi udaraju u stijene. Puše vjetar.

DEJAN

Ja sam prije bio fotograf. I cijeli sam se život bojao da će me ljudi napustiti. Zato bih ih ja zarobio u tim fotografijama.

Iz džepa izvadi sliku svoga djeda. Preda ga Kristofu. Kristof pogleda u sliku pa se nasmiješi.

KRISTOF

Sličite.

DEJAN

I on se bojao. Samo je on imao svoje ptice. Stavljao bi ih u kaveze. I onda sjedio među njima. Tako sam i ja s fotografijama. Ja... Ja sam samo htio da ljudi ostanu.

Kristof se blago nasmiješi.

DEJAN

I ja sam se bojao svega. Ulica,
ljudi, sebe... I gušio sam se u tom
strahu. Gušio, doslovno. I
jednom... Ja sam to htio prekinuti.

Kristof stavi ruku preko Dejanovih usana.

KRISTOF

Ti si preživio. Sve... Sve to si
preživio. Sada sam ja tu. Pa te
može biti manje strah.

DEJAN

Ali taj strah...

KRISTOF

Pro'ci 'ce.

Dejan primi Kristofa za ruku.

DEJAN

Ja nisam dobra osoba.

KRISTOF

Nitko nije bio.

DEJAN

I mislim da ne znam voljeti.

KRISTOF

Kakvo sranje! Mi 'cemo izmisliti
neku novu ljubav.

DEJAN

Što ako ljubavi nema?

KRISTOF

Pa što?

Kristof ustane. Skine majicu, hla'ce i ga'ce.

KRISTOF

To što mi pri'caš... Ja mislim da to
svi osje'caju...Samo što si drugi
malo bolje lažu. Dodi!

Kristof sko'ci u more.

KRISTOF

Dodi.

Dejan skine svoju odjeću i stoji na rubu stijene. Gleda u Kristofa koji se smije i doziva ga rukom.

KRISTOF

Samo se pusti.

Dejan skoči u vodu. Dugo roni. Gleda oko sebe. Kristof ga izvuče na površinu vode.

More se odjednom u pravilnim trakama počine vertikalno dizati prema nebu. Sve više traka ide prema nebu sve dok cijelo more ne ode u vertikalnu i spoji se s nebom. Dejan i Kristof nestanu u moru.

More.

INT. SOBA U PSIHIJATRIJSKOJ BOLNICI - DAN

Dejan se probudi. Duboko udahne. Popravi si kosu. Gleda oko sebe. Sam je u sobi. Ustane iz kreveta.

INT. HODNIK PSIHIJATRIJSKE BOLNICE - DAN

Dejan polako izviri iz svoje sobe. Pogleda lijevo i desno. Nema nikoga. Dejan izlazi u hodnik noseći ručnik i gel za tuširanje.

INT. KUPAONICA - DAN

Dejan stoji u kupaonici. Skida se. Neko vrijeme se gleda u ogledalo. Odlazi pod tuš. Tušira se. Voda je hladna i tuš je pomalo razvaljen. Brzo se sapuna. Drhti.

INT. ORDINACIJA - DAN

Dejan sjedi u skućenom uredu preko puta psihijatrice KSENIJE (48). Soba ima jedan sasvim mali prozor i djeluje prazno, dva stolca i jedan omanji stol. Na stolu se nalazi plastična lubanja u kojoj su čokoladice i bomboni. Dejan uzme jedan bombon i pojede ga. Ksenija ga gleda.

(CONTINUED)

KSENIJA

Eto...

Dejan se nasmiješi.

KSENIJA

Ništa.

Ksenija iz jedne od ladica izvadi tablu čokolade. Ksenija izvadi iz džepa kute kutiju cigareta. Jednu ponudi Dejanu.

KSENIJA

Ajde...

DEJAN

Ne hvala. Ne pušim više.

Dejan i Ksenija se nasmiju. Ksenija spremi cigarete natrag u džep.

KSENIJA

Slušaj... I da nije ovako... Ja mislim da si ti spreman.

Dejan pogleda u pod.

KSENIJA

Lijepo smo radili. Mislim da smo se probili kroz dosta toga.

Dejan zakoluta očima i nasmiješi se.

KSENIJA

Ja... Ja mislim da ti je to to.

DEJAN

Vidjet ćemo.

KSENIJA

Kako se ti osjećaš?

DEJAN

Dobro.

KSENIJA

(oponaša ga)

Dobro.

Dejan uzme red čokolade i jede.

KSENIJA To ti je to.

Ostao si isti, ali sad barem znaš što ti je. Drugo ti nisam ni obećala, jel tako?

DEJAN

Da.

KSENIJA

Želiš li još razgovarati o...?

DEJAN

Ne.

KSENIJA Nego, tebi je

jasno da su... Tebi je jasno da je sada sve malo drugačije? Vani, mislim...

DEJAN

Kako ne?

KSENIJA I ja mislim

da će tebi to biti pomalo...

DEJAN

Smiješno?

KSENIJA

Moguće.

DEJAN

Pretpostavljam.

KSENIJA

I ja tebi tu ne mogu pomoći.

Dejan slegne ramenima.

KSENIJA

Svakako, ja sam ponosna na tebe. To nije bio lak posao, znaš?

DEJAN

Nije.

KSENIJA

I ja sam sretna što nisi odustao... Bez obzira na sve...

DEJAN

Zašto bih?

KSENIJA

I ja to mislim. Slušaj! Svima je... Samo je to tako teško priznati. Svijet je uvijek bio...histeričan.

DEJAN

Ja sam zato završio ovdje.

KSENIJA

Reći ću ti iskreno. Završio si ovdje zato što si kreten.

Dejan se nasmije.

KSENIJA

I nemoj mi se sada sjebati ono što imaš.

DEJAN

Neću.

Ksenija ga dugo gleda u oči. Smiješka se. Dejan gleda malo u pod, malo u nju.

KSENIJA

Ma jebeš sve...

Ksenija ustane, sjedne pored Dejana i zagrlji ga. Poljubi ga u čelo.

KSENIJA

Bit ćeš dobro. Možda će se tu i tamo vratiti... To... Bit će te strah, ali ko ga jebe.

Ksenija ustane.

KSENIJA

Hajde sada. Čeka te naporan dan.

DEJAN

Meni se nikuda ne žuri.

Ksenija se nasmiješi, ali mu ostane okrenuta leđima, odlazi prema vratima. Otvara vrata. Dejan polako ustane i krene izlaziti. Ksenija mu pruži ruku i oni se rukuju. Dejan izlazi i za njim se zatvaraju vrata.

EXT. ISPRED PSIHIJATRIJSKE BOLNICE - DAN

Dejan izlazi iz psihijatrijske bolnice. Ispred ga čekaju Vesna, Milan, Lela, Roza, Mak, Lujo, Sanjin i Kristof. Sunce ulazi u Dejanove oči. On stane, zakrije rukama sunce. Zaškilji. Pas dotrčci do njega i skaće.

Dejan gleda prema praznoj cesti ispred sebe dok mu ljudi polako prilaze.

KRAJ

STELA, POPLAVA

LICA:

Stela, glumica

Hana, njena kći

Mak, njen sin

Drago, njihov kućni prijatelj i malo više od toga

Ivana, novinarka i navodno Bog

Martin, njen muž

Jakov, njen sin

Senad, festivalski volonter i malo više od toga

David, organizator festivala i samo malo više od toga

Ostali, tko u njih vjeruje

1. ČIN   SPARINA

Hotelska soba. Malo bolja.

Ulaze Stela i Hana, njena kći. Drago nosi torbe. Na vratima stoji mlađahni volonter Senad.

STELA: Dobro je, spusti! Što se kurčiš?

HANA: Mama...

DRAGO: U redu je.

SENAD: Dakle, ja ću vam stajati na dispoziciji dok ste ovdje.

Hana bi krenula.

STELA: Kud se tebi žuri?

HANA: Voljela bih se istuširati.

DRAGO: A ti živiš ovdje?

SENAD: Ne... Samo za vrijeme festivala.

DRAGO: Razumijem.

Nepotrebno dug pogled za nešto što je odmah bilo jasno.

STELA: Soba je divna. Sarajevo je tako predivno. Drago, imaš li maraka?

DRAGO: Imam nešto.

STELA: Daj mu!

SENAD: Ne, stvarno ne treba.

DRAGO: Ma hajde. Za kavu.

No ne, nije to samo napojnica, dakako. Prilika je to da Drago još malo, pomalo neugodno, ali

svakako čeznutljivo pogleda Senada. Tri sekunde predugo. Hana izvadi sendvič iz torbe.

STELA: Tko jede jebeni sendvič usred Sarajeva?

HANA: Mama, molim te...

STELA: Meni to nije jasno. Da usred ovog grada i ove hrane, ti jedeš jebeni humus. Svijet je otišao u mili kurac. Naša djeca jedu hranu sa sirotinju.

DRAGO: Pa pazi... Što joj prigovaraš stalno?

STELA: To je mafija. Ne mogu shvatiti kako se ljudi daju manipulirati tako lako.

SENAD: Jeste gladni?

STELA: Ja? Uvijek... Ja čim dođem ovdje... Odmah zamišljam jedan ćevap, pa kafu, pa hurmašicu. Jao i bademe... U bijeloj čokoladi i one s cimetom. Mmm! Dakle, sve bih to pojela.

SENAD: Da zovem auto?

STELA: Ne! Danas moram biti lijepa.

HANA: A to nije manipulacija?

STELA: Poštedi me. Nešto ću pojesti. Hvala ti. Kako se zoveš?

SENAD: Senad.

STELA: Hvala ti Senade.

Ovo je Stelina točka, barem tako misli Hana koja ne vjeruje da njena majka može biti iskrena, suosjećajna. Stela se rukuje sa Senadom, pogleda ga u oči i blago se nasmiješi. Hana je samo ljubomorna. Senad više ne postoji. Otopljen je aurom tako poznate glumice... Iz serija i filmova i sve to... Odlazi, nevidljiv, kako je i ušao. Jedino ga Drago vidi, barem donekle.

STELA: Divno neko čeljade...

Sjedne na krevet. Gleda u Hanu.

STELA: Dobar sendvič?

Hana zakoluta očima.

STELA: Papaj, papaj... Dakle, jučer mi je Nika poslala neki tekst o *Smrzavanju* i piše da je ono moje silovanje tamo zapravo pretkazanje raspada Jugoslavije. Zamisli? Moja pička je pretkazanje.

Znaš što sam joj rekla?

DRAGO: Što?

STELA: Da predaje toplu vodu. Ne znam što se događa, ali više nitko ne gleda film... Kao da svi gledaju neku metaforu, bokte.

HANA: Mama, zašto imaš potrebu praviti se gluplja nego što jesi?

STELA: Aha... Jasno. Hajde, jedi radije.

Stela se prevali preko kreveta. Najradije bi tako pet ili šest puta, kao u onom filmu Prošle godine u Marienbadu.

STELA: Je l' se sjećaš kako smo se igrali *Prošle godine u Marienbadu*?

DRAGO: Mi smo se sreli prošle godine u Baden Badenu?

STELA: Mi? Gospodine, ja vas uopće ne poznajem.

Drago se baci na Stelu. Smiju se. Hana pokušava ukucati wi fi šifru, ali ovo je Bosna. Za sve treba vremena.

STELA: Zar se ti ne možeš opustiti na tri minute?

HANA: Čekam važan mail?

STELA: Radiš u ministarstvu. Sve može čekati.

HANA: Mama?!

STELA: Moja kćer političarka. Da ne znam koliko si ambiciozna, mislila bih da je to da mi se osvetiš. I još s njima...

HANA: Ti ništa ne razumiješ.

DRAGO: Hajde, pusti...

STELA: Politika deformira ljude... Pa zar ne vidiš? Ovi naši izgledaju kao jebeni kubizam. Nije normalno imati facu dekonstruiranu u pet perspektiva. To napravi politika. I udebljaš se.

HANA: Tebi nije trebala politika.

STELA: Ja sam rodila... Dvapat.

HANA: A ćevap? A baklava?

STELA: Ja se za razliku od tebe ne znam kažnjavati.

DRAGO: Mislite da se stignemo prošetati?

STELA: Ti bi prošetao malog Senada.

Prsnu u smijeh. Hana se napokon spoji na internet. Može poslati poruku, gdje si. Može pregledati Instagram, a najradije bi masturbirala. To bi ju isključilo na 15 minuta.

DRAGO: Šta mu fali?

STELA: Molim te... Ne izgleda punoljetno.

Stela ustane. Pogleda se u ogledalo. Istina, udebljala se, ali joj je to barem zategnulo lice. Sada izgleda kao da ima 40. Hana izgleda staro.

STELA: Zato što si u kurcu, izgledaš staro.

HANA: Mama, imam 30 godina.

STELA: Izgledaš tužno. Zašto si stalno tako umorna?

HANA: Radim.

STELA: Dušo, svi rade.

HANA: Samo priznaj da ti to smeta jer onda ljudi moraju računati koliko ti imaš godina?

STELA: Ti stvarno misliš da sam ja tašta za popizditi.

HANA: Zašto psuješ toliko?

STELA: Umorna sam... Toliko sam umorna.

Ulazi Mak. On izgleda kao da živi u zapadnoj Europi, možda tamo i radi. Jer sve je na njemu moderno, a sve u njemu pred potpunim emotivnim raspadom. U Steli, sve buja, žuji kad se on pojavi. Jeb'o majku, ali ne može si pomoći. I zato ju vjerojatno Hana toliko mrzi, ali tu ionako nema pomoći.

MAK: Mama!

Zagrlje se. Nisu se dugo grlili, ovaj edipovac i ova narcisoidna majka, ovaj psihoanalitički bračni par i srodne duše, glumica i redatelj, majka i sin. Ništa nije toplije od majčinih grudi. Pogotovo kako se udebljala.

STELA: Ljubavi!

HANA: Jasno...

STELA: Ti si mene iznenadio!

MAK: Morao sam...

HANA: Jasno.

STELA: Dušo moja... Sada sam napokon sretna.

Susretnu se dva pogleda, Hanin i Dragin. I oni bi to voljeli jednom čuti.

STELA: Kako si putovao?

MAK: Avionom.

STELA: Ja ću ti platiti kartu.

MAK: Ne treba, mami, stvarno.

STELA: Ni govora. Hani sam platila benzin.

DRAGO: Mak!

Drago i Mak se poljube u obraz, svaki. Mak sjedne pored Hane, zagrlji ju, ona spusti glavu na njegovo rame. Vječito umorna i vječito nasmiješen, stara slika.

MAK: Sarajevo, ha? Ja odmah živnem kad dođem ovdje.

STELA: I ja. Jesi gladan?

MAK: I ne.

STELA: Dobro izgledaš, stvarno. Sad si taman.

DRAGO: Vježbaš?

MAK: Plivam.

HANA: Ja se stvarno želim samo istuširati.

MAK: Stigneš. Užasno si mi nedostajala. Sada kad si ministrica/

HANA: Ma nisam.

MAK: Uopće ne zoveš više.

HANA: Možeš i ti nazvati.

Mak ju pogladi po glavi.

MAK: Zezam se samo, Hana. U redu je.

Senad kuca, iako su vrata otvorena. Iza Senada, tri radoznale glave.

SENAD: Izvinjavam se, oprostite... Ali, došla je novinarka, želi vas upoznati.

STELA: Slobodno...

IVANA: Dobar dan, oprostite što ovako smetamo, ali nisam mogla dočekati da vas upoznam.

Znate, vi ste moja omiljena glumica, otkad sam bila mlada.

Stelu zaboli, iako Ivana djeluje kao suviše depresivna žena u kasnim četrdesetima da bi bila

maliciozna.

IVANA: Divni ste.

STELA: Hvala. Koje novine?

IVANA: *Belladonna*. Dogovorili smo ekskluzivu.

STELA: Ah...

HANA: Nije baš *New York Times*.

MAK: Hana, molim te.

IVANA: Ja sam samo željela vidjeti vas uživo prije intervjua.

STELA: A gospoda iza vas?

IVANA: A... Ovo je moj suprug, Martin. I moj sin Jakov.

STELA: Dakle, i vi volite putovati s obitelji?

IVANA: Godišnjica braka nam je. Zamislite, dvadeset pet godina.

STELA: Momci, što stojite kao psi ispred vrata? Uđite.

Jao, što bi Stela dala za jednu noć s Martinom. Što bi dala da si tako nešto može priznati?

MARTIN: Poštovanje.

STELA: Tako službeno? Ovo je Drago, moj veliki prijatelj. Ravnatelj X¹ kazališta. Veliki umjetnik.

Hana, moja kći. I ovo je Mak, moj sin. Filmski redatelj znate. Čime se vi bavite?

MARTIN: Ja sam policajac.

Zaboga, pomisli Stela.

STELA: Nadam se da večeras nećete biti na dužnosti!

Kako je glupa, zašto bi se s drotom zajebavala oko kokaina. Malo kokaina. Ako i uopće kokaina.

STELA: Zezam se.

MAK: Sjednite!

IVANA: Ne, samo smo u prolazu. Mislili smo ići ručati. Ako se želite pridružiti?

STELA: Drago, evo možeš s njima. Cijeli dan. Samo hrana, hrana, hrana... Jest ću poslije ceremonije.

---

¹ Upisati ime kazališta u kojemu će se tekst igrati, punim imenom, autoreferencijalnosti radi

DRAGO: Hoće li vam biti problem, ako se pridružim?

IVANA: Nikakav problem. Mislili smo pojesti ćevape.

STELA: Drago obožava ćevape. Odakle mi dolazimo, samo rakovi za doručak. Rakovi pluća.

Šala šapatom propade, tiho proleti od neugode kroz sobu i potrči niz stube.

STELA: No, dobro... Uživajte u ručku. Vidimo se navečer.

IVANA: Svakako. Prije ceremonije bismo trebali proći pitanja. Neću vas puno smetati.

STELA: Dakako. Svi radimo svoj posao.

Ponovno Stelin trik s empatičnim pogledom. Odlaze. Hana uhvati tri sekunde predug pogled upućen od Jakova, Jakova slabog na jake, katatonične žene. Izgleda kako je to naslijedio od oca. Ali se to samo čini. Drago, istjeran ali naviknut na takav odnos, izlazi za njima. Ostaje samo obitelj.

Ili ono što je od nje ostalo.

STELA: Jadna žena.

HANA: Zašto?

STELA: Pa na rubu je očaja.

HANA: Izgledala je O.K.

STELA: To je zato što ti više gledaš u mobitel nego u ljude.

MAK: Možda ju tuče.

STELA: Ne, nije taj. Izgleda kao da se dobro jebe.

HANA: Mama, molim te...

STELA: Hana! Ja sam te dovela ovdje da se zabaviš. Zaista, ja ne znam kako se dogodi da kćeri počnu odgajati majke. Meni to ne treba. I sigurno te nisam dovela ovdje da se ti osjećaš u kurcu zato što ti se ne sviđa moj karakter ili moj smisao za humor. Ne shvaćam te. Ja tebe ne shvaćam!

HANA: Umorna sam od vožnje.

STELA: Pa željela si voziti.

MAK: Voli voziti. Hajde ju pusti malo.

HANA: Samo sam umorna. Oprosti.

STELA: Razumijem.

MAK: Odi odmoriti. Bit ću s tobom u sobi.

HANA: Radi kako želiš!

Hana izlazi. Izgubila je volju već na desetoj stranici drame, u trideset i prvoj godini života.

STELA: Ja nju ne razumijem.

MAK: Pa dobro... Ni ja tebe ne razumijem pa nikom ništa.

STELA: Ne! Ti snimiš film o tome kako me ne razumiješ i onda si miran... A ona... Ona to rješava tako da jede bljutava sranja, stalno radi i stalno grinta da je iscrpljena. To je zbog njega. Davao joj je previše pažnje i onda krk, ode i sad je takva pa sam ja kriva što joj nisam pružala takvu umobolnu pažnju. I sad je tako prazna. Prazna i tužna.

MAK: Samo ju moraš pustiti.

STELA: Ti misliš da je to tako lako. Ona ne želi ići. Ona se vezala. Ja tebe nisam mogla pustiti pa si pobjegao. A ona... Ne pušta se. To je zato što ona voli patiti, a ti od patnje, kao i od svega drugog, naprosto bježiš.

MAK: Gdje je bila ta psihologija dok smo bili djeca?

STELA: To se znalo otkako ste imali svaki dvije godine. Uostalom, očevi. Oni sve sjebu. Njih nema.

Svi mogu biti sjajni očevi. Jer ako ne piješ i ne drogiraš se, šta god da napraviš je jebeno čudo.

Dovoljno se pojaviti. A majke... Mi popijemo sva sranja i realno, sva djeca zavole svoju majku tek na samrti.

MAK: Mama?

STELA: Oprosti... Valjda ova nagrada. Tko dobiva nagradu za životno djelo u pedesetoj godini?

Ova regija je gruba provincija, eto što je.

MAK: Bila si sretna kad su te zvali.

STELA: Lijepo je dobiti bilo koju nagradu. Ali sada kad sam ovdje... No dobro... Kako te Tihana naučila? To su moja sranja, a ne tvoja. I tu postoji granica.

MAK: Tako nekako.

STELA: Jesi dobro ti?

MAK: Da... Jesam!

STELA: Tjeskoba?

MAK: U zidovima.

STELA: To nije loše. Dok je vani... Jesi razmišljao o povratku? Znaš, pričala sam malo s ljudima...

Stvarno bi ti bilo u redu da se vratiš. Imao bi lijepe uvjete da radiš.

MAK: I sad imam uvjete.

STELA: Al' nema tema? Što? Sve s mamicom si riješio pa o čemu ćeš sada? Jesi se zaljubio?

MAK: Ne.

STELA: Ne ili mi ne želiš reći?

MAK: I jedno i drugo.

STELA: Razumijem... Naporna sam, je l' da?

Baci se na krevet, a rado bi i s prozora.

STELA: Postala sam dosadna i stara.

MAK: Nisi.

STELA: Ispitujem te. Stalno te ispitujem. Valjda sam na nju navikla. Uz nju se osjećam kao zaštitarka u *Guantanamo*. Mislim, da ju pitam što je doručkovala moram pripremiti šakaf i kliješta.

MAK: U redu si. Dođi ovdje.

Mak se privuče. Maze se, nejasno je li prizor sablastan ili tako topao i prepoznatljiv.

STELA: Nisi jako usamljen?

MAK: Ne. Samo... Svima njima... Dobro, osim Francuza... Kao da je netko isisao svu dušu.

STELA: Hitler! To se najbolje vidi po Slovencima. Hitler je došao u Maribor i taj je grad zabavan kao holokaust. Hitler nije bio u Hrvatskoj.

Smiju se. Pa uozbilje.

MAK: Ne... Nego, jednom kad odeš, onda nemaš kamo. Nemaš kamo natrag.

STELA: Ti uvijek možeš natrag k meni. To moraš znati.

MAK: Nije to. Više je... Osjećaj.

STELA: Nedostaješ mi. Užasno mi nedostaješ.

MAK: Mama...

STELA: Što mogu? Ja te volim. Ja te toliko volim da bih umrla. I ja sam sretna što ti uživaš, što si tamo... Bolje je.

MAK: Ne mogu reći da uživam. Radim.

STELA: Ali si sretan.

MAK: Jesam. Donekle.

STELA: Trebao bi se zaljubiti.

MAK: Mama...

STELA: Kad se zaljubiš, lakše je. Mislim, izgleda lakše.

MAK: Ljudi se više ne zaljubljuju tako.

STELA: Znam... Vidim to u kazalištu. Ta tvoja generacija... Ništa im se ne može dogoditi. Kao da su se rodili s rokovnikom. Samo nešto jebu. Strašno ste dosadni, moj Mak. Dosadni. Ništa se tvojoj generaciji ne može dogoditi.

MAK: Možda je tako bolje.

STELA: Ma, dovoljno vas je platiti na vrijeme i samo ušutite. Tako se ne možeš boriti. Ugovornim obavezama.

MAK: A ti?

STELA: Ja sam glumica! Prije svega. Ja sam glumica s i bez honorara. To je ono što ti klinci ne mogu shvatiti.

MAK: Kako si?

STELA: Ja sam uvijek dobro.

MAK: Ne laži.

STELA: Uvijek sam dobro.

Stela ustane iz kreveta. Gleda se u ogledalo.

MAK: Jesi li otišla psihijatrici?

STELA: Jesam.

Možda ova haljina nije ono što želi nositi.

MAK: Mama?!

STELA: Jesam. Žena mi je rekla da sam u redu.

MAK: Mama, ti nisi u redu.

STELA: Sad ćeš mi ti govoriti.

MAK: Molim te... Samo ti želim pomoći.

STELA: Ja ću si pomoći sama. Ti se ne moraš brinuti.

MAK: Ja se ne brinem. Ne više.

STELA: Nisam bila dobro... I sada sam dobra. Drago mi je da si ti riješio svoje *probleme*.

MAK: Ti si moj problem!

STELA: Joj, molim te ne dramtiziraj. Nema sina kojemu majka nije psihološki problem. Da si *strejt*, našao bi si ženu s kojom bi to sve riješio. Ovako si morao na terapiju.

MAK: Znaš da nije tako...

STELA: Nego, kako je? Brinula sam se. Jesam. I druge se majke brinu.

MAK: Ne toliko.

STELA: Nisam radila ništa što nisu i druge majke.

MAK: Ti si ekstrem.

STELA: Molim te... Pogledala sam ti u mobitel dva puta. Molim te... Ne vidim zašto mi želiš sjebati *moju* večer.

MAK: Ne želim. Samo ne mogu shvatiti... Ja ne mogu shvatiti...

STELA: Ti bi bio najsretniji kada bih se ja po cijele dane ispričavala. Bila sam bolesna... MAK:

Nije stvar isprike... Samo ti zaboraviš.

STELA: Ne mislim živjeti u prošlosti.

MAK: A ja moram živjeti s time?

STELA: Mislila sam da si sve riješio na terapiji.

MAK: Ja to trebam riješiti s tobom.

STELA: Jesi riješio svoju osjetljivost? Ti si osjetljiv i uvijek si bio takav. I što god ti se dogodi, tebi je to, ono, *Hirošima* na duši.

MAK: Mama...

STELA: Mama! Mama! Mama! Mama! Popizdit ću od mama! Što želiš? Da se osjećam krivom? Evo, kriva sam, kriva sam! Kriva sam jer sam ti uništila život! Kriva sam jer sve radim krivo. Eto! To želiš čuti? Kriva sam!

MAK: Ne radi se o tebi.

STELA: A ne? Nego o tebi? Bila sam bolesna. Dali su mi lijekove i lijekovi su me uništili psihički.

MAK: Samo su te udebljali. Nisu lijekovi, znaš da nisu. Ti nikad nisi bila dobra. Ti tvoji strahovi...

Uvijek si ih imala. I ja ih imam. Sva si mi svoja sranja dala.

STELA: Majke se boje za svoju djecu.

MAK: Ne toliko.

STELA: Ne znaš! Ti ne znaš!

MAK: Znam! I to je najgore. Znam. Znam! Istrenirala si me da se bojim.

STELA: Koji ti je kurac pomogla ta terapija? Mak, ti si oduvijek bio posebno dijete. Znatiželjno. I... Bojala sam se za tebe.

MAK: Tvoj život je strah.

STELA: Gluposti.

MAK: Mama, molim te... Samo priznaj.

STELA: Što?

MAK: Priznaj da si me sjebala.

STELA: Postoji jedan trenutak u životu kada prestaneš kriviti roditelje za svoja sranja.

MAK: Mama... Molim te. Meni treba. Meni treba da ti oprostim.

STELA: Nisam. Bila. Loša. Majka.

MAK: Bila si grozna majka. Uništila si me. Svi ti pregledi.

STELA: Bojala sam se.

MAK: Mama sve... Ja živim s tim. Kurac! Kurac smo morali ići pregledati jer je bio čudne boje.

STELA: Prekini!

MAK: I koljena i sise i stopala... Sve! Sve! Samo priznaj da si ti ovo napravila!

Slome se.

STELA: Mi smo isti. Mi smo isti. Oprosti mi.

MAK: Samo priznaj, molim te samo priznaj. Priznaj da si mislila da smo spojeni. I da nisi mogla...

Da se nisi mogla odvojiti. I da je svaki jebeni pokušaj...

STELA: Prestani molim te!

MAK: Mama... Samo priznaj, molim te.

STELA: Oprosti mi molim te, oprosti, oprosti.

Razbijena je, na podu.

MAK: Mama... Smiri se. Molim te. Trebaš mi odrasla. Ne možeš uvijek biti dijete.

STELA: Sve sam uništila.

Mak legne pored nje, u komadićima, krhotinama. Zagrle se.

MAK: Ja te ne mogu odgajati.

STELA: Oprosti mi.

MAK: Da si znala bolje, radila bi bolje.

STELA: Bili smo samo ti i ja.

MAK: Samo ti i ja... I samo mi znamo. Zato je to između nas. Molim te, odi s nekim razgovarati.

STELA: Hoću. Hoću. Ti trebaš svoju mamu.

Stela ga poljubi. Mak je ponovno izgubio. Stela ustane. Zapali cigaretu. Kao poslije seksa. Oбриše suze. Mak ostane ležati.

STELA: Digni se.

MAK: Dobro mi je ovako.

STELA: Ne možemo ovako rješavati ta sranja. U hotelu. Nije u redu. Ti si pobjegao...

MAK: Dobro. Samo pusti. Samo pusti, molim te...

Hana kuca. Možda je sve čula. Ona uvijek možda sve čuje i možda sve vidi. Stela otvara. Gledaju se.

STELA: Jesi mi se ti oprala?

HANA: Da.

STELA: Lijepo, moram i ja. Uskoro će krenuti...

HANA: Mak?

Hana sjedne pored Maka.

HANA: Mak. Dođi.

Gladi ga po kosi. Kao nekad. Kao prije.

HANA: Odi se mama istuširati.

STELA: Sve krivo radim.

HANA: Poštedi me. Morat ćemo krenuti uskoro.

Stela skida haljinu. Ostavlja ju kao zmija na podu. Odlazi pod tuš. Voda šušti, a suze su bešumne.

HANA: Zašto si to radiš?

MAK: Pusti me.

HANA: Ne mogu shvatiti.

MAK: Ne znam.

HANA: Hajde.

MAK: Ne patroniziraj.

HANA: Moj Maki. Ne treba ti to.

MAK: A zašto ti trpiš?

HANA: Ja sam to prerezala. Potisnula.

MAK: Zato si tako nesretna. To ne može nestati. Izjeda te.

HANA: Jasno da izjeda. Ali ja si onda pustim PJ Harvey, popijem dvije čaše vina i idem dalje.

MAK: Blago tebi.

HANA: Ja sam se samo pomirila da ne možeš od toga pobjeći. Fizički.

MAK: Ma je l'?

HANA: Odi se istuširati.

MAK: Što si zapela s tim pranjima?

HANA: To osvježi.

Mak izlazi. Hana zapali cigaretu. U Sarajevu su. Valjda se može pušiti. Mak, u drugoj sobi, se skida, odlazi pod tuš. Sada se majka i sin tuširaju, a kći sjedi između i puši. Netko kuca, tiho, nevidljivo.

Mora da je Drago. Taj čovjek, iako šarmantan, bi najradije nestao. Hana otvara.

DRAGO: Kazna za pušenje je 100 eura.

HANA: Ovo je Bosna.

DRAGO: Jednom kad prestaneš, jako smrdi.

HANA: Opet ćeš početi pušiti.

DRAGO: Ne... Mislim da neću. Znaš kako je divno. Trebala bi se ići prošetati.

HANA: Smrdiš na luk.

DRAGO: Morao sam jesti brzo.

HANA: Meni se povraća od luka.

DRAGO: Tebi se povraća od života. Zašto si ne nađeš nekog dečka?

HANA: Stignem.

DRAGO: Kako je u Ministarstvu?

HANA: Dobro. Znaš... Jebeno sam se morala potruditi za to.

DRAGO: Znam.

HANA: Ali koga briga? Koga jebeno briga?

DRAGO: Mene.

HANA: Molim te...

DRAGO: Ti si se uvjerila da si sama u ovome svemu, ali nisi. Sve ove godine, ja sam se brinuo za tebe. Otkako si se rodila. Ja!

HANA: Rekla sam ti hvala sto puta.

DRAGO: Meni ne treba hvala. Ja bih volio da si ti sretna.

HANA: Ja jesam sretna.

DRAGO: Ne izgledaš tako.

HANA: A ti?

DRAGO: Što ja?

HANA: Jesi ti sretan?

DRAGO: Ponekad. Nekad više, nekad manje. Nekad mi se čini da sam najsretniji čovjek na svijetu...

A onda... Nekad pomislim. Ja nemam ništa.

HANA: Imaš mene.

DRAGO: Tebi nitko ne treba.

HANA: Svakome netko treba. A ja sam dobila tebe. I to nije tako strašno. Njih dvoje, imaju jedno drugo. A to je puno gore.

DRAGO: Njih dvoje je posebno.

HANA: Nabijem na kurac tu posebnost. Zašto si ti ostao uz nju cijelo ovo vrijeme? Ona nije dobra žena.

DRAGO: Ona posjeduje talent.

HANA: Molim te...

DRAGO: Samo to... Ja čitav svoj život želim imati talent, a nemam. To se odmah vidi. Ti recimo te jezike učiš kao da ljuštiš pistacije. Ni ne okreneš se. I to je talent. Njih dvoje... Oni su nešto posebno. I mene to privlači, fascinira i ja si ne mogu pomoći. Kod nas, talent se ne može smisliti. Naprosto, kao kultura, nemamo poštovanje prema tim stvarima. Valjda zato što su svi uvjereni da ga imaju, a nemamo. Naš narod nije talentiran. Nije i jebi ga... HANA: Nisam o tome tako razmišljala.

DRAGO: I ja... Cijelo ovo vrijeme sam fasciniran talentom. A to je teret, to nositi u sebi. I zato joj mogu sve oprostiti.

HANA: Da se on nije ubio... Možda bi bilo drugačije.

DRAGO: On je bio suicid koji hoda. Uspjeh ga je samo dokrajčio. On je bio stvarno poseban... Mak je to pobrao. A ti... Ti si ona... I zato se ne možete smisliti.

HANA: Ti si jedan divan čovjek, znaš? Sigurno ti to nitko ne kaže.

DRAGO: Kad si na poziciji moći... Svašta ti ljudi govore. Barem dobivam dovoljno pažnje.

HANA: I kurca.

DRAGA: Hana... Molim te.

Iz kupaonice izlazi Stela. Iza masnih naslaga osjenčanih celulitom još se uvijek vide konture predivne žene, jednog bivšeg seks simbola jedne bivše države.

STELA: Hana, tvoje haljine su tako moderne...

HANA: Ali...

STELA: I rastezljive.

Drago uputi svoj blagi pogled Hani. Ovo nije bitka koju bi trebala voditi. Ne danas, i ne sad.

HANA: Idem vidjeti. Mislim da imam jednu.

Hana izlazi.

STELA: Maki mi nije dobro.

DRAGO: On je jak.

Hana, u drugoj sobi, gleda u svoga brata. On sjedi na krevetu s ručnikom omotanim oko pasa. On ju pogleda i kimne. Ona slegne ramenima. Dovoljno. Mak se krene oblačiti. Hana uzima haljinu i izlazi.

STELA: Opet me je napao.

DRAGO: On tako ne misli.

STELA: Jesam li ja zaista tako grozna osoba?

DRAGO: Bilo bi puno lakše svima da jesi.

Hana ulazi. U rukama drži jednu od onih crnih haljina koje izgledaju skupo, dizajnirano. Stela ju navlači. Materijal se rasteže, pripija uz nju i donekle gubi svoj dizajn. Ipak, izgleda kao da tako treba biti. Steli je to donekle jasno. Ipak, voljela bi da je mršavija. Hana stane iza nje. Gledaju se u ogledalo.

Slične su. Stela se šminka.

HANA: Jesi li pripremila govor?

STELA: Molim te... Nisam dobila Nobelovu nagradu.

DRAGO: Mislim da to i nije baš toliko formalno.

STELA: Ipak... Lijepo je dobiti nagradu. I treba pokazati poštovanje. Platili su sve ovo. I ne mislim ispasti nezahvalna. Popizdim. Mlade glumice, sad je to neki trend... Kao da su iznad toga i kao da su otkrile toplu vodu. Naravno da je za kurac, ali to ne opravdava manjak poštovanja.

HANA: Da, valjda kad smo toliko navikli na Zlatne palme.

STELA: Hana, molim te...

Drago se skida i oblači odijelo. Drago je sebi zgodan u odijelu. Drago voli porniće s muškarcima u odijelima.

STELA: A tebi se ovaj mali svidio?

DRAGO: Stela!

STELA: Pa što? Ja ne znam gdje su nestali edipovci. Stvarno. Kad ja bila mlada, bilo je seksi kresnuti stariju žensku. Sada... Mogu dobiti samo pacijenta.

HANA: Meni su Bosanci seksi. Ne znam.

STELA: Mislim da imaju nešto, ali Crnogorci... Zamisli, to je spoj Balkana i Mediterana. Da se ubiješ.

HANA: Nešto su kao od stijene odvaljeni.

DRAGO: Daj, molim te... Što bi ti falilo da se netko malo pobrine za tebe?

HANA: Ja kad vidim plavog frajera, meni se noge odrežu.

STELA: Kao sin od ove novinarke Xanax?

DRAGO: Pa ti bi se mogla ušećeriti.

STELA: Gotova sam.

HANA: Jako si lijepa.

STELA: Dođi ovdje.

HANA: Zašto?

STELA: Samo dođi.

Hana nevoljko dolazi do ogledala.

STELA: Moja kćer nije neka mišica. Želim da se pogledaš. Dobila si jagodice koje idu do Marsa jebote. Ti si vamp. Ispravi se! Ti ne čekaš i nitko se ne mora pobrinuti za tebe! Ti si, moja Hana, zvijer. Ovako, digni kosu! I uzmi moje cipele! Tako. Ti nisi jadnica kakvom se želiš prikazati. Tako. Sada udahni! Ispravi se i možeš van.

Nešto je tragično u ovom odgoju, pomisli Hana. Tragično, nepotrebno, ali lijepo.

HANA: Hvala ti.

Stela zagrlila Hanu.

STELA: Volim te moja malena... I ja znam da to tebi ne govorim dovoljno. Ali volim te.

HANA: Volim i ja tebe.

STELA: Drago, uslikaj nas.

Što Drago i učini i u tom trenu taj trenutak ispari. I Hana se zatvori u sebe. No, u sobu ulazi Mak. U odijelu, zgodan, moderan, kako se od njega očekuje. A ponajviše nasmijan, s flašom viskija u ruci.

MAK: Vrijeme je da malo živnemo.

Drago već uzima čaše, sa stola, iz kupaonice. Mak nalijeva. Ispija svako u svom tempu.

MAK: Trebamo se malo zagrijati.

HANA: Koliko si već popio?

MAK: Ništa.

HANA: Maki, nemoj pretjerati večeras.

MAK: Ja?

DRAGO: Lijep si, Mak.

MAK: Ha? Sviđa ti se? Dobio ga besplatno. *Gucci*.

DRAGO: Pa bogme. Ja se svaki put iznenadim kako si odrastao.

MAK: Ma je l'?

STELA: U pravu si. Možda se treba napiti večeras. Jebi ga, kao da je previše uspomena ovdje.

Intenzivno je...

HANA: A koji je plan?

DRAGO: Pa svi se skupe u jedan kafić ovdje...

HANA: A ima li neka predstava danas?

MAK: Hana, jebala te kultura.

STELA: Ja mislim da ću biti pregladna za predstavu.

DRAGO: Možda bih ja išao pogledati.

MAK: Molim vas. Njena je večer. Vi stignete biti pretenciozni i sutra. Je l' tako?

STELA: Ionako nitko neće doći na tu dodjelu.

DRAGO: Jesi sigurna?

STELA: Ma da... Tko mene još pozna ovdje? Moj radijus je uži centar Zagreba. Ja sam provincijalna zvijezda.

MAK: Molim te, mama...

STELA: Što? Pa ni tvog oca ne zna nitko osim nadobudnog klinca što sprema prijemni iz režije.

Kako ne razumiješ? Kad dolaziš s periferije, svaki je tvoj uspjeh fusnota. A fusnote se preskaču. U

Parizu bi dobili stan i možda neku malu izložbu. U Zagrebu, to je mali povijesni gaf. Izuzetak. Znaš da ga ni u školi ne predaju?

HANA: Pa snimio je tri filma.

STELA: Tamo predaju ljudi koji su snimili pola filma, a Cannes su vidjeli na *Googlu*.

MAK: Dobro je.

STELA: Nije dobro. Razumiješ? Nije dobro. Tebi bi trebali spomenik dignuti. Ponuditi ti sve uvjete da radiš, da nastaviš raditi. Ovako, ovako izgleda kao da je sve to suđeno, kao da je to izvan svih nas...

Ti ne razumiješ, tako se uništava umjetnost. Cijeli svijet čita Marka Twaina. To je netko odlučio, netko je uložio pare u to da mi svi čitamo Marka Twaina. Nitko ne čita Miroslava Krležu. Nitko! I to je netko odlučio. Jedino se kod nas... Krešo je igrao jebenog Leona. Krešo ima pedeset godina. Radimo mitove koje se samo nas tiču. Krležijanska rečenica... Nisam vidjela u jebenom *Volksbuehneu* da

postoji nešto poput Goetheove rečenice. Nisam. Da me jebeš. Nisam. Postoji samo dobra i loša gluma. Ništa više.

MAK: Mama, popij... Mi se ne bavimo time.

STELA: Mi se ne bavimo time. Mi se ne bavimo ničim.

HANA: Mama, popij...

STELA: Kako je to tužno. Cijela zemlja ima stanovnika kao jedan Berlin i ne znamo ni šta s tom šačicom. To me raspizdi. Kao da smo dobri samo za rat. I to je to! Kao da smo dobri samo za to da visimo iz guzice kojem god idiotu koji uspije prikupiti nešto malo moći.

DRAGO: Stela, što to znači?

STELA: Ne gledaj me tako. Nisam mislila na tebe.

DRAGO: Mislila si na mene.

STELA: Ja sam svoje o toj temi rekla.

MAK: Mama...

STELA: Drago, ponašáš se kao uvrijeđena pička. Kada smo kretali... Mi smo imali neke, nekakve ideale... Ja ću pod svojim umrijeti. Da, tako sam odlučila. A ti... Ti si svoju prodao za kilo janjetine.

DRAGO: Goni se u kurac, Stela.

STELA: I da, možda sam bila očajna majka. I puno pričam... I egomanijak sam. Što god želite, ali nisam se prodala. Nisam se jebeno prodala.

DRAGO: To je zato što ti ni ne vidiš ništa osim sebe.

STELA: Ti ćeš sebi to opravdati najbolje kako znaš. Ali nemoj se ni usuditi pomisliti da je to bilo iz ljubavi prema kazalištu.

HANA: Mama, nemoj!

STELA: Šuti! Isti si kao i ostali. Malo pametniji, ali u suštini isti. Treba sjedati s njima za stol. Treba večerati. Treba zaposliti onu malu. I što onda ti dobiješ? To nije kompromis, to je smrt! Ti živiš vlastitu smrt. Meni je u to kazalište neugodno ući. Stvorio si tamo groblje antitalenta koje krpaš hrabrim odabirima. Znaš što, ja nabijem tvoj hrabri odabir na svoj kurac. Jer si kukavica... Jebena kukavica.

MAK: Mama, popij malo.

STELA: Tako je svejedno, zar ne? Ugasit će kazališta. Doći će opet neki radikal. Govorit će se opet domaća poezija i raditi prigodni božićni program. Ionako je svejedno. I uvijek će sve biti isto. Ništa se nije promijenilo. I Bože, koliko sam umorna od toga. Jebeno sam umorna. Trebala sam otići odmah. Nudili su mi sve. Ovako... Nevjerojatno što par istočnoeuropskih cica napravi tim zapadnjacima. Njima je to... Ja sam rekla ne. Rekla sam ne. Bila sam zaljubljena. I izgledalo je kao da... Kao da... Točno tako treba biti.

DRAGO: Znaš šta? Nabijem *ja* na kurac tu tvoju priču. Vratila si se jer voliš status i jer se za njega ne moraš natjecati. Što bi ti napravila vani? Ništa...

STELA: Makni se. Nisi dio ove obitelji!

HANA: Prestani! Odmah prestani! Šuti! Podla si. I što si starija, to si podlija. Zar ne vidiš da smo svi tu zbog tebe?

MAK: U pravu je.

HANA: Ti si ne možeš pomoći.

DRAGO: Stela, bit će ti žao.

STELA: Jednom ću ja reći sve što mislim.

HANA: Meni je nekad neugodno jer ti taj osjećaj ne poznaješ. Ti u životu nisi razmišljala ni na koga drugog osim na sebe.

STELA: Kad bi barem bilo tako jednostavno, Hana. Tvoja glava... Tako pametna, ali... Ti si lišena dubine. Ikakve dubine.

HANA: Ispričaj mu se.

STELA: Nemam se na čemu ispričati.

HANA: Ispričaj mu se! Pretjerala si.

STELA: Nisam.

DRAGO: Pusti. Nećeš ništa uspjeti.

HANA: Mama! Ispričaj mu se!

MAK: Tko si ti, Hana? Tko si ti da se svima postaviš kao miritelj? Otkud ti jebeno pravo? Pusti ju na miru.

HANA: Kako joj to možeš dopustiti?

Tiho i sramežljivo kucanje na vratima. Svi ušute. Gledaju se. Nitko nije prošao neokrhuto. Stela zažmiri. Sada opet mora biti glumica koja danas dobiva nagradu za životno djelo, za doprinos teatarskoj umjetnosti ili kako već. Otvara vrata. A tamo, cijela jedna obitelj. Ivana, koja kao da se obukla u jeftiniju verziju popularne britanske pjevačice Adele, njezin suprug Martin i njen sin Jakov, koji su se puno manje potrudili.

IVANA: Nadam se da ne smetamo?

STELA: Naravno da ne. Kakvi su bili ćevapi?

IVANA: Predivni.

JAKOV: Čevap je čevap.

STELA: Udite, sjednite... Nekako ćemo se već rasporediti.

Mala je to hotelska soba. Jakov sjedne pored Hane. Ivana sjedne na rub kreveta kao da je rub provalije. Martin ostane stajati, nadgledati, možda je do profesionalne deformacije.

IVANA: Dakle, htjela sam proći kroz pitanja. Možda možemo intervju ujutro prije puta?

STELA: Pa možemo odmah.

IVANA: Aha, nisam se...

STELA: Hajde...Kako želite.

Ivana ipak uključi diktafon.

HANA: Mama, ja mislim da nemamo vremena za to.

STELA: Koliko stignemo.

MAK: Želi li netko piće?

JAKOV: Ja!

HANA: I ja!

IVANA: Jakove, molim te.

STELA: Jakov je ipak malo prestar... Naravno da može popiti. I ja ću jednu.

Stela si ne može pomoći. Martin ju gleda cijelo vrijeme. To pretpostavlja i Ivana.

IVANA: Dakle, što za vas znači ova nagrada?

STELA: Nagrada kao nagrada... Ništa. Imam ih toliko da ih stavim na vrata da ne lupaju od propuha. Ali... Biti ovdje... Ponovno... To mi nešto znači. Drago, kad smo zadnji put bili ovdje?

DRAGO: Pa...

STELA: Da... Ali, ovaj grad mi je jako važan. A nagrada... Meni su nagrade uvijek bile provincijalne.

MAK: Za nagrade!

HANA: Pijan si, uspori!

JAKOV: Tvoj brat je *tenkre*.

MAK: Čujem te.

JAKOV: Jebi ga.

MAK: Evo... Još.

Mak sjedne pored Jakova. Hana se ukoči.

DRAGO: Zna li netko koliko je sati?

STELA: Kod nas je uvijek tako...

Ivana pokušava signalizirati Jakovu da ne pije.

MAK: Tvoja stara baš ima problem s cugom.

JAKOV: Štaš?

HANA: A što ti radiš?

JAKOV: Drkam kurac.

IVANA: Jakove! Martine! Kako se on to razgovara?

MARTIN: Jakove!

IVANA: Oprostite, molim vas.

STELA: Samo daj...Nije li on malo prestar za...

IVANA: Ne... Ne znam... Valjda samo tražim malo poštovanja.

STELA: Draga moja, to mora krenuti od tebe.

IVANA: Možda... Ja sam vas mislila, ovaj pitati o... Kilama... Znete, već godinama pratimo kako se borite s njima.

HANA: *Shit*.

IVANA: Ako to nije problem.

STELA: Problem?

Problem je.

STELA: Ne. Što bi bio problem? No, jesi li ikada pitala ijednog mog muškog kolegu takvo pitanje? O teretani? Jesi pitala Čedu kako se nosi s mladim dečkima? Jesi li? S akademije sad izlaze momci koji kao da reklamiraju *Calvin Klein* gaće. Nisi?

IVANA: Ne... Tako je...

STELA: Tako je kako je, je l'? Jer geni nisu isto za žene i za muškarce. Naprosto se ne zbrajaju... Da geni u jednom trenutku signaliziraju tijelu da počnu rasti kao što je raslo tijelo tvojoj babi... Da cice padaju, sve pada... I pička pada, znaš? Sigurno si primijetila da je svake godine malo... Opuštenija. Sve to pada. A nitko ne pita muškarce kako kurac stari, kako postaje odvratn i mlohav i sijed. Ne! Ne pitate mog muškog kolegu, diže li mu se. Ne! Ali mene pitaš o mojoj kilaži? Da...

Jasno.

IVANA: Oprostite!

STELA: Prekini se toliko ispričavati. Reći ću ti. Pomirila sam se s tijelom koje imam. Ali ono s čime se ne mogu pomiriti je krivnja, bolesna krivnja s kojom jedem sendvič u tri ujutro. Ali to sam naučila. Iz časopisa poput tvoga. Jer sam za svoju kilažu ja kriva, jasno. Jer sam s dvadeset bila lizaljka sa sisama i jer nisam provela dvadesete pijući Jana vodu s porukom jebene Luize L. Hej i imala sam pametnijeg posla od joge na 35 Celzijusa i... Kako se zove? Hana? Kako se zove sekta u koju si se priključila?

HANA: *Insanity*... I nije...

STELA: Čuješ ti to? *Insanity*? Ludilo! Ona vježba pa povraća jer radi jebene vojne vježbe, a u životu nije primila ništa teže od olovke. Kužiš ti to? To je ludilo! Mi se kažnjavamo. Odeš u teretanu, a tamo

motivacije u pizdu materinu. Kroz bol jačamo, a na slici neko dijete koje nije jelo pet godina. Zašto ne bi bilo iskreno? Ja bih išla u teretanu gdje bi pisalo: *Kažnjavaš se! I kriva si! I nemaš kontrolu nad svojim tijelom niti nad ovim svijetom.* I onda bih vježbala... Ovako... Ostajem s ovim cicama i salom i pičkom i celulitom... I jebe me se živo. A te klinke koje čitaju ta tvoja sranja... I one će se probuditi u kasnim tridesetima i bit će stare i muževi će im jebati neke nove klinke, a razlika će biti da će ostariti dosadne. A to je za stariju ženu ravno smrti. I onda će se uhvatiti *decoupagea*².

JAKOV: Moja stara radi dekupaž.

STELA: Pa eto ti lijepi jebenu salvetu na babin ormar koji si prekrečila u bijelo.

IVANA: Da, shvaćam... Oprostite.

STELA: Hoćeš se prestati ispričavati, majke ti mile?

DRAGO: Možda je vrijeme da stanemo.

STELA: Ne! Zanima me dokle ovo ide.

IVANA: I ja bih možda pauzu.

STELA: Nisam te mislila povrijediti. Samo sam ljuta na ovaj svijet.

IVANA: To mi je jasno.

JAKOV: Sad će se rasplakati.

IVANA: Trebam dvije minute.

JAKOV: Jesam ti rekao.

HANA: Majko mila... Ona je takva...

Ivana odlazi do WC-a rashladiti se. Imala je i drugih pitanja, ali ta nikada ne bi prošla u tiskano izdanje časopisa. I sad se osjeća glupo, ponovno.

---

² dekupaž - tehnika oslikavanja salvetama i omiljena razonoda usamljenih gradskih djevojaka

STELA: Bože, što je osjetljiva... Pa kako ona radi taj posao?

Martin slegne ramenima.

DRAGO: Ti stvarno pretjeraš...

STELA: Jeb'o majku, ali stvarno sam umorna od tih pitanja... Znaš koliko sam intervjuja dala... I nikad nije bio... Iole intelektualan. Nikad. Zašto se toliko boje? Glumice su popularne i kad nešto kažu odjekne. Zato nas nikada ne pitaju... Ništa... Samo, kako je u braku? Ja sam sama pa me pitaju kako je biti debela. I stara. Pa onda zamišljaju kako mi je zamjena za muža francuska salata.

Ne znam...

HANA: Hoćeš ići na dodjelu?

JAKOV: Mislim da moram.

I onda Hana napravi nešto što dugo nije, iz hira, iz gladi ili obične nervoze i raširi noge gledajući Jakova u oči. Jakovu se digne kurac, ali je preponosan da to ikako pokaže. Stoga joj radije zavuče ruku pod suknju. Mak stane ispred njih da nitko ne vidi. I smješka se. Smješka se i Stela. Sviđa joj se Martin. Sviđa joj se kako on šuti. Oh, kako bi voljela da su muškarci u njenom životu bili veliki i šutljivi. Ali, tako se nije posložilo.

DRAGO: Ona plače u kupaonici.

JAKOV: Ona uvijek plače.

Martin bez riječi tiho pokuca na vrata kupaonice i uđe. Mak se odmakne, ruka više nije pod suknjom, ali miriše na tajnu. Drago se uhvati da predugo gleda u Maka. Mak kima glavom, zakoluta očima i kao da kaže, nemoj.

STELA: Ivana, molim te, molim vas... Hajde izađi. Završit ćemo intervju. Koja žena! Hajde, obećavam da neću gristi. Samo sam gladna. Kužiš, gladna sam i nervozna. (*Hani*) Evo, stvarno sam samo željela da se ne pretvoriš u ovakvu ženu. Stvarno je nepodnošljivo.

Ivana i Martin izlaze. Stela zagrlj Ivanu.

STELA: Hajde, samo si umorna. Sve je u redu. Kakva si još pitanja pripremila?

IVANA: Ja bih vas toliko stvari pitala, ali ne žele. Oni ne žele.

STELA: Evo, oprosti... Zaista... Ja nekad ne znam usmjeriti svoju bitku.

IVANA: U pravu ste... Sve ste u pravu...

STELA: Znaš... Ti lijepo sve izmisli pa mi pošalji. Ha? A ti uživaj danas... Stvarno uživaj. Nemoj se uopće brinuti.

HANA: Dakako...

STELA: I popij malo. Opusti se. Maki, daj joj...

MAK: Izvolite.

STELA: Koliko je sparno! Ajde, što gledaš u taj viski? Popij! A ti?

MARTIN: Ja ne pijem.

STELA: Jedno sa mnom. Ha? Mak!

HANA: Mama!

MARTIN: Ne pijem.

DRAGO: Pusti čovjeka na miru!

STELA: Možda kasnije onda.

Ulazi Senad.

SENAD: Izvinite.

STELA: Zašto se svi ispričavaju ovdje?

SENAD: Molim?

DRAGO: Stela... Pa nemoj napadati čovjeka tako. Samo uđi.

MAK: Tako ćeš mu reći i večeras.

STELA: Mak!

Ipak svi, koji su trebali i mogli razumjeti, prsnu u smijeh. I tako neobavezno, soba se podigne. Nešto lijepo se napokon dogodi. I u smijeh ulazi David, bit će posljednji sarajevski Židov, iako kako se to uopće može i znati. Veseo, čovjek nalik na medu, još uvijek atraktivan, bit će zato što već deset godina nije spavao sa ženom starijom od dvadeset i pet.

DAVID: Gdje je zvijezda, majke ti? Ljepša si nego ikada.

STELA: Ne seri.

DAVID: Ovo su Mak i Hana?

Rasplače se.

DAVID: Kako je moguće? Zadnji put kad sam vas vidio...Dobro Hana, ti si bila curetak, ali ti Maki si bio ovolicni... Fetus jebote. David, David, David, drago mi je.

STELA: Ovo je Ivana, novinarka iz Hrvatske. Njezin muž Martin i sin Jakov.

DAVID: Dobro došli! Nadam se da vam je lijepo i da ste smješteni ugodno.

IVANA: Jesmo... Hvala vam puno.

JAKOV: Jeli smo ćevape.

DAVID: Jebi ga, po tome smo poznati. Stela...

Stela se blago nasmiješi. I kao da joj krene suza. Jedna, gotovo režirana, ali iskrena.

STELA: Drago mi je da te vidim.

DAVID: I meni... I meni... Dođi da te zagrlim...

I grle se. Sobom se lagano širi neugoda. Hana iskoristi priliku da primi Jakova za ruku, Martin da sakrije erekciju, Ivana da disocira, Drago da se ipak tri centimetra previše približi Senadu, a Mak da još malo popije.

DAVID: Kako je to sve glupo ispalo.

STELA: Nemoj sada o tome...

DAVID: Znaš sve... Sve ide svojim smjerom, a onda tako nekog vidiš i sve se vrati.

STELA: Rekla sam ti... Nemoj sada o ovome.

DAVID: Nije trebalo tako ispasti. Ali takav je život.

HANA: Što?

A Jakov se taman primio.

HANA: Makni se! O čemu govori?

STELA: Ne davi Hana... O ratu i tim sranjima.

DAVID: Ali tako je lijepo što ste vi došli... Bilo je i vrijeme...

HANA: Mama, o čemu on priča?

STELA: Drago mu je što ste došli.

DAVID: Jeste prije bili ovdje?

MAK: Na festivalu.

STELA: Prekini!

DAVID: Jeste obišli grob već?

MAK: Kakav grob?

STELA: Idiote!

DAVID: Što sam rekao?

HANA: Mama, kakav grob?

Stela šuti. Napokon šuti.

HANA: Mama, čiji grob?

Stela steže čeljust.

MAK: Tatin...

Stela zažmiri. Nešto se u njoj slomi, neka tajna rastvori. Izgubi dah.

MAK: Mama, je l' tatin grob?

David uvidi koliko je zajebao. Drago od šoka, kao slučajno, okrzne Senada. A Ivana možda ima priču.

MAK: Mama, pogledaj me! Je l' tatin grob tu?

Stela se okrene prema vratima. Hana skoči na nju. Počne ju gurati.

HANA: Reci!

DAVID: Žao mi je.

STELA: Tvoja isprika ne pomaže.

HANA: Reci!

DRAGO: Da!

MAK: Jebi se!

HANA: Zašto bi lagala o tako nečemu? Ti nisi normalna... *Mak*

se počne smijati.

MAK: Iako da si ga prosula po oceanu i nije loša priča.

HANA: Koliko bolesna moraš biti?

DAVID: Kako se ti razgovaraš s njom? Imaš li ti imalo poštovanja prema ovoj ženi?

STELA: Šuti!

HANA: Ovo se vas ne tiče.

IVANA: Možda je bolje da odemo! Jakove!

STELA: Nitko ne ide nikud. Ovo nije tema. Svejedno je gdje se raspada. Svejedno je! Mrtav je! Šta se ti sad igraš neke moralistice? Nemoj me zajebavati Hana. Nisi me o njemu pitala tri puta.

MAK: Ja jesam.

HANA: Mak, on se nije ubio. On se nije ubio! Lagala je! Sve je lagala!

DAVID: Vaša je majka jedna snažna žena. I tužno je slušati kako s njom razgovarate. Njih je dvoje došlo ovdje... Njih dvoje je snimalo, pomagalo, vuklo veze preko pola Europe da ljude izvuku.

Sramite se.

HANA: Oprostite, ali ovo je obiteljska stvar.

IVANA: Idemo! Jakove!

STELA: Ostani ovdje kad ti kažem.

HANA: Zašto bi nam lagala?

MAK: I ti? Tebe sam pitao sto puta.

DRAGO: Što sam ja mogao?

STELA: Vaš se otac ubio. Išao je namjerno tamo gdje će ga netko ubiti.

DAVID: Reci im koliko si života spasila.

STELA: Neću im ništa govoriti jer ja jedino želim nagrade za glumu jer sam glumica. Ne želim nagradu zato što sam čovjek. A vi? Sad me slušajte, dobro me slušaj! Vaš je otac bio jedna nestabilna osoba. I on i ja smo došli ovdje kako bi on umro. Kao heroj. Vaš otac bio je suicidalni mitoman. Otišao je i ubio se. On nije imao ni hrabrosti koknuti se kao pravi umjetnik. Ubili su ga neki Srbi na brdu ili neki ovdje. Ja to ne znam. Ali sam je kriv. I ja mu, nakon svega, nisam dopustila... Nisam dopustila da mu se grade spomenici koje ne zaslužuje. Vaš je otac bio veliki redatelj, ali

grozan čovjek. I kada se to sve dogodilo, kako god da se dogodilo, ja sam odlučila da ću vas zaštititi...

Od njegove sjene... Od mržnje. Ja ne bih podnijela da mi djeca odrastu s nekom urođenom mržnjom prema nekim Srbima... Nisam željela tu antiku u kući. I nisam ju dopustila. Niti neću. Vaš se otac ubio i ubio se kako bi mi napakostio. Zakopan je na nekom brdu gore i trune već preko dvadeset godina. Idite mu polagati vijence, ne zanima me.

HANA: Maki... Mak...

MAK: U pravu je.

HANA: Nije... Nije... Sve je lagala...

STELA: Ja ću sada primiti svoju nagradu. Ivana, ako ovo objavite, polomit ću vam prste.

MARTIN: Dopuštate li?

STELA: Svakako. Molim vas... Idemo. Hana, ne drami! Imat ćeš svoju priliku...

HANA (*Jakovu*) : Vodi me odavde.

JAKOV: Dođi.

MAK (*Dragi*): Ti si slab. Makni se.

Svi izlaze. Ostaje Ivana, na rubu kreveta, na rubu života i Drago, negdje duboko u provaliji.

IVANA: Moj muž će me večeras prevariti i ja mislim da ću se ubiti.

DRAGO: Ja tog mladića volim već pet godina, a praktično mi je sin. Ja sam ga odgojio.

IVANA: Mi smo dva mjeseca. Samo kružimo oko ljudi...Nemamo svoju svjetlost.

DRAGO: Dopuštate?

IVANA: Hvala vam.

DRAGO: Sve će biti u redu.

Vrata se zatvaraju. Svjetla se u hotelima gase sama.

2. ČIN   VLAGA

Hodnik, troje vrata, negdje u daljini lift.

Ulaze Hana i Jakov. Oboje su pripiti, na ivici seksa, onih dvadeset pet minuta večeri gdje je sve seksi, i ruke, i humor i laž da bi sve moglo biti u redu. Dobro, malo bolje.

JAKOV: Lik se zove Milo Papa, Papolo, Papalopulos, nešto grčki... I frajer je homić, pobljahan i kara se samo s crncima i samo trola. I da, Britanac je. I trola. Ode na televiziju i trola.

HANA: Kako?

JAKOV: To se zove *alt-right*, alternativna desnica i dobro brije tip. Gle, on se zajebava s političkom korektnošću i tim sranjima... To je ukidanje sloboda govora.

HANA: Pa i je...

JAKOV: Pa je... I onda sve te feministice popizde. A ja mislim da se frajer samo zajebava i jebeno zarađuje.

HANA: Meni je pun kurac feminizma. Znaš li ti koliko žene plaću na poslu?

JAKOV: Pa neka plaću.

HANA: To je u redu, ali ja ne mogu prihvatiti da zato što imam pičku imam pravo plakati na radnom mjestu.

JAKOV: To i ovaj tip kaže. Kaže da 30% Muslimana u Americi misli da je šerijatsko pravo iznad ustava, a tipa 10% misli da se čovjeka može ubiti ako uvrijedi Muhameda.

HANA: Aj zamisli. A možda to i mi mislimo.

JAKOV: Samo mi to nikad ne bi priznali.

HANA: Odi ispred Dinama i reci da Dinamo puši kurčeve. Više od 10% skinjara bi te ubilo.

JAKOV: Da, ali Dinamo nije religija... I Dinamo nema neke božje zapovijedi.

HANA: Ovaj svijet nekako postaje banalniji.

JAKOV: Samo je glup k'o kurac.

HANA: Nisi mi nikad rekao čime se baviš.

JAKOV: Ničim.

HANA: Nije istina.

JAKOV: Imam *Twitter* i tamo glumim da sam konzervativna intelektualka.

HANA: Imam te ja.

JAKOV: I onda gledam kako ljudi popizde kad napišem da je abortus ontološki sasvim moguće ubojstvo.

HANA: Vidjela sam.

JAKOV: Ja samo mislim da je glupo... Ako više ne smijemo nešto reći... Onda to kao da nestane.

Nestane. Kao da predrasude, rasizam nestanu i postaju zakoni i... A ljudi se plaše. Znaš što mi ide na kurac?

HANA: Što?

JAKOV: Kako je ljevica dosadna. Kako je uvjerena da zato što je rođena u centru grada... Da može pretpostaviti stvari. Gej brak je u redu, ali je i uništenje... I ne znam, ali to su klinci iz određenog društvenog sloja... I oni ne mogu ni koncipirati da se ljudi boje... Promjene... Ali kada bi došla revolucija, kada bi došla ozbiljna ekonomska promjena, onda bi popizdili. Ti si bila na prosvjedima, je l' da?

HANA: Jesam. Ne može se pogodovati privatnom kapitalu... To je bio dio javnog dobra...

JAKOV: Vidiš... To je suludo. Libertinci će zagovarati sve moguće promijene, osim ekonomske jer ih ona jedina ugrožava. Za konzervativne ljude je suprotno. Garaža je trag da u gradu dolazi privatni kapital, a njega... Njega boli kurac.

HANA: Ti si drkaroš.

JAKOV: Možda.

HANA: Šta je? Studirao si filozofiju?

JAKOV: Ne!

HANA: Čime se baviš?

JAKOV: Pitala si me tri puta... Zašto ti je to toliko važno?

HANA: Ne znam.

JAKOV: Ja znam... Ti si snob! Cijela tvoja obitelj je uspješna. Ti se nikada nećeš pojaviti u enciklopediji.

HANA: Ja to ni ne želim.

JAKOV: Tko tebe što pita... Ja sam sa 16 otišao na tečaj informatike i napravio sam aplikaciju, onda sam aplikaciju prodao i sad ne moram raditi.

HANA: Kakvu aplikaciju?

JAKOV: Ekstremno glupu... Za bukiranje team buildinga. Zamisli, team building... Za vrijeme Juge, ljudi su za slobodne dane gradili jebene bazene... A danas, moraju ići na rafting s idiotima koje mrze, bez slobodnih dana. Jedino dobro s našim vremenom je da možeš zarađivati na bezgraničnoj ljudskoj gluposti.

HANA: A lažeš...

JAKOV: Ne... Ljudi su glupi i lijeni...I tu su pare.

HANA: A gdje su sad pare?

JAKOV: Djeca i psi.

HANA: Budalo. Ti si sigurno imaš veliki IQ.

JAKOV: I ne... Ni kurac mi nije premali... Samo mi je jako dosadno.

HANA: A tvoja stara je luda?

JAKOV: Samo depresivna...

HANA: Mi smo svi depresivni.

JAKOV: Vi biste voljeli... Ona je zaista depresivna. Mislim da se pokušala koknuti jedno pet puta.

HANA: Isuse!

JAKOV: Jebi ga.

HANA: Ja sam se pokušala ubiti.

JAKOV: Ne laskaj si. Ne postoji pokušaj samoubojstva... Tražila si pažnju. Moja stara traži pažnju.

Ti tražiš pažnju.

HANA: Molim?

JAKOV: Ajde, ajde...

HANA: A što ti želiš?

JAKOV: Ništa.

HANA: Ne laži!

JAKOV: Želim...

HANA: Nemoj se sramiti.

JAKOV: Želim moliti.

HANA: Skini se.

JAKOV: Molim?

HANA: Skini se.

Jakov se skida.

HANA: Brže.

Brže.

HANA: Klekni.

Klekne.

HANA: Ovako ćeš klečati pet minuta. I onda ćeš ući u moju sobu.

JAKOV: Ako netko/

HANA: Šuti! Štoperica je krenula.

Hana odlazi u sobu. Ostavlja vrata otvorenima. Jakov kleči. Traje do razine neugode.

Iz lifta izlazi Mak. Jakov gleda u pod, pokrije se.

MAK: U redu je.

Mak vidi odškrinuta vrata od sobe.

MAK: Mogu sjesti ovdje?

JAKOV: Da.

MAK: Imate neku okladu?

JAKOV: Tako nekako.

MAK: Izgledaš puno manje ovako.

Jakov šuti.

MAK: Ja sam toliko usamljen, toliko... Samo ne želim više biti sam. Nije normalno živjeti kako ja živim, tako usamljeno... A ono što je bolesno, ja si to odabirem. Svaki dan, ponovno i ponovno...

Sve lijepo mi se dogodilo na Balkanu, ali ne mogu. I ima dana kada sam toliko usamljen da se pitam jesam li uopće živ. Mjesecima me nitko nije gledao u oči, dugo... Onako kao kad svršavaš s nekim.

I gledam tebe. Ti isto biraš samoću. Ja to vidim. Zašto? Najgore je kad uspiješ. Onda nikada nisi sam, a toliko si usamljen. Onda ja pijem, i pijem... I onda zaspim. Gol i sam. Počeo sam pričati sam sa sobom. U velikim gradovima je to lakše. Volio bih... Ja bih volio da mi se dogodi neko čudo.

JAKOV: Dobio si Zlatnu palmu s dvadeset i dvije godine. Koji kurac ti hoćeš?

MAK: Želim da me netko voli.

JAKOV: Šuti!

MAK: To želim. Ne želim da mi se dive, želim da me vole, da me netko jednom bezuvjetno voli.

JAKOV: Koji je to kurac?

MAK: Ne znam.

JAKOV: Naravno da ne znaš jer to ne postoji.

MAK: A zašto ti klečiš gol?

JAKOV: Jer to hoću.

MAK: Hoćeš da ja klečim s tobom?

JAKOV: Nije poanta u tome da se proglašiš žrtvom. Poanta je da trpiš. Najjači su ljudi uvijek sami.

Jer sve to... Sve je to sranje. To... O čemu ti pričaš su glupi ljudi koji ulaze u razgovore s drugim glupim ljudima i tako se osjećaju manje glupima. A sve je to sranje.

MAK: Jebote, pa ovdje je Bukowski.

JAKOV: I ti si kreten. Ti tražiš pažnju.

Voda, malo vode.

JAKOV: A ako tražiš pažnju, nisi je vrijedan. Jednostavno je.

MAK: A ti ne tražiš pažnju?

JAKOV: Ja ću je dobiti... Koliko trebam.

MAK: Lik si... U pravu si, Bukowski.

JAKOV: I prestani plakati.

Malo više vode.

JAKOV: Nemaš razloga.

Oglasí se mobitel.

JAKOV: Drži se!

Jakov odlazi. Mak ostaje sam. Pije. Tapka po vodi. Dolazi Drago. Gleda ga, ipak predugo.

MAK: Što želiš?

DRAGO: Samo te gledam.

MAK: Prekini! Kada ti dolazi Bosanac?

DRAGO: Molim?

MAK: Ne pravi se lud.

DRAGO: Uskoro.

MAK: Stvarno nemaš poštovanja.

DRAGO: Molim?

MAK: Kako tretiraš te klince... DRAGO:

On je to predložio.

MAK: Naravno da je. Ima 19 godina i strah ga je, a ti si mu dao nadu.

DRAGO: Ima 23. Kakvu nadu?

MAK: Da ćeš mu pomoći...

DRAGO: Molim te/

MAK: Misliš da će spavati s tobom zbog toga kako izgledaš?

DRAGO: Pijan si.

MAK: Pa? Svejedno govorim istinu.

DRAGO: Ajde spavati.

MAK: Hana se jebe unutra.

DRAGO: Ako želiš...

MAK: Je l' ti mene zajebavaš?

DRAGO: Srami se!

MAK: Ja?

DRAGO: Da. Ti.

MAK: Meni je nekad neugodno gledati te... Nakon...

DRAGO: Ja sam tebi svoje rekao.

MAK: To je nastrano.

DRAGO: Ne moraš mi to govoriti.

MAK: Boli mene kurac što si ti zaljubljen u mene. To se događa. Meni se gadi kakva si ti osoba postao.

DRAGO: Ne moraš biti takav.

MAK: Kako ne? Pogledaj se! Ti si ravnatelj jednog nevažnog kazališta u jednom nevažnom gradu...

I dopuštaš si poigravati se s tim jadnim i nesretnim klincima kao da si kakav Bog. Idi u kurac!

DRAGO: Šta se ti tu miješaš?

MAK: Jer znam što to znači.

DRAGO: Što bi ti znao o tome? Što bi ti znao i o čemu? Malo si privilegirano govno koje se rodilo s talentom. Da... Talentom da siše i manipulira. To je tvoj talent. Da uđeš ljudima u glavu, da se poigraš s njima... I odeš.

MAK: Poštedi me!

DRAGO: Nisi nevin u tome. Ti znaš što si radio.

MAK: Ne možeš me optužiti.

DRAGO: Ja nemam ove osjećaje sam od sebe.

MAK: Ja sam bio klinac.

DRAGO: Izmanipulirao si me.

MAK: Ti si pička. Eto što si.

DRAGO: Idi spavati, Mak. Idi spavati. Sutra putuješ.

MAK: Čekaj... Stani! Ne treba ti to. Stvarno ne treba. Ti si divan čovjek i ti zaslužuješ ljubav. Svugdje ljubav... Ali ne znaš, ne znaš kako... Molim te.

DRAGO: Mak... Dosta.

MAK: Ti si se vezao uz nju kako bi mogao nestati.

DRAGO: Prestani!

MAK: Ne treba ti to. Ne treba ti to! Drago!

Drago ošamari Maku i ode u svoju sobu.

MAK: Zašto inzistiraš na tome da si nesretan? Ha?

Senad dolazi u krivom trenutku. Mak je malo krvav. A voda ne prestaje. Ulazi Senad, u krivo vrijeme, nepotrebno vrijeme. Uzdahne.

MAK: Ideš unutra?

SENAD: Šta se to tebe tiče?

MAK: Ne, ne tiče me se.

SENAD: Onda se makni.

MAK: Oprosti.

Mak diže ruke, u znak predaje.

MAK: Ti znaš da ne moraš.

SENAD: Što?

MAK: To!

SENAD: Pojebati se?

MAK: Da.

SENAD: Tko si ti liče? Ha? Tko si ti i koji si ti faktor na ovom svijetu da se nađeš ovdje pijan k'o letva meni da govoriš što ja moram ili ne moram uraditi? Ha? Ajde reci mi! Koji si ti kurac meni da si to daješ za pravo? Hajde, reci mi!

MAK: Što se odmah ljutiš?

SENAD: Jesi mi majka, otac? Pojasni mi! Da l' se ja miješam u to koliko si ti popio večeras, drugaru? Ne! Jer me baš boli kurac. Tko si ti frajeru? Pogledaj se? Tu Zlatnu palmu si nabij u dupe.

MAK: O.K. je... O.K.

SENAD: Nije O.K. pijanduro. Nije O.K. Kud ćeš sada? Stani!

Stane.

SENAD: Slušaj me ti! Ti si nitko! I ti nemaš prava ni na što. Ucviljeno si, razmaženo derište. I idući put, prije nego si daš za pravo propitati ičiji postupak osim svoga, zapitaj se tko si ti? I odgovor je ništa! Ti si ništa. MAK: Čuj ti to...

SENAD: Jer samo šupak od osobe si daje za pravo da interpretira na način na koji ti to radiš. Što, vidio si me i čuo da se zovem Senad i odmah si zamislio nekog napaćenog Bosančerosa koji će spavati sa starcem i šta? Šta? Ti misliš da je moj san doći u Zagreb? Ha? Je l' to? Koliko ograničen moraš biti da pomisliš da je Zagreb nagrada i za što.

MAK: Oprosti.

SENAD: Meni tvoja isprika ne znači ništa jer mi ti ne značiš ništa. I znam da to čuješ možda prvi puta. A sada, izvini, idem se pojebati jer sam tako odlučio.

MAK: Radi što želiš! Jebe se meni/

SENAD: Molim? Jesam te pitao za dopuštenje?

Mak šuti. I bolje. SENAD:

I bolje.

I promrmlja nešto, više za sebe, poput drkaroš. Voda naplavljuje hodnik. Mak jedva može hodati.

Senad ulazi u sobu. Cijeli je hodnik natopljen, cijeli hodnik treperi u uzbuđenju, sladostrašću, u izletima, u preljubima, u seksualnoj ekstazi, u fantazijama i porivima. Mak plače, njegove suze padaju u potok koji žubori ispod njega. Njegov je ego ipak krhak, ipak ne može podnijeti da mu se jedna osoba, samo jedna osoba, ne divi. Tko je Maku uopće usadio tu ideju da je ikome bitno, u kontekstu svemira, kako se on osjeća? Mak odlazi. Napit će se večeras. Napiti i ujutro letjeti mamuran, u samoću, nevidljivost zapadnog svijeta i neke tamo nesretne metropole.

Iz treće sobe izlazi Stela. Za njom Martin.

MARTIN: Stani, molim te!

STELA: Ne mogu.

MARTIN: Još samo malo! Molim te...

STELA: Zadnji put kad sam spavala s oženjenim frajerom dogodila se katastrofa.

MARTIN: Mi se rastajemo.

STELA: Uvijek se rastajete.

MARTIN: Ali...

STELA: Da ti nije do varanja, prvo bi se rastao.

MARTIN: Kad je ona tako osjetljiva.

STELA: Ako je ona osjetljiva, što si onda ti?

MARTIN: Slab.

STELA: Ne... Jednostavnije je. Dvije su vrste muškaraca, jedni koji ostavljaju i drugi koji varaju.

Nema između. Ti varaš.

MARTIN: Nikad ju nisam prevario.

STELA: Ne laži!

MARTIN: Molim te.

STELA: Svidio si mi se jer si šutio. A ja sam uvijek bila s muškarcima koji su toliko pričali. To je tako naporno. Svi žele muškarca sa smislom za humor, ja samo, za promjenu, želim jednog koji šuti. A ti sad previše pričaš.

MARTIN: Ja sam... se zaljubio.

STELA: Samo si očajan. Ostavi ju! Zgodan si. Tko zna, mogao bi okrenuti i neku klinku.

MARTIN: Ali ja želim...

STELA: Ti ne znaš što želiš. Ne bi mogao podnijeti nekoga poput mene, zato i ostaješ s njom.

MARTIN: Komplicirano je.

STELA: Dušo, to... Napaljenost, ljubav, to je tako banalno jednostavno. Tebi odgovara ta mišica.

MARTIN: Naš sin je... Skoro umro.

STELA: I?

MARTIN: Komplicirano je.

STELA: Kriza ne traje deset godina, razumiješ? Ona je kratkotrajna i služi da promijeni stvari. Kako ne shvaćaš? To nije komplicirano, to je stanje.

MARTIN: Molim te, ostani!

STELA: Ne!

MARTIN: Zašto ne?

Voda. Toliko vode.

STELA: Zato što sam si tako obećala. Oženjeni frajeri... Pa to je najbliže ocu što si možeš naći. I zadnji put sam popušila. I to kako. Povjerovala sam... Rastavi, njenoj osjetljivosti... Nisu žene

osjetljive, nego ste vi jebeno retardirani. Ona zna da biti osjetljiva i nježna i ovisna je jedino kako će te zadržati. I onda, netko poput mene... Propuh. Ja sam propuh u tvoj životu. Ne laži si! Svaki muškarac koji vara ima šprancu. I ja sam se u jednu uplela. Ah... I onda sam porušila čitav svoj svijet. Mislila sam da si ti drugačiji. Mislila sam da šutiš.

Voda.

STELA: Ali ne šutiš... Voljela bih doživjeti nešto nepredvidivo, ali jebi ga, živimo u tako jebeno predvidljivom vremenu.

MARTIN: Ja tebe nisam mogao predvidjeti.

STELA: Gluposti.

MARTIN: Stani, molim te... Ja te molim. Preklinjem. Stani! Ja ne mogu živjeti više tako. Nisam u stanju. Preklinjem te, stani! Ona, ona se pokušala ubiti već pet puta i ja ne mogu više... Ja ne mogu više živjeti u strahu... Spasi me! Uzmi se sa sobom! Oslobodi me!

STELA: Budalo! Kao što ti nisi kriv za to što se ona hoće ubiti, tako te ni ja ne mogu osloboditi.

MARTIN: Preklinjem te!

Stela ga poljubi, iz samilosti, kao što je Majka Tereza ljubila noge gubavcima. I tako joj se vrati snaga.

I odlazi, kroz vodu, niz hodnik, niz život, u bar susresti sa svojim sinom, tražiti oprost, priznati da je jednom željela biti sretna i slobodna poput ovog klečećeg jadnika i da je sve sjebala i da je bila mlada i da je bila znala bolje, radila bi bolje. Tako je odlučila i odlazi. Neće se ni osvrnuti. I kako odlazi, zidovi se sklanjaju s njom, rastvaraju se pohote, rastvaraju se tajne hotelskih soba i njihovih plahti. Rastvaraju se zidovi što se naplavljuju, onako kako se naplavljuju kada usamljeni momak, autor ovog teksta, nakon prekida, preslušava albume britanske pjevačice Adele.

Iz poplave izlazi Ivana.

IVANA

Ja sam Bog.

Da, Bog je bijela žena od 46 godina, koja sluša

Adele, koja je sklona depresiji i koja radi u

popularnom časopisu za žene koja na

Facebooku objavljuje motivirajuće poruke

uokvirene leptirima i cvijećem ili prikazom

zalaska sunca.

Ja sam Bog

u tijelu jedne utišane žene,

majke jednog djeteta, u

tijelu sklonom suicidu.

Danas me je moj muž prevario, ponovno

i da sam bogata kao Beyonce, snimila

bih album, razbila mu auto i onda

oprostila kako bismo spasili zajedničko

bogatstvo.

Ali ja to nisam.

Ja sam gledala svoga muža kao da ga vidim prvi put,

i vidjela sam ga sretnog drugi put i otišla sam do

repcije, unajmila još jednu sobu, popila šaku

tableta

i legla u kadu.

A oko mene voda,
topla voda, voda što

donosi utjehu i voda

mi je rekla

ti

si

Bog.

To je voda rekla mnogim

ljudima, na rubu zgrada,

oknu prozora, u orubu štrika,

na oštrici žileta.

I dok sam polako uranjala u vodu tišine,

i uviđala da sam Bog,

razmišljala sam o tome kako sam provela ovaj božanski život,

razmišljala sam o člancima koje sam napisala i o dnevniku

odustajanja kako bi se zvala moja autobiografija, razmišljala

sam o jednom Andriji kojeg sam ostavila

i svom sinu

I o svome mužu i o vagini te punašne glumice koja

je šarmom sakrila naslage sala.

Razmišljala sam o teretani u kojoj sam bila dva puta

i odustala,

o studiju francuskog jezika i književnosti

kojeg nikada nisam upisala, o muškarcima koje
 nisam osjetila, o orgazmima koje sam propustila,
 o lezbijskom iskustvu kojega nikada nisam imala.

A voda je navirala, neumorno, uporno, preko
 ruba kade, preko pločica, sobe i hodnika, grada,

jedna biblijska poplava koja u sebi sve guta,

proždire, i sreću i

patnju i povijest i

budućnost, i mene.

A onda je voda odnijela sve,

a da ja pritom nisam ništa

naučila.

*Ulaze anđeli, u zimskim jaknama, u badićima i nose lutke, velike lutke ljudi koje smo upoznali zadnjih
 satak vremena. Tegle ih, bore se s njima i stavljaju oko Ivane, kao u situaciji, kao da netko zove
 hitnu, kao da ju netko pokušava oživjeti, kao da netko plače, kao da netko ne želi gledati. Tako je
 intenzivna situacija, a sve su lutke. Tako anđeli to vide, anđeli, uvijek pomalo izvan situacije, uvijek
 nepristrani. Kada bi imali fizičku radnju, rašpali bi nokte, puhali velike balone od Hubba Bubba s
 okusom višnje ili kolutali očima. Da, takvi bi bili anđeli koji nadgledaju ovaj naš svijet. A onda bi
 katkada i zaplakali, samo kada je nešto toliko predivno i tužno istovremeno. Ono što ljude zanijemi,
 ukipi, učini malenima. Tada anđeli plaču. Kada se dvoje ljudi pogleda u podzemnoj, ali vlak krene i
 više se nikada neće vidjeti i još puno veće katastrofe. A za njima perje.*

Kakav je zvuk kada padaju

Stari Bogovi i kada

se zidovi ruše i

čelične šipke lome

Kakva je to simfonija katastrofe,

akord napuštenog djeteta

Kakav je osjećaj stajati na rubu svijeta,

pred njegovim krajem

Kakva li je pjesma samoće

Miriše li na proljeće

Velike su misli

i široki osjećaji

i mi ponad njih

Oh, kakav li je to zvuk kada padaju

stari Bogovi,

kada se razliju, razbiju o mramorne podove,

u tišine, u

šapat, u

zaborav

Kakvog li je okusa strah koji osjećaš na oknu prozora,

ispod oruba štrika,

onkraj dubokih udaha

Osjećaš li slobodu pod

prstima, svrbe li te

tabani, miriše li na

pečene kestene, na

požar, na bazgu

ili kugu

Kakvog su okusa dani što prolaze

koji ostaju negdje između

zaborava i kajanja

Kakav li je to zvuk kada padaju stari Bogovi!

Ta, evo tog mladića u potrazi za ljubavlju

Što radi

Nestaje u jedinicama kemijskih spojeva,

na rubu drvenog šanka,

omotan u suptilnu glazbu za liftove, hotele, hodnike i šoping centre

i mašta o bijegu

Zašto

Postati netko drugi može samo kada ga nitko ne poznaje

Što ostavlja iza sebe

Jednu majku, jedan kurac,

jedan par očiju punih suza i

jedan neizgovoreni volim te

Oh lako nama,

sve vidjeti i ne

raditi ništa, cijelu vječnost

ne raditi ništa, samo biti, ne

disati, ne postojati, samo biti

Slušati zborsku pjesmu između tuge i

očaja između njihove buke i tišine

Boga, između patnje i nade

A evo i te žene opet

Što radi

Ponovno razbija glavu

Pa čime

Ne valjda čekićem

Ne, još gore, svojim

mislima, tim žiletima, sve

oko nje krvari

Pa od čega su ti žileti

Od kajanja

i krivnje

Pa što ta žena želi

*Želi si priznati da je očajna, da je nesretna čitav
život i da je svaka njena odluka bila kolosalna
pogreška kao beskonačna koda
u krivom tonalitetu
Pa jao, nije valjda
Jadna!
Ne, nije na nama da ih sudimo
i prosuđujemo
Nije to naša zadaća
Pa što je
Što je onda
Mi smo tu da oni nisu sami jer samoća je
Božanska, kraljevska privilegija,
a ne ljudska
Jao, ne opet i ona
Koja Ova što izlazi iz
sobe
Što pak ona hoće
To ne zna ni ona sama
Tko je bez ljubavi rastao, ni žudnju ne
poznaje, a bez žudnje nema ni želja kojoj
može stremiti, a bez želja njihov je život
uzaludan
Pa gdje joj je ljubav nestala*

Ukrao joj brat joj

Jao monstruma!

I što će ona sada

Ništa

Kako ništa?

Ništa, zamrzne se i na tren, samo na tren,

nestane, disocira, tako oni kažu i diše i

vрати se u mjesto prije sebe

Tamo je jedino sigurno

Blago njoj

Kad bismo i mi barem mogli tako

otići negdje prije nas

To je nemoguće

Nema vremena prije nas

Kada bismo samo mogli negdje otići

Na kratko

To je nemoguće, mi smo svuda i zauvijek

Bože, kakva li je to kazna

Bogovi padaju, kao

domine, kao

revolucije, a mi

ostajemo, jeb'o

majku ostajemo

Aha, evo i njih dvojice

Pa gdje su do sada

Nadali su se da će svršiti, da

će imati par sekundi tišine

zagrljeni

gledajući u kut sobe gdje se dva zida spajaju s plafonom,

zagrljeni na rubu noći i

svijeta, ali Bog je imao

drugi plan koji ostavlja

bolne testise

Jadni

Ovaj trpi,

služi,

naučio se strpljenju bez

nagrade, od svoje hladne majke

još dok je sasvim malen bio,

beba, da nagrade nema

A mlađi

Njega pusti, njegovi dani tek

dolaze, dani kada će se probuditi i

kada mu ništa neće biti jasno,

kada će nestati ta samouvjerenost,

i kada završi fakultet i ostane sam

na tržištu,

u životu, u manjku

izbora, tada će mu

biti jasno

o čemu mu je govorio ovaj naš pijanac u hotelskoj sobi

Kakav li je to zvuk Prijatelju,

čuješ li me Čuješ li glazbu u

sobi iznad nas

Pjeva li to pjesmu kraja

Stari bogovi padaju, stari se

hramovi urušavaju, a žrtve zaklane

u njihovo ime trunu u neobilježenim

plitkim grobovima,

da, to je taj

zvuk

uzaludnosti

Što nam je činiti prijatelju

Ništa

Možemo li mi plakati

Ne

Ne, mi ne plačemo

To je dar ljudski, slana suza koja se

spušta niz obraz, slijeva se pod

*bradu i kapne na pod, propada kroz
stanove,
dnevne sobe i obiteljske tajne, ljubavne,
političke i ekonomske katastrofe, i prodire u
zemlju, kroz blato, kroz leševe zaboravljenih
vojnika, kroz crve što ih jedu, kroz zaborav
što ih grli i traži svoj put prema vodi, prema
rijeci koja poput podzemne željeznice, poput
vraga, vrluda između tame i svijetla, između
umora i novog dana, između straha i nade i
ide prema moru, prema oceanu i nestaje u
vječnosti, dubinama i potopljenim
brodovima, nijemim ribicama koje grcaju u
toj slanoj vodi
Ali ne mi, mi ne
možemo plakati, to je
naša kazna, naš usud
jer smo željeli biti bliže
njima, tamo na početku
svijeta mi smo željeli dolje,
dok su oni pružali ruke prema gore,
palili svoja krila, mi smo
htjeli dolje, među njih*

Naše je suze uzela radoznalost,

kao i njihovu nadu

Radoznalost, ta stara kurva,

prva žena samog vruga

Pomozi nam

Vidite li što i ja vidim, prijatelji

Anđeli padaju,

nebo se urušava,

led topi, voda

navire, naplavljuje obale i

gradove, guši, omotava se

poput zmije, istiskuje zrak

iz pluća Pomozite, prijatelji

a Bog i dalje šuti.

Šuti i on, šuti

i gleda u pod,

šuti i ne postoji,

on je poput nas

On je sve vidio

Vidio je pet ovakvih

utapanja, izgubio nadu,

svaku nadu

On ne postoji otkad ga je onaj čovjek dodirnuo u

javnom zahodu,

kada je stavio njegov još nerazvijeni penis u svoja usta

i nije bilo nikoga da ga zaštiti, ni oca policajca, ni

njegove majke omotane u depresiju, otada on ne

postoji

Zagrli ga

Ne osjeća

Voda navire,

guše se.

Voda navire,

naplavljuje hodnik,

sobe, uspomene

Voda navire i ne

bira svoje žrtve

Voda navire, zidovi

se urušavaju, od

vlage i tuge i

kreveti plutaju.

Voda navire

Pomozimo im

Pomozimo ovom čovjeku da ju oživi,

da istisne vodu iz pluća, da

ispovraća tablete, da ne ostane sam

jer on ne može izdržati ono što si želi

Pomozimo ovoj ženi,

pomozimo joj da si oprost

što nije znala i mogla bolje

*Pomozimo njenoj djeci, ta
dva tijela s crnom rupom na
mjestu srca*

*Ili pomozimo njemu,
tako natečenih, bolnih testisa
da se oslobodi svih tih ljudi
koje je nataložio oko sebe
koji ga i ne vide*

Ne možemo, moji dragi prijatelji

Ne možemo

*Na početku je bila Riječ, a
ta Riječ po sebi nije bila ništa,
da im i kažemo, da im i
šapnemo, kako bi oni mogli*

*razumjeti, sve što je u Riječ
upisano, sve što ta jedna Riječ
znači*

*Moramo požuriti, moji prijatelji,
voda će nas progutati, natopiti*

nam krila

Tko će pomoći nama

Tko će pomoći nama

*I voda navire,
prodire između
perja i dolazi do
grla, kičma se
savija, pali smo*

*Oh, kakav li je to zvuk
kada padaju Stari
Bogovi i mi s njima,
kakva li je to simfonija
pružati ruke prema nebu
i gledati oblak što putuje,
prema moru i oceanu*

Oh kakav li je to tremor violine i violončela i

elektronskog šuma dok voda navire u

bubnjiće, dok su oči još samo koju

sekundu, djelić sekunde, uperene prema

bijelom oblaku što se kotrlja po plavom

gvašu

Kakva li je to glazba u sobi iznad naše, i

ples tih razbijenih ljudi, i krhotina čaša na

podu koje krckaju pod potpeticama i

osmjesima, na kraju svijeta, na kraju noći i

nade

Oh, kakav li je to zvuk novog

početka, dok se uzdižemo prema

nebu, a iza nas ostaju kapljice, slane

suze što padaju niz obraze tih

iznimnih ljudi koje ćemo zaboraviti,

što im se slijevaju niz vrat, između

grudi i padaju u poplavu

I voda odnosi sve, ne

bira, ne štedi, ne moli

niti daje milost,

odnosi,

krsti,

*kao što baba baca vodu kada unuk
odlazi na put i vodom ispiru gorak
okus rastanka.*

*I voda koju ispija ova žena, posred
plesnog podija jer ju kemikalija koju
je uzela nekih pola sata ranije
isušuje, a samo je željela zaborav,
a sada joj endorfin naplavljuje tijelo,
širi zjenice i ruke pruža prema*

gore, prema DJu

i možda će

zaboraviti i sebe i

njega i sve između

njih

*Ili ova stara žena što se kotrlja po pločniku
čije su oči vidjele bombardiranje i zid što je
razdvojio svijet, i rušenje tog zida koji je
obećao ujedinjenje i revolucije i proteste i
socijalizme i kapitalizme, a danas samo
želi pronaći dvije tikvice
i napraviti juhu*

Ili ovo dvoje jadnika što su život

potratili u gradu koji im je

obećao puno, a onda se urušio,

između industrije bez sirovine i

rata bez opravdanja, a oni ostali

sami u jednom stanu na petom

katu s pogledom na jato vrana.

A gle vidi nju

što se previja u menstrualnim bolovima i

pita se kako su 43 godine prošle tako brzo,

a ja ostala tako sama i svaki mjesec trpim

sve veće i veće bolove kao da me tijelo

kažnjava jer sam birala sebe

Stavlja oblog tople vode na jajnike i

okreće glavu prema prozoru

Ili ovo drvo

što je stajalo ovdje nekih 75 godina i gledalo ljude što prolaze

i pijane klince što po njemu pišaju,

a sada pada jer jedna slastičarna želi dodatni stol za

ljetnu terasu

Sve odnosi voda, povijest i slike i

uspomene, fotografije nekih

nasmiješenih ljudi po buvljacima,

aktove žena

*i napete stražnjice grčkih imperatora i božanstava,
u sve ulazi voda,
u pamučne štitove omotane, okovane oko ženskih tijela,
u spore radikalnih mozgova, u vagine feministica
trećeg vala, u kondome u sebe i svijet nesigurne
mladeži, u korupcijske skandale balkanskih
političara, u njemačke tvornice automobila, između
dječjih ručica malenih radnika koji grade i šiju
proizvode koje vrijede više od njihovih života*

*Voda ne bira,
ne osuđuje
Sila poplave.*

*A mi treperimo,
u zraku, a za
nama perje,
odmor za
umornu glavu
ovog studenta
prava koji je
samo želio
impresionirati
tatu,*

*ovog čovjeka u umobolnici čiji um stvara glasove i prikazanja,
za ovu djevojku čija je sestra poginula u terorističkom napadu,
za ovu opaticu koja uviđa da ne može pobjeći sama od sebe,
za ovog djeda koji neće dočekati unukovu maturu, za ovaj
jastuk koji će biti na popustu, za izbjeglice čija će tuga uvijek
proizvoditi sumnju, za pekaricu koji samo želi još 5 minuta sna*

Oh kakav li je to zvuk kada stari bogovi padaju,

kada se glava obruši na mekan jastuk,

kada perje treperi u zraku

Nije li to divan zvuk

Oh snovi,

samo snovi,

mladi zaljubljeni par na tramvajskoj

stanici i tramvaji što odlaze u noć,

snovi, samo snovi,

između razornih misli i bijele jastučnice,

snovi,

samo snovi

A potom, kad smo

se taman poveselili, da

odlazimo,

da napuštamo sve te nataložene priče jednih ili

*mnogih propasti, osobnih i kolektivnih
trauma, rijeka krene prema svome izvoru,
unatrag i jedna žena se iskašlje iz dubine
svojih pluća i udahne kao tek rođeno dijete*

koje je napustilo udobnu maternicu

i kao junakinja iz bajke prione uz princa koji ju je oživio,

*a negdje na njenim prsima, mi, mi mokrih krila, bez
nade, suza i osjećaja, zarobljeni među stranicama
ljudskih trauma, u polju beskonačnog ponavljanja*

Mi neizgovoreni,

mi u pauzi, mi

prešućeni

Oh kakav li je zvuk vremena koje je ponovno krenulo

I punašna glumica kaže,

zbilja ste nas prestrašili

Ivana, a zapravo misli,

hvala ti Bože što nisam kriva za još jednu smrt

A njena djeca

kažu, jeste dobro

dolazi hitna

A negdje u sebi si misle,

gotovo da smo imali

katarzu

A sin utopljenice se samo vrati u sobu

i zaplače na krevetu

kao što je plakao kao dijete kad je ovaj prizor vidio prvi

put i kad je naučio koliko je život prolazan i koliko sklon

hiru

A njen muž ju samo

stegne, više to neće raditi,

više neće, nikada više

A dvoje ljubavnika što su se držali za ruke cijelo ovo vrijeme

ništa, njihovom je druženju

došao kraj

Laku noć, laku noć svima,

laku noć mali bogovi,

vrijeme je da odete spavati,

u snove, oh u snove, u

jastuke,

vrijeme je da spasite svoje krhotine iz poplave,

ujutro vam se valja klanjati, žrtve

prinositi Laku noć, laku noć, stari i mali

bogovi, još nije došlo vaše vrijeme, još

nas niste oslobodili, još niste odustali

Blago vama

Oh kakav li je to zvuk kada anđeli padaju

ususret svojoj uzaludnoj sudbini.

3. ČIN   KIŠA

Jutro. Kiša. Nešto se u perspektivi izokrenulo. Jedan hodnik se prostire u dubinu, u svijet i jedna hotelska soba. U hotelskoj sobi, bračni krevet. U krevetu brat i sestra, Hana i Mak. Soba miriše na proliveni viski i dvije cigarete zapaljene pored prozora. Spavaju. Bude se. Jutro. Kiša.

HANA: Znaš, ja mrzim.

MAK: Molim?

HANA: Ja vas mrzim.

MAK: Štogod.

HANA: I znaš, mislila sam da je mržnja aktivna, da troši. I sad razmišljam. Ne, to je ljutnja. Mržnja je pasivna. Mržnja. Znaš, da vas vidim mrtve, samo bih stajala i ne bih ništa osjetila. Da, to je mržnja.

Ja vas mrzim.

MAK: Dobro je, Hana.

HANA: Mrzim vas jer ste isti. Mene je poslala u Ameriku sa 16... I ja sam tamo blejala, a ona je mogla biti sama s tobom. I kad sam se vratila. Vi ste me izbrisali.

MAK: Dobro, koji ti je kurac?

HANA: Ništa. Samo to željela izgovoriti. Tako sam se probudila.

MAK: Sjaši Hana.

HANA: Koliko je sati?

Pogleda.

HANA: Sranje. Probudi se!

MAK: Pusti!

HANA: Trebaš na WC?

MAK: Ne?

HANA: Dobro. Idem pod tuš.

Odlazi.

MAK: Hana?

HANA: Da?

MAK: Jesi se jebala sinoć?

HANA: Da.

Odlazi pod tuš. Tušira se. Mak ustane. Gleda kroz prozor. Gleda kišu i ne da mu se, ponovno se pakirati, čekati u redu na aerodromu, osjećati blagu tjeskobu pri polijetanju i samoća, ta samoća ispred njega. Zvuk kiše i zvuk tuša. Ulazi Stela.

STELA: Hana?

MAK: Pod tušem je.

STELA: Ah dobro.

Sjedne pored njega. Mazi ga.

STELA: Mogu te malo pomaziti?

Ne odgovori.

STELA: Jesi umoran?

MAK: Da.

STELA: Ostani sa mnom još koji dan.

MAK: Mami, ne mogu. Stvarno ne mogu.

STELA: A je l' uživaš tamo?

MAK: Kako koji dan...

STELA: Ja te moram nešto pitati.

MAK: Nemoj mama...

Mak se okrene od nje.

STELA: Moram. Bježiš li ti od mene?

MAK: Ne razumiješ ti... Ne radi se sve o tebi. Kako to ne možeš razumjeti? Ne radi se sve o tebi.

U tom je cijeli problem. Ti ne možeš shvatiti da se ne radi o tebi. Ne radi se o tebi. O meni je!

STELA: Ali ja sam te potjerala.

MAK: Ma nisi.

STELA: Razmišljala sam.

MAK: Mama, ne možeš mi to uzeti.

STELA: Ja sam bila toliko posesivna. Ja sam... Ja sam te otjerala. Nisam mogla shvatiti da si me trebao.

MAK: Mama, pusti! Naš je problem što ti nisi u stanju misliti na bilo koga osim sebe. Ti si takva.

STELA: Ti si isti.

MAK: Da... Ja sam isti. I reći ću ti, to je sranje. To je narcizam. I zato ću ja ostati sam.

STELA: Ne govori gluposti.

MAK: Da... To si ti napravila. To je bio plan.

STELA: Kakav plan?

MAK: Napraviti me ovakvim. Onda znaš da sam vezan samo uz tebe.

STELA: Jesam te pustila da odeš?

MAK: Pustila?

STELA: Da... I meni je drago da si otišao. Male sredine samo ubiju čovjeka, želju... Ubije sve...

MAK: To nije istina.

STELA: To samo govoriš jer ne želiš ići. Ali to... To nema veze s time što si otišao. Osjećaš se tako zato što je život sranje. Da! I to si ne možeš priznati. Da. Život je pun debila i kretena s kojima se

treba boriti. To je život. I svako jutro treba raditi i preživjeti dan. I vratiti se u krevet. Sve to treba. I slušati grozno dosadne razgovore.

MAK: Valjda.

STELA: A ti... Za razliku od mene, nemaš ni neku ideologiju na koju se možeš nakačiti pa vjerovati da gradiš nešto posebno, nešto jedinstveno. A sve je to sranje. Znaš, ja kad sam u kurcu, odem na *YouTube* i gledam snimke svemira. Svemira... I tek onda shvatiš... MAK: Što?

STELA: Koliko je to sve nebitno. Koji je kurac Zlatna palma u kontekstu svemira?

MAK: Ne možeš tako relativizirati.

STELA: Možda. Samo ti želim reći da to što ti osjećaš nije imigracija... To ti je greška svih naših provincijalnih pisaca. Samo nesposobnost da se suočiš da je život gola kurčina.

MAK: Lijepo... No, to si me već lijepo naučila.

STELA: Molim te...

MAK: Da... Ali to je ono što ti pokušavam objasniti. Ti si me naučila da je svijet jedno grozno mjesto...

S ljudima koji će te ostaviti i iskoristiti.

STELA: To je istina. Pogotovo kada su kao ti.

MAK: Kao ja?

STELA: Osjetljivi. Talentirani. Pa to je pogon autodestrukcije. Ljudi se time fasciniraju i onda te napuste kada si pozele urediti život. Pa svaka od tvojih prijateljica je imala jednu intenzivnu godinu s tobom i onda se udala.

MAK: Nije istina.

STELA: Samo ne želiš priznati da sam u pravu.

MAK: A ja? Što ja?

STELA: Napravi dijete! To preposloži prioritete.

MAK: Ne mislim praviti dijete kako bih si organizirao život.

STELA: Ne moraš... Samo prestani kukati!

MAK: Kad ćeš ti prestati kukati?

STELA: Kad umrem. Gledala sam ovu glupaču sinoć i mislim si... Jebote koliko je lako.

MAK: Previše si ti zaljubljena u sebe da bi se ubila.

STELA: Ne. Previše sam ja radila da bih tako izašla.

Hana izlazi iz kupaonice, polugola, polumokra.

HANA: Jasno. Mamina maza.

STELA: Dođi i ti!

HANA: Molim te. Ne bih vam htjela ugroziti vaš trenutak.

STELA: Hana, ne seri. Ponašaš se kao pubertetlija.

HANA: Jasno.

STELA: Dobro, reći ću to otvoreno. Voljela sam vas jednako. Jednako. Bila ista prema jednom i drugom, ali ste ispali tako različiti i meni je to zapravo nevjerojatno.

HANA: Ja samo to nisam pila.

STELA: Puno je banalnije. Dođi.

Hana dođe, legne, mazi se.

STELA: Tako... Bilo je dana kada smo svi bili sretni. Ovako smo se strpali u jedan krevet i bili smo sretni. I ja sam mislila da ćemo izdržati. I da ima smisla. Vaš je otac bio pijanac. On je bio bolestan.

Ja sam mu zavidjela. Biti dobar otac je toliko lako koliko biti i loša majka. Toliko je jednostavno.

HANA: Mama...

STELA: Tako je bilo. I bio je jedan ovakav dan kada sam vas gledala i mazila. Tada nisam radila. Zaboravili su me. Pretpostavili da sam bogata, šta li? I otišla sam u banku. Baka je imala veće šanse da dignemo kredit od mene. Mislila sam da ću biti bolja majka.

MAK: Nisi bila loša.

STELA: Ma jesam... Ali sada, sada vidim da sam uspjela. I drago mi je što ste nesretni. Nesreća je jedna od rijetkih istina.

MAK: Moglo je biti malo lakše.

STELA: Nije... Možda da moj otac nije bio toliko umobolan, možda bi mi bilo lakše. Možda da sam imala brata ili sestru pa da mi se raspodijelila ta pažnja. Možda da je baka bila manje hladna, možda bih i ja bila drugačija. Ali odgoj je naslijeđe. Dođe k'o porculan. Tu i tamo ga moraš koristiti.

Maki, zašto ne ostaneš još koji dan? Platit ću ti ja novu kartu.

HANA: A zašto se ne vratiš, ako si toliko nesretan?

MAK: Ne mogu. Onda sam odustao.

STELA: Snimaš filmove... Svejedno je gdje si.

MAK: Ja sam samo htio pobjeći, ali svijet je otišao u kurac, jebote.

Ustaje iz kreveta. Dugo je smišljao ovo.

MAK: Kakav je to svijet gdje nemaš kamo pobjeći? Dok sam ja tu kmeljio da mi je mater psihopata, ovi debili su odabrali Trampa. Ako neću u Ameriku, kuda ću? Ako provedem još jednu zimu u Berlinu, propucat ću se. Hladno je za popizditi, ali oni su toliko neduhoviti da mi dođe da lupam glavom u zid dok mi se ne raspukne lubanja od tog silnog šaptanja. A i tamo će sad doći to sranje jer se svi boje Muslimana. A nek se i boje, šta im ja mogu? Francuska? Pa tamo dođeš i čekaš da te netko pokosi avionom ili izrešeta u zahodu jer jebeno nisu normalni ti Francuzi. Pa jeb'o sve, oni žive u

segregiranom društvu. Dobro da im se revolucija ne razlije po Champs Elyséesu. Oni to ne razumiju. Oni ne kuže da je ironično da je toliko ljudi i obojeno i siromašno pod sloganom bratstva i jedinstva. Oni to ne kuže, da to toliko iritira da čovjek uzme strojnicu i propuca sve što hoda i što se smije i što pije malo pivo za 5 eura. Zvali su me iz Dohe. Kažu, snimi nešto u pustinji i dat ćemo ti pare. A ono, šta ak' u Dohi skuže da sam peder? Zašto bih si to radio? Uostalom, koji kurac ja imam reći o pustinji. Ja se ionako bavim samo odnosima. Da ne kažem, autobiografijom. A onda jeb'o majku, gledam da odem na neki otok i shvatim da je svaki zapećak ovog svijeta postao turistička destinacija. Svaki od tih nerazvijenih koloniziranih otoka sada je odmaralište za neku zvijezdu nakon rehabilitacije. Nemaš kamo pobjeći. Nemaš kako.

HANA: Zaredi se.

MAK: Ozbiljan sam.

HANA: Vрати se.

MAK: Ne mogu.

STELA: Strašno kompliciraš.

MAK: Tako sam si odabrao.

STELA: Kako želiš. Ja sam samo došla ovdje da vam kažem da mi je žao.

MAK: Ne dramatiziraj!

STELA: Žao mi je.

HANA: Mama...

STELA: No dobro...

MAK: Mama, jesi ti spavala s onim drotom?

Hana prasne u smijeh.

STELA: Sasvim nebitno.

HANA: Mama...

STELA: A bogati... Jesi mu vidjela ramena? Uostalom, nisi ni ti pala daleko...

MAK: Nije...

STELA: Znala sam.

HANA: Idiote.

U hodnik ulazi klaun, strašan klaun sa sjekirom u ruci. Jao, ne valjda klaun koji je izazvao histeriju u malim gradovima diljem svijeta. Jao, nije valjda klaun koji će, kao u filmu Claire Denis, masakrom završiti ovu dramu. Klaun dođe pred vrata. Pokuca. Digne sjekiru. Čeka. Stela ustaje. Prilazi vratima.

Otvora. Prestraši se. Vrišti. Vrište Hana i Mak. Klaun skine masku. To je samo Drago.

Glupi, divni Drago. Svi se smiju.

STELA: Budalo. Budalo glupa...

DRAGO: Da sam vam barem mogao vidjeti lica.

STELA: O kretenu moj glupi.

DRAGO: Morao sam.

MAK: K vragu!

STELA: Ali onda opet... Tko bi nas ubio? Samo bi nam napravio uslugu.

MAK: I kako je bilo sinoć?

STELA: Oho... Pa izgleda da su se sinoć svi ušećerili. Mora da je nešto astrološki... DRAGO:

Ne sumnjam... Pa pokušaj samoubojstva nas je malo... Omeo.

STELA: Ništa mi ne govori.

HANA: Pobogu... Žena se pokušala ubiti.

STELA: Čujem da joj nije prvi put.

MAK: Možda zato što ju muž vara.

STELA: Jao, hoćeš li prestati s moraliziranjem?

MAK: Samo kažem.

STELA: Molim te Mak... Možda da ti tu i tamo umочиš bi bio manje frustriran.

MAK: Samo ti mene pusti na miru.

HANA: Ima on svoj viski.

STELA: Ne sviđa mi se kako piješ. Postaneš osoran. To je znak slabosti.

MAK: Mora da je.

DRAGO: Hajde, pusti ga!

MAK: U pravu je.

Netko tiho kuca na vrata. Mora da je to ova druga obitelj, ova oštećena. Stela zakoluta očima. Drago vraća masku. Bože, koliko je ova fora glupa i bože koliko je on glup što ga to veseli, pomisli i majka i njezino dvoje djece. Drago, strašni, a zapravo jako tužan klaun otvara vrata. Ivana se prepadne, krikne. Jakov i Martin su ipak mentalno i emotivno negdje drugdje. Drago skine masku.

DRAGO: Morao sam. Čitao sam o ovome u novinama.

IVANA: Baš ste me prepali.

STELA: A dobro, i neka ti je. I ti si nas tako prepala sinoć.

I ako je Čehov imao tihe anđele, ovaj autor ima anđele nelagode koji iza sebe ostavljaju provalije.

IVANA: Ma zapravo znate što, Stela?

STELA: Ne znam.

IVANA: Došla sam se ovdje ispričavati, ali sada mi je jasno koliko je to glupo.

STELA: Zašto bi se ispričavala za vlastite odluke?

IVANA: Da! Želite čuti moju odluku?

Nitko ne želi čuti njenu odluku.

IVANA: Evo vam ga!

STELA: Molim?

MARTIN: Ivana, što pričaš ti?

A Hana raširi noge.

IVANA: Evo vam ga. To je moja odluka. Mislila sam da nemam snage, ali zapravo imam. Meni ne treba ovaj muž, meni ne treba netko tko me vara i tko me ne voli. Mislim da mogu proći i bolje. I ako on hoće vas, neka vam je. Ja zaslužujem bolje, puno bolje. I ako vam je bilo tako važno, vama, divi, da imate i njega, evo vam vaše nagrade.

Stela se za vrijeme monologa transformirala u svoj tajni život, u superstelu, superzvijezdu, superženu. Okrene se, kapci su joj teški, od ljudske gluposti, od dosade i predvidljivosti njihovih života.

STELA: Halo, Marie Curie? Što ti misliš da si otkrila toplu vodu? Poštedi me! Evo ti lekcije. Muškarci varaju. I žene varaju. Samo to naprave tiše. Muškarci su odgojeni na krivnji i kad im je ponestane, stave svoj penis u nečiju pičku i onda se nadaju da će ih mama, baka, žena prekorigiti, odvaliti jednu preko uha, a oni pronaći svoje mjesto. Da, muškarci imaju previše slobode i ona je strašna. Nas nitko ništa ne pita. I kad su nešto osobne odluke, onda se one ne tiču nikoga drugog.

Kao tvoja eskapada. Pokušaji ubojstva su... pažnja. To je neodgovorno i razmaženo. Koknuti se, s druge strane, znači donijeti odluku za sebe. Ili naprosto biti toliko bolestan da um donese odluku umjesto tebe. A ti! Ti tražiš pažnju. Mene se ne tiče što si ti sebi odabrala i mene se tvoj muž ne tiče.

To sam mu rekla i sinoć.

MAK: Mama...

DRAGO: Stela, hajde polako.

STELA: Ma šta Stela stani? Gledaj, znaš ono polupuna, poluprazna čaša. Pretpostavljam da si jedna od tih žena koja to smatra motivirajućim. Evo ti lekcija, život je čaša puna govana i polako ju ispijaš čitav život. S vremenom se navikneš na okus govana. I svejedno je piješ li ga u čaši za martini ili iz flaše, svejedno su govna.

IVANA: Nisam ni sumnjala.

MARTIN: Ivana, idemo!

IVANA: Ja ostajem, a onda idem sama. Gadiš mi se. I ti i ona... I sve. Cijeli ovaj svijet mi se gadi.

STELA: Koliko godina imaš Ivana? Što si ti očekivala da će biti bolje? Kada? Tko mi je to rekao?

IVANA: Ja barem imam nade.

STELA: Nije mi se tako činilo jučer.

Jedan nula za Stelu. Ivana plače.

DRAGO: U pravu si! Stela, ti si hrpa govana!

STELA: Jasno.

DRAGO: Ti si horor od osobe. Tebi ni ne treba maska.

STELA: Bože, koliko sam umorna. Od svega ovoga. Umorna. Od ovog stava, od ljudi. Sve sam to glumila. I sad glumim. Kučku, mišicu, kraljicu, sluškinju, silovanu Bosanku. Sve. I sve se svede na isto. Svi su nesretni. I postoji tih par trenutaka i pomisliš evo napokon nešto i onda to prođe. Sve prođe! Djeca odrastu pa te krive za propasti svojih ljubavnih veza. Ljubavnici odu pa te krive što im je ostatak života bio kurčina. U prvom redu su uvijek jahači apokalipse, drčni, alavi kreteni. A dobri... Oni se skrivaju. Iza. I nikad ne upoznaš dobro. Samo sisače energije, pijavice i dosade. Ti si, Drago moj, dosadan. I ti ne možeš sam.

DRAGO: Mogu! Odlazim. Odlazim. Biti sam.

STELA: Napokon. Ali upozoravam te, ti ćeš umrijeti od samoće. To ti nećeš izdržati.

DRAGO: Odlazim u Ameriku.

MAK: Tko će sada u Ameriku?

Stela zagrlji Dragu. Poljubi ga. Želi mu svu sreću. Netko pokuca na vrata. Svi stoje. Ne miču se.

Drago uzima masku. Ovo je njegova uloga. Ovo je ono što on mora, još jednom, posljednji put.

Uzima sjekiru, otvara vrata. Ispred David i Senad. Prepavši se, Senad, koji se uvijek morao braniti,

zamahne stisnutom pesnicom pored maske i Drago zarobljen u masci pada, pada, pada prema rubu

malenog ormarića i padne. I nastane panika. Senad samo stoji. Mali mlaz krvi, mali suspens, gotovo

na kraju ove drame. Svi se okupe oko onesviještenog, deru se, diši, netko krikne, stavite ga na bok,

netko već zove hitnu. A Hana povuče Jakova za rukav i izvede na hodnik.

HANA: Moram te nešto pitati. Dobila sam... Poslana sam u Azerbejdžan. Hoćeš sa mnom? Želiš li

biti diplomatkinj, diplomatkinjin... Jebote, suprug od diplomatkinje?

JAKOV: Aj!

Poljube se. I nestanu niz hodnik. A i Drago se probudi. Možda je potres mozga. Treba ostati miran,

ali on je dobro. Dobio je što je zaslužio. Ustaje tetura, a za njim krv... Polako ide krv. Nitko neće

znati koliko je Drago krvario i koliko je tužan. Ostavlja sve iza sebe. Daleko je Amerika, daleko,

daleko od Stele, vjerne suputnice, daleko. Nestaje u dubini hodnika. Stela ne može više.

STELA: Vi ste dobri ljudi. I zaslužujete puno bolje, jedan s drugim ili odvojeno.

IVANA: Oprosti.

STELA: Prestani se samo ispričavati. A ti, mutavi. Ti si dobar ljubavnik i dobar muškarac.

MARTIN: Hvala na svemu.

Stela slegne ramenima.

MARTIN: Vrijeme je.

IVANA: Ja ostajem još jednu noć. Moram smisliti što želim od...života.

MARTIN: Razumijem. Samo ja bih još jednu šansu.

IVANA: Samo nemoj patiti. Nema potrebe. Ja bih mogla provesti život s tobom, ali jebi ga, ne ide pa ne ide. I što ćemo sada? I donosim odluku za tebe.

MARTIN: Samo želim da znaš da sam te volio.

Mak plače, od sreće, tuge, dirljivosti ili zato što se scenarij piše sam od sebe. Tanka je granica umjetničkog ega i empatije s kojom krvari po svijetu. Martin poljubi Ivanu.

MARTIN: Želim vam ugodan dan.

Martin izlazi, a za njim i Ivana. Pruže si ruke. Ivana odlazi u sobu na dnu hodnika, gdje se jučer pokušala ubiti. Zatvara vrata. Martin ostaje. Plače.

SENAD: Kombi čeka dolje da vas preveze. Ne znam gdje ste parkirani.

STELA: To ćete morati Hanu pitati. Hvala vam na svemu.

Stela uzima nešto maraka iz džepa i daje Senadu.

SENAD: Stvarno nije potrebno.

STELA: Ne, stvarno si bio divan. Sad ću ja. Sad ću ja.

David i Senad izlaze.

STELA: Vidiš?

MAK: Vidim.

STELA: Ja samo želim da znaš da sam te voljela i da tako hodaš po svijetu. Bio si voljen pa si zaboravio.

MAK: Mama, toliko sam usamljen.

STELA: I ja. Nas ne razumiju. Ne razumiju da volimo. To boli i onda od boli postaneš čudovište. Ali ja znam da će ti doći netko, jednom.. Jednom će te netko voljeti više od mene. I taj čovjek mora biti

šampion. Ništa manje od toga. Svi drugi, svi ti luzeri će od tebe željeti napraviti uspomenu, neku priču za unuke ili rodbinu. Kad su bili mladi pa su se zabavljali s tim ludim umjetnikom. Nemoj im to dopustiti. To naslađivanje. Mi nešto radimo. Mi nešto pokušavamo.

MAK: A zašto se ti ne zaljubiš?

STELA: Sve bih dala da se pojavi netko tko me voli bez fascinacije.

MAK: Doći će.

STELA: Umorna sam. Moram smisliti nešto. Nešto moram raditi, nešto smisliti. Izgubila sam od trivijalnih ljudi. Nadjačali su me, a ja sam tako umorna.

MAK: Ja ću ti smisliti nešto.

STELA: Uvijek sam sama smišljala. I ovaj put ću. Ti mi se samo čuvaj. I ne znam, razmisli da se vratiš.

MAK: Budem. Jednom. Kad i mene pobjedi trivijalni svijet.

STELA: Svijet je... Svijet mi je jedina nada. Te hrabre budale što hodaju po cesti i krvare i bore se, svaki dan se bore, s kreditom, s mužem, s čime već ne. Mene to još inspirira. Tiha patnja. Vidim još te žene i te muškarce. Možeš ih odmah prepoznati. Kada su sami, kada misle da ih nitko ne gleda na ulici, kada su na rubu suza, ja ih gledam. A veliki gradovi, oni su pozornica tuge. I tamo koračaju neki hrabri ljudi. Hrabri poput tebe. Zapamti to. Volim te.

MAK: Volim i ja tebe.

Poljube se. Stela odlazi. Tu i tamo i ona je najbolja majka, voljena i stabilna. Voljela bi i ona biti manje komplicirana. Tu i tamo. Izlazi u hodnik. Ne uviđa Davida koji se sakrio iza zida. Obriše suze i uđe u svoju sobu, a David gleda za njom. Kao što gleda zadnjih pa gotovo dvadesetak godina.

Senad pokuca Maku na vrata.

MAK: Naprijed.

SENAD: Ja se izvinjavam za jučer.

MAK: Oh, ništa. I ja sam pretjerao.

SENAD: Bio si u pravu.

MAK: Sumnjam.

SENAD: Samo oprost.

MAK: Ne brini.

SENAD: Ja uglavnom nemam pojma što radim.

MAK: Nitko nema. A ako i znam što radim, ne znam zašto. I tako u krug.

SENAD: A ti barem imaš slavu.

MAK: Jalovo je to. Nagrada dođe i prođe. I s njom te i zaborave.

SENAD: Ja ipak mislim da je hrabro priznati svoje greške.

MAK: Hrabrost je boriti se s njima. U tišini.

SENAD: Znaš šta, ja ti i nisam nešto od poezije.

MAK: Ja se tebi divim. Tako si praktičan... I realno, kao da ti je jasnije što želiš.

SENAD: Ne seri! Slušaj, nešto ti puno fantaziraš, stalno se žališ. Već si sigurno i dragom bogu naporan.

MAK: Ne žalim se njemu.

SENAD: Nitko te drugi ne sluša.

MAK: Istina.

SENAD: Nije mudrost. Jebeš koga hoćeš jebati. Kada naiđeš na nekoga boljeg od drugih ljudi, zavoliš ga i pobrineš se za njega. Ako si dovoljno sretan, radit ćeš što voliš. I to je to. A ti! Ti tražiš pažnju, ali kako i ne bi uz tu ženu. I tako si napravljen. I šta ćeš sada, druže?

MAK: Tako ću.

SENAD: Čeka te kombi.

MAK: Sad ću ja.

Senad izlazi. Odlazi u dubinu, u kraj hodnika, festival je pri kraju i njegov život se povlači u jedva podnošljivu dosadu. Iz svoje sobe izlazi Stela. On ju pozdravi. Bože, koja žena, pomisli Senad i pokuša zamrznuti ovu sliku i ovu uspomenu, za kasnije, za zimu, kada bude puno teže. Stelu susretne David.

DAVID: Napokon.

STELA: Davide moj. Prepao si me.

DAVID: Nemoj otići!

STELA: Davide, ne možemo ponovno.

DAVID: Moram!

STELA: Ništa ne moraš.

DAVID: Volim te. Volim te. Volim te. Volim te svaki dan. Volim te i prije nego što si odabrala onog idiota i svakog idućeg idiota. Ja te čekam.

STELA: Pretjeruješ!

DAVID: Nitko te neće vidjeti kako te ja vidim.

STELA: Ja sam glumica. To će za mene svatko reći.

DAVID: Ja sam te znao prije nego što si bila glumica.

STELA: Ja sam to oduvijek.

DAVID: A one noći?

STELA: Te sam noći bila slomljena. Mislila sam da me više nema,

DAVID: Bila si. I to si bila ti.

STELA: Pusti me, molim te.

DAVID: Daj mi šansu!

STELA: Nisam ja bog da dijelim šanse.

DAVID: Nemoj se praviti glupa. Preklinjem te.

STELA: Molim te, nemoj!

DAVID: Zašto? Zašto odbijaš biti voljena?

STELA: Moj Davide...

DAVID: Ja hodam za tobom kao tvoja sjena otkako si došla. Ne mogu više.

STELA: To ne može tako. Srce mi se slama. Ali tako je. Svoje sam odluke donijela. Bile su glupe i sada imam što imam. Ne mogu ih precrtati. Ne mogu ih zaboraviti. I nemoj me zbog toga kažnjavati.

DAVID: Kako te ja to kažnjavam?

STELA: Ovo je kazna jer sam bila bahata i arogantna. Jer sam mogla birati bolje, a nisam. I što da sad radim? Biti s tobom, značilo bih da pristajem na kajanje. Ti to ne zaslužuješ i sada me pusti.

Prolazi Hana.

HANA: Idem po stvari, mama. Čekat ću te dolje.

Stela ne može pričati, guta suze, odluke, svoj život.

STELA: Da. Da. Gotovo je. Gotovo je s kajanjem.

Otrgne se i ode. Ostavlja iza sebe Davida, koji se ruša, ruša, i nestaje u prahu kao zgrada koju ruši ambiciozni investitor kako bi izgradio poslovno-stambeni prostor 21. stoljeća. Ovo je kraj. Gotovo je.

Napokon je gotovo. Hana ulazi u sobu. Mak pokušava zatvoriti kofer. Neko vrijeme ga gleda, sa žaljenjem, s visoka, s primjesom gađenja.

HANA: Žao mi je što nismo više družili.

MAK: Doći ću ja.

HANA: Samo dođi. Ja odlazim.

MAK: Što?

HANA: U Azerbejdžan.

MAK: Čestitam!

HANA: Nije Washington, ali polako.

MAK: Onda ćemo razgovarati.

HANA: Sretan put.

Krene prema vratima. Mak ne može zatvoriti kofer. Niti sebe.

MAK: Hana?

Hana se okreće.

MAK: Hoćemo li mi ikada biti sretni?

HANA: Molim te... Poštedi me.

I Hanina se ruka zaledi. Ne može izaći. Samo zvuk zatvaranja kofera.

HANA: Ne znam. Ja se nadam da hoćemo. Ali tko to može znati? Tko? Možda smo čak i bili sretni cijelo ovo vrijeme. Sreća se uči. Puno je manje glamurozna nego što se čini. Nije prolazna, stabilna je, osobna. Ja ne znam hoćemo li biti sretni. Ne znam ni postoji li ona. Ne znam više ni za ljubav. I to je oslobađajuće. Ja sam pronašla neku sreću koja je tako suptilna, tako malena da ju možda samo psi čuju. Ja mislim da su ljudi prokleti jer žele previše. Ponajviše od sebe. A ne možeš. Jebi ga, ne možeš. I ja sam sretna od onog trenutka kada sam si priznala da bolja od same sebe ne mogu biti. I ne znam Maki. Ne znam za tebe, ne znam za nju. Nitko ne zna. Ali mislim da je jebeno čudo što ćemo, svatko na svojoj strani svijeta, otići u krevet i ponovno se probuditi. I to je sreća. Neće nas

raznijeti neki projektil, neće nam srce otkazati. I tko zna, možda jedno jutro bude bolje od drugoga.

Možda u našem krevetu bude neko tijelo koje nećemo tretirati kao termofor. Možda neće...

Sretan put, Maki.

MAK: I tebi.

Odlazi.

Mak ustaje. Uzima kofer.

Zatvara vrata.

A svjetla se u hotelu ionako gase

sama.

EPILOG

I vrata se zatvore,

A svjetla se u hotelskim sobama ionako gase sama

*i voda krene navirati, iz
zidova, podova i stropova i*

odnosi sa sobom krevete,

napuštene ručnike,

uspomene, plahte

prošarane spermom,

znojem

i nekim uzaludnim obećanjima

Da

Voda, posvuda voda,

iz zidova, podova,

*stropova, voda bez
opravdanja, bez
milosti, odnosi.*

*A u toj vodi, jedna majka na rubu suza, i njena
kći pogleda uprtog prema budućnosti, i njen sin*

zarobljen u svijetu kojeg si je izmaštao I ljudi,

predivni, nesretni ljudi, ti utopljeni bogovi

što grcaju u preljubima i bankrotima, što se

guše u vlastitim suzama i strahovima,

ti predivni ljudi,

prepušteni,

ljudi,

mali mokri bogovi nasukani na obalu,

gube dah i ne predaju se, ti pali

anđeli, propalih nada, spaljenih

krila i podrezanih obećanja.

Ne posustaju

Ti bogovi bez hramova,

božanstva bez ikona, nisu li

predivni kao da plešu, vrte oko

svoje osi i dižu ruke prema

zraku, prema šutljivom,

nijemom Bogu, što se opiru

danu i životu, da, nije li divna ta

voda, što se slijeva iz kutaka

očiju,

niz obraze, crne i bijele,

rumene i one braun, u podove stanova i

soba, ta voda što se prelijeva ulicama

metropola i usamljenih industrijskih gradova,

što prolazi selima i poljima, što se preljeva

po svijetu, preko kontinenata prema velikim

oceanima

I u toj vodi,

ti bogovi,

mokri, ozebli,

meke kože

ti predivni, utopljeni

Bogovi.

KRAJ ^[P]_[SEP]

MANIFEST BANALNOSTI

1.

Prvo je bila napisana prva verzija ovog teksta, neuredna, neugledna i u otporu da bude napisana, u opkoračenju. Pisao sam tekst *od početka*, kao da iz ove točke mogu analizirati otkud sam krenuo. Separacija je trauma i njoj se pristupa od kraja, površine te se potom ljušti prema svom centru.

Separacija je trauma i svaki se od mojih tekstova na neki način bavi separacijom, odlaskom, završetkom, krajem. I zato je tako teško pisati ovaj tekst. Akademija je bila *majka*, dvorac i toplo utočište od tržišta rada, od samostalnosti, od odrastanja. Akademija je zadnjih osam godina osiguravala status studenta, zdravstveno osiguranje i tanku instancu opravdanja vlastite neodgovornosti. No, sada se valja od nje separirati. Tekstovi su ispisani i obranjeni pred komisijom, ispiti položeni i zapijeni, proslavljeni. I na kraju je ostao samo ovaj tekst, oproštajno pismo koje ću zamijeniti diplomom i radnom knjižicom.

I sada shvaćam, treba krenuti od ovog trenutka pisanja i rastvarati, ljuštiti, sve do neke 2009. godine. Kroz tekst propitati godine i doći do dječaka koji po samoj intuiciji upisuje fakultet.

2.

Sada je 2017. godina. Ja sjedim za svojim radnim stolom u jednoj maloj sobi u Berlinu. Temperatura je ugodna. Još uvijek se nazire, doduše zubato, sunce. Park pored moje zgrade je zagrađen i uskoro će postati trokatnica s luksuznim apartmanima. Vjerojatno ću i sam biti iseljen iz ovog stana. Preko puta, kroz prozor, gledam nove kafiće koji nisu bili ovdje prije godinu dana. Mladi profesionalci sjede, gledaju u ekran i piju *smoothie*. Ja pijem mlaku kavu i pušim cigaretu. Profesorica Kaštelan piše da se moram požuriti. Neki ljetni hit svira u pozadini. Kaže pjevačica, *bila sam zaposlena razmišljati o dječacima*. I ja bih najradije sve obaveze, ovaj tekst, rokove i ostale egzistencijalne krize promptno zamijenio razmišljanjima o dečkima.

Ali ne mogu. S tekстом se borim pisanjem, između nas stoje samo moji prsti.

3.

Sada sam u Berlinu, zasigurno jednom od najuzbudljivijih gradova u svijetu. Ovaj grad je bio moja svojevrsna apsolvantska godina. U njemu sam napisao dva dramska teksta i jednu prvu ruku romana. U godini dana sam izgradio skromnu, ali umjetnički nevjerojatnu bazu ljudi. Godinu dana sam ovisio o ljubaznosti stranaca koji su mi

morali vjerovati na riječ. Na meni je preostalo da preispitam ne samo tko sam ja, već i što je moja umjetnost, biografija. Iza mene stoje četiri Nagrade Marin Držić, jedan neobjavljen roman i dvanaest predstava. I jedna neodoljiva želja za bijegom. Berlin je utočište za izgubljene, ambiciozne bez plana, za one koji odgađaju, kraljevstvo usamljenih. Prije godinu i pol dana, na valu vlastite ambicioznosti, poslao sam tekst *Pretposljednja panda ili statika* na natječaj za *Stueckemarkt*, program koji bira nove radove mladih europskih umjetnika unutar prestižnog festivala *Theatertreffen*, ključnog događanja njemačke kazališne scene. I prošao sam. I na selekciju je došla jedna agentura i učinilo mi se dovoljno. Pa sam došao. I nisam znao kako dalje. Mom prijatelju Adrianu Pezdircu mama kaže, *Bog voli budale, pijance i malu djecu*. Ja sam vrlo često barem dvoje od toga. Po dolasku pišem jednu poruku preko *Instagrama* redatelju Ersanu Mondtagu. On odgovara i poziva me da mu asistiram na produkciji *Edip i Antigona* u Kazalištu Maxim Gorki. Tamo sam kuhao jako puno filter kave i gledao kako nastaje predstava. I osjetio sam kako se krug zatvorio i neki novi početak započeo. Moj se ego tome opirao kao moji prsti ovom tekstu.

4.

U isto vrijeme pišem dva nova dramska teksta: *Stela, poplava* i *Pitija, diktatura očaja*. Prvi tekst sam pisao jer sam htio završiti školu s poštenom tročinkom *američkog* tipa. Htio sam i sebe uvjeriti da sve ove godine studiranja nisu bile uzalud i da poznajem svoj zanat. Htio sam dramske lukove, karaktere, tročinsku strukturu s katastrofom, rečenice i glumu. Prije svega, htio sam sebi dokazati da mogu. Godinu prije toga, pratio me *Višnjik*, velika Čehovljeva drama. U isto vrijeme, još uvijek idem na psihoterapiju, prema kraju jednog ciklusa. Dakle, prati me majka, upoznajem oca, otpuštam. Moj život je proveden s glumcima. To uviđam ovo ljeto. Adrian Pezdirc i Hrvojka Begović studiraju sa mnom, kasnije postajemo cimeri. Oboje ću zahvatiti u trenutcima kada im se život mijenja. Kakva je to sreća za mladog pisca. Imati dvoje glumaca koji slijepo vjeruju, čitaju i poštuju. U Njemačkoj ja govorim da pišem, a Nijemci odgovaraju pitanjem *autor si?* Kao da u Hrvatskoj postoji sram od autorske pozicije, pa se pravdam proizvodnjom, radom, pisanjem. Ovdje, taj glagol rada pisanja se ne zbraja. Ili si autor ili nisi. I kakva je sreća započeti pisanje s dvoje glumaca koji osjećaju i razumiju, koji te postavljaju na pijedestal autorstva kada je ego previše krhak

da si to prizna. Jer pisati znači uroniti u duboku vodu, gušiti se i konačno, sada znam, preživjeti. Da ne pišem, ja bih poludio. U to sam siguran. Doći će i ostali glumci: Nina Violić, Frano Mašković, Domagoj Janković, Pavle Vrkljan, Jelena Miholjević. U Beogradu Željko Maksimović, Hana Selimović, Milica Stefanović. Sada u Berlinu Benny Claessens, Kate Strong, Jonas Grundner i Anne Kublatzki. Svatko od njih je stapao osobu i autora, onda kada sam ja bio suviše ciničan, a prije svega nesiguran da stojim iza vlastitog rada.

5.

Tekst odmiče i opire se pisanju o drugim tekstovima. Kao da ti isprintani tekstovi, gotovo zaboravljeni, s police šapuću da ne pričam o njima. Jer ja ne znam kako nastaju tekstovi. Niti želim znati. To je svijet unutar mene, priča, trauma koja želi biti izgovorena, ali ne i shvaćena. Dramski tekst je samo pola literature. Dramski tekst je kao jedan pingvin iz Herzogovog dokumentarca koji bez razloga ide u brdo, umrijeti, kao da nešto mora ostvariti. Dramski tekst je kao olovka, kao zaljubljeni mladić, da bi se ostvario mora umrijeti. Zato su dramski tekstovi samo pola literature i teško ih je analizirati i o njima govoriti bez predstava i izvedaba. Dramski tekstovi su ptice feniks, moraju sagorjeti kako bi se ostvarile.

Ovaj tekst odlazi u nepotrebne patetike i analogije. Dopuštam mu. Obično sam previše ciničan i pretenciozan da si to dopustim. U intervjuima, recimo.

6.

Stela, poplava je preduga tročinka koja u svojoj sredini ima kraj svijeta, predugačku poemu. Pisao sam ju u Berlinu, u samoći gdje je hrvatski jezik bio otok sigurnosti. Zato vjerojatno likovi toliko i govore. Jer njemački je nesiguran, uvijek onkraj smisla. Stoga je bilo ugodno pisati i pisati i artikulirati i omogućiti likovima da se *hiper* izražavaju kada ja već ne mogu. A oni u točki bez povratka, u promijeni, u migraciji, u odlasku i novim počecima. Na kraju, neki odlazi, a ostali ostaju. *Stela, poplava* je prvi tekst koji sam pisao s predumišljajem da ću ga režirati.

7.

Sada znam, štoviše uvjeren sam, da ću uvijek biti bolji dramski pisac nego redatelj. Moj nerv je u pisanju, ali moja žudnja je u režiji. Nakon mnogo previranja, odlučio sam se pomiriti s time. Režiju sam pokušavao upisati dva, ne, tri puta i ne znam kome treba zahvaliti što me nisu primili. Sada je malo lakše jer uviđam kako je autorska pozicija jedna, a njen izraz mnogostruk. No, moji su talenti ograničeni. Ne znam pjevati, imam ogromne treme, ne snalazim se u prostoru i ne znam crtati. Katkad je moja glava jedna gusta magla i u njoj svi ti glasovi. Bez ikakve mistifikacije. Oduvijek sam htio režirati. Spreman sam se pomiriti i s time da će to biti debakl. U osam godina studija i pet godina pisanja naučio sam da umjetničke porive ne treba sputavati, ušutkivati jer ta vrsta potiskivanja vodi ravno do šanka i svoj odgovor traži na dnu krige, a osvetu u mamurluku.

8.

Tekst *Pitija, diktatura očaja* je odgovor na Berlin, na predstave koje sam gledao, na ljude koje sam upoznao, na život koji sam odabrao. Oslobođen krute strukture, horor za prevoditelja, više poema nego drama. Pitija proročica je bila moja opsesivna tema. Za potrebe ovoga teksta, sproveo sam malo arheološko istraživanje svog kompjutera. Pitija se pojavljuje u raznim malim scena, *folderima*, člancima s interneta. Kao da je čekala svoj trenutak. Ostala je ista žena, samo zvuči bolje. Autor je ipak pročitao dovoljno Slavoj Žižeka, Borisa Budena, Zygmunta Baumana u međuvremenu. Gospa iz Međugorja još uvijek čeka svoj tekst. No autor za to još nije spreman. Valjda čeka čudo. Idući tekst će imati časne sestre, one će se moliti za kraj svijeta i tako planiram završiti blok drama o katastrofama koju sada čine *Veliki hotel Bezdan*, *Stela*, *poplava* i *Pitija, diktatura očaja*.

9.

Veliki hotel Bezdan smatram svojim ključnim tekstom. Raskošna, gotovo barokna trilogija jedna je posveta meni. Tako sam ju mislio i tako sam ju pisao. Tekst je napisan u samoći. Bio sam bez posla, bez novaca i bile su tako tanke šanse da ću spasiti svoje studiranje. Pisao sam ga u maloj sobici na Trešnjevci koju sam proglasio bibliotekom. Cijela je soba bila ta drama. Printao sam slike radova Mije Vežovića, Sanje Iveković i Damira Očka. Ispisivao ideje po zidu. I pisao. To je tekst toliko ambiciozan i toliko mitomaničan i smatram da će se teško ponoviti. Bila je to točka mog autorstva kada

me nije bilo briga, tri snažna poteza bez razmišljanja o produkcijskim aspektima, diskurzu i realno bilo kojoj drugoj osobi. Bio je to tekst za mene koji mi je donio još jednu Nagradu Marin Držić i tako mi zakucao status. U njemu, sve moje opsesije, moj otac, moji djedovi i naši naprasni karakteri. Moja propala ljubav, neki Francuz. *Gđa Dalloway*, Koltes i Nina Violić, moje inspiracije. I grupa ljutih hipstera što se seli u Njemačku, moja primarna galerija likova. U toj godini slušam kolegije na Filozofskom fakultetu, prebirem svoju pretencioznost u promišljanju diskurza, strukturalizma i poststrukturalizma, analitičke sposobnosti su mi na vrhuncu. Odlučio sam završiti fakultet i uvjeren sam da sam se *izvukao*. Na psihoterapiju idem redovito. Taj tekst je pisan kako bih si dokazao što sve mogu nakon što sam uvidio što sve *ne* mogu. Pogotovo pobjeći od samoga sebe.

10.

Bila su tri odustajanja od faksa, tri propale godine na račun poreznih obveznika i tri godine pogubljenosti. Marguerite Duras je jednom napisala da je najteže za muškarca postati homoseksualac jer se mora u potpunosti urušiti i ponovno izgraditi. Za mene je najteže bilo postati pisac. To sada zaključujem, iz udobnosti ostvarene karijere, nešto nagrada i pokoje premijere. Sada mogu i malo bolje uvidjeti zašto sam sabotirao fakultet. Realno, nisam zaslužio ovu diplomu koju ću uskoro primiti. Prevario sam sustav koliko ga se moglo varati, zavlacio sam, radio što sam htio, bio neodgovoran i aljkav i suviše se oslanjao na šarm i nešto novootkrivenog talenta. No ipak, šansa koja mi je bila dana sam na kraju i iskoristio. Prvi puta odustajem od faksa na kraju treće godine. Pišem *mail* prof. Sergeju Pristašu iz Wiesbadena da ipak neću stići napisati tekst koji je doduše bio gotov, spreman za obranu. U Wiesbadenu na bijenalu *Neue Stucke aus Europa* sam prvi puta u poziciji pisca. Iza sebe imam jedan tekst *Pritisci moje generacije* i ne znam što želim. Prijavio sam neki master program u Francuskoj, rezultati kasne. Sada znam da su dvije stvari, strah od odrastanja i strah od pisanja. Pisanje je usamljen posao, kao odrastanje. Pisanje je suočavanje s boli i traumom i strahovima, kao odrastanje. Pisanje je razotkrivanje, kao pokazivanje piše u javnosti. I to tada ne želim, ne mogu. Bilo je lakše zamisliti se skriven iza teorijskih diskurza, iza retorike. Moj poriv je uvijek za bijegom. Odabrali između Francuske gdje sam prijavio plesni projekt baziran na Foucaultu, izvedbene dramaturgije i pisanja, bilo je

nemoguće. Stoga, pišem mail, lažem da neću stići završiti tekst i da mi treba slobodna godina da razmislim o svemu. Iza sebe imam prvu profesionalnu produkciju, predstavu *Žuta crta* u režiji Ivica Buljana. Na temelju tog iskustva, zaista sam zbunjen i ne znam što je to dramaturgija, a što dramaturg, dvojim. Žudim za nekim statusom kako ne bih o tome morao razmišljati. Kao što sada žudim za bilo čim drugim, pivom u parku, spojevima, vožnjom biciklom, samo kako bih prestao pisati ovaj tekst. Moj je poriv uvijek za bijegom. Nakon tog odustajanja, dvije godine će sve biti izvan moje kontrole. Status ću dobiti, ali će cijena za njega biti plaćena.

11.

Od *maila* prof. Sergeju Pristašu pisanom iz Wiesbadena do *Velikog hotela Bezdán* proći će tri godine, nekoliko napadaja panike, dvije godine psihoterapije, jedna turbulentna ljubavna veza, dva dramska teksta, dvije Nagrade Marin Držić, dvije praizvedbe mojih dramskih tekstova i jedan tandem koji se raspao. Kada to tako nabrojim, izgleda kao cijeli jedan život u te tri godine, jedna mala karijera. Sada znam koliko sam sretan bio što mi je bio omogućen takav početak. Gledam intervju s Audrey Hepburn. Ona kaže, *jednako su važni oni koji su ti omogućili da kreneš, ali i oni koji su omogućili da nastaviš na jednakom nivou*. Kao dramatičar debitiram gotovo godinu dana nakon prvog odustajanja od faksa. Drama *Pritisci moje generacije ili o bijelom porculanu* postavljena je na sceni Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu. Režirao ju je slovenski redatelj Samo M. Strelec. Odabrao ju je novoizabrani ravnatelj drame, teatrolog Jasen Boko. Kazalište radi obilan PR koji se svodi na to da sam više manje dijete s olovkom u ruci. Pijem kavu na rivi, čitam naslov da sam hrvatski Čehov. Anksioznost se budi, gasim ju alkoholom i hipohondrijom. Uvjeren sam da imam razne rakove, autoimune bolesti ili iščekujem prometne nesreće. O tekstu nisu govorili. *Pritisci moje generacije* je pristojan tekst. Uviđam da sam ga pisao mlad, tek sam bio otkrio pisanje u slobodnom stihu. Ponegdje me zrelost iznenadi, ponekad me je ipak malo sram. Vrijednost teksta je u njegovoj strukturi. *Ona* se osjeća izgubljeno stoga kada pokušava razmišljati o tome narativ se veže u montažne sekvence koje nisu nužno uzročno-posljedično uvezane. Na kraju ostavlja dijete i odlazi. To je samo simbol. Sada vidim kako je svaki tekst pametniji od mene, kao da najavljuje moj život. Nakon *Pritisaka* sam se pogubio poput nje. Sada znam da ne piše život literaturu, već

literatura piše život. Sve što sam napisao bilo je, poput dobro psihoterapeuta, uvijek korak ili dva ispred mene. Predstava je bila loša, grozna štoviše. Nakon cijele pompe, reorganizirali su strukturu teksta *kako bi ju mogla pratiti splitska publika* i nasilno gurali u psihološki realizam. Kritike me nisu štedjele, naglasile su kako sam ipak premlad iako, osim Igora Ružića, nitko tekst nije pročitao. I iskreno sam mislio da više nikada neću pisati i utopio se u samosaželijevanju.

12.

Iduća dva odustajanja od fakulteta mi nisu jasna. Bila je to neka vrsta sabotaze koju iz berlinske sobe ne mogu objasniti. Nisam mogao napisati scenarij, dva puta, dvije godine za redom. Te dvije godine putujem, Sarajevo, Beograd, Hamburg, Berlin. Ili mislim da putujem. Ne znam što radim. Bio sam u Subotici. Radio sam u tandemu s Mirnom Rustemović, posvađao sam se s Mirnom Rustemović. Ovdje se um opire, ne mogu obuhvatiti što sam radio i gdje sam bio, gdje živio i kada se što dogodilo. Pokušao sam upisati režiju u Berlinu tada negdje. To sam potisnuo. Ušao sam u uži krug pa nisam prošao dalje, plakao sam pored kanala gdje sada katkad popijem čašu vina. Koliko sam još stvari potisnuo? Koliko ljudi povrijedio, izdao, prevario i slagao tada? Napadaji panike, konstantna anksioznost. I zato ostavljam ovako. Možda nisam spreman o tome govoriti, a možda se nema ni čega prisjetiti jer kao i u svakoj traumi ili zločinu, *to kao da nisam bio ja*.

No znam da sam napisao *Pretposljednju pandu ili statiku*. Tekst koji mi je omogućio da napokon uvidim što je pisanje i koliko ugodno može biti. Drama je to o četvero ljudi iz Siska koji odrastaju i odlaze svatko na svoju stranu. To su četiri priče o samoći koje govore da je odakle si došao jednako nebitno kao i kamo ideš. Samoća i propitivanje opstaju bez obzira koji ti je životni put predodređen. Tekst je napisan u zimu, bilo mi je hladno u kuhinji i znam da je Petrova crkva zvonila svakih pola sata. Pisao sam iz sebe, bilo mi je jasno što radim. *Valovi* Virginije Woolf su uvijek bili negdje blizu. *(Pret)posljednja panda ili statika*, to pisanje bili su otok sigurnosti u trenutku kada zaista nisam znao što radim, što želim. I taj tekst me učinio piscem. Teško je reći zašto, ali sam znao da sam napravio nešto dobro, u pravom trenutku. Tekst stoji kao bastion u ruševinama koje sam tada ostavljao iza sebe. Bila je to sezona bijega. U trenutku kada se trebalo s nečim suočiti, ja sam već bio u busu, uglavnom za Beograd. Tekst

me nagradio. Dobio sam Nagradu Marin Držić. Iduće godine uslijedila je i praizvedba u Zagrebačkom kazalištu mladih u režiji Saše Božića. Konačno i *Stueckemarkt*. Taj tekst o mladim ljudima me je doveo do ove sobe, ovog stola na kojemu ovo pišem, ovog prozora kroz kojeg gledam i ovog života kojeg sada živim. Da, dramski tekst.

13.

Pande su dobile podijeljene kritike. No u jednoj, Nataša Govedić ispisuje, parafraziram jer ne mogu pronaći kritiku, *kako bi me trebalo upozoriti na vlastitu banalnost*. Dugo me pekla ta rečenica, negdje utisnuta u moj um. Vjerojatno zato što sam se shvaćao toliko ozbiljno. S vremenom, uviđam kako je bila u pravu. Ja vjerujem u banalnost života. Hrvatski leksikon opisuje banalnost kao opću, beznačajnu, otrcanu, svagdanju, prostu stvar. I život, onaj koji živim i onaj o kojem pišem je uvijek banalan i toliko predivan u toj banalnosti. Svaki od tekstova se bave beskonačnom banalnošću življenja. Jedna djevojka ne zna što bi sa sobom. Jedna grupa hipstera se seli iz države i ostavlja prijatelja iza sebe. Četvero klinaca iz Siska odrasta u nesretne ljude. Mrtvi djedovi ostavljaju alkoholizam i teške karakterne osobine u naslijeđe. Teroristi ubijaju neke ljude što večeraju koreansku hranu. Jedna žena nije uspjela kao majka. Jedna mlada djevojka se nadrogira MDMAom i nešto zabrije da je kraj svijeta. No, svaki od tih likova u banalnosti života pronalazi nešto predivno, kao odbljesak ljepote ovog svijeta. Za Mariju iz *Pandi*, to je Umag i slika njezinih troje prijatelja. Za Anu iz iste drame, to je jedan park na rubu Pariza. Za Njega u *Bezdanu*, to je nenadano zaljublivanje u njemačku redateljicu i loša pjesma napisana za nju. Za Ninu Viočić u istoj drami to je pogled na kanal u Parizu gdje neka mladost bahato ulazi u petak navečer. Za jednu glumicu u *Steli, poplavi* je spoznaja kako je bolje da njena djeca ne podnose nju nego da mrze cijeli svijet. Za Ivanu u istoj drami, da je spremna napustiti ovaj svijet sa spoznajom da je bila bog. Moj je svijet, realni i umjetnički, sastavljen od banalnosti. I ja se svoje banalnosti više ne bojim. Ovaj tekst je banalan, govorim o sebi s posebnim značajem, pravdam vlastitu mladenačku pogubljenost, pokušavam ju uvezati sa svojim umjetničkim putem. A sve je već to napisano, otkriveno.

14.

No, prije toga svega, prije premijera i nagrada i mog anksioznog poremećaja, bio je napisan još jedan tekst *L.U.Z.E.R.I.*

Taman prije no što sam počeo odustajati od fakulteta, vratio sam se iz Ljubljane gdje sam bio na studentskoj razmjeni. Bio je to tekst o dečku koji je dobio na lotu, a izgubio nogu i njegovim prijateljima koji mu moraju reći da se sele iz Hrvatske. Možda nije naodmet ovdje pobrojati moje likove koji su se odselili: Ona, Paško, Roza, Mak, Ana, On, Lujo, drugi Mak, Vera, Frano, Drago, Lujo, treći Mak, Hana i Pitija.

L.U.Z.E.R.I. su tekst koji će otvoriti *drugi stil* mog pisanja. U jednoj su kategoriji poetske drame u koju spadaju drame o kojima sam pisao *Pritisci moje generacije*, *(Pret)posljednja panda ili statika*, *Veliki hotel Bezdán* i *Pitija, diktatura očaja*. To su drame pisane u slobodnom stihu, strukturalno prikazuju veće protoke vremena ili stagniranja vremena te se artikuliraju preko poetskih slika. Karakteri su scenski glasovi koji često zvuče kao jedna koherentna poema. To su moje drame jezika, partiture za scensko izvođenje.

L.U.Z.E.R.I. i *Stela, poplava* su moje *realistične* drame koje odlikuju zasićenje dijaloga koji je oštar, gotovo razoran. Drama se artikulira gotovo kao set verbalnih sukoba koje mi često zvuči kao borba za preživljavanje. U središtu je grupa koja je ustanovila vlastiti jezik, često između grubih uvrjeda. Drame preko jezika otkrivaju zapetljan sustav odnosa i nemogućnost separacije. Sada znam da sam taj jezik dobio od svoje obitelji i našeg straha od tišine. Od izljeva ljubavi do svađe, od smijeha do suza je potrebno samo nekoliko trenutaka. Pisanje je, sada znam, nemoguće razdvojiti od života. I jezik je puno više od materinjeg i stranog. Postoje jezici roditelja, ljubavi i prijateljstva. Mali metajezici.

Za *L.U.Z.E.R.E.* sam bio uvjeren da sam ih smislio ni iz čega. Istraživanjem foldera *prijemni-print* otkrivam da likovi Roza, Sanjin, Paško i Mak postoje od prije. Homoseksualci i njihova najbolja prijateljica su bili sa mnom na prijemnom, pijani i tako ljuti, ali sam ih zaboravio. Oni su moja galerija likova, sustav karaktera i jezika preko kojih najlakše mogu artikulirati svijet, ideje i pojmove. U taj sustav, to malo društvo mojih stalnih suputnika mogu ubrojiti Anu i Luku iz *Pandi*, Veru, Maka, Dragu, Franu i Luju iz *Bezdana* te sada Maka i Hanu iz *Stele, poplave*. Na zadnjem godišnjem ispitu, uviđam kako moje drame pripadaju istom univerzumu. Koherentni je to svijet i postoji

velika mogućnost da se oni svi poznaju, da su jednom pili, vjerojatno su se i *zbarili* i sada se tu i tamo nađu u Berlinu, Hamburgu ili Parizu. *L.U.Z.E.R.I.* su iz Kutine, likovi iz *Pande* iz Siska, za ostale pretpostavljam da su Zagrepčani. Moraju se znati i s faksa. Ana iz *Pandi* i Drago iz *Bezdana* su studirali kazališnu režiju, Mak iz *Stele, poplave* filmsku režiju, a Sanjin iz *L.U.Z.E.R.A.* kameru. Roza iz *L.U.Z.E.R.A.* i Vera iz *Bezdana* su arhitektice. Uzimam trenutak, zamišljam svijet tih mojih junaka i dopuštam si malo uživanje. Ipak je to jedan mali svijet stvoren u mojim samoćama. Tekst se opire i ja bih najradije odustao i samozadovoljno maštao ili otišao na neki rođendanski roštilj na Tempelhofu gdje me čekaju prijatelji. Ali tekst moram završiti. Ili on mene. Nisam još sasvim siguran.

15.

To su bili tekstovi. Cijeli se studij, kako mogu vidjeti, okretao oko tekstova. Nisam toliko dobar scenarist. Volim teoriju i vjerujem da sam pročitao više teorijske literature nego romana zbog čega sada plaćam danak dok pišem roman. Štreber sam. U indeksu su mi uglavnom petice. Postoji i jedna trojka. Oko faksa sam organizirao život. Faks sam upisao s pet fantastičnih žena: Mila Pavićević, Karla Crnčević, Ana Grlić, Beatrica Kurbel i Dora Golub. Mila i ja smo se spremali skupa za prijemni i vjerno smo si parirali u ambiciji. Sada se susrećemo na Kottbuser toru, pijemo pivo i bivamo izgubljeni zajedno. Nekad više, nekad manje. Djevojke su se rasporedile u parove, a ja sam dobio Mirnu Rustemović s godine iznad. Mirnu sam upoznao ispred Akademije na dan mog prijemnog ispita. Bili smo nerazdvojni nekoliko godina, radili smo skupa i u mojoj umjetničkoj biografiji i životu će uvijek imati poseban status neke vrste srodne duše. Akademija mi je dala dvije Rektorove nagrade i jednu Dekaničinu nagradu. Bio sam u organizaciji K.R.A.D.U. i *deSadu*, u projektu Regionalna mreža zbog kojeg sam proveo ukupno trideset dana u Skopju. Sve važno mi se dogodilo unutar i za vrijeme Akademije i zato je tako teško od nje se separirati. Zato je teško i zatvoriti ovaj tekst jer je posljednji koji ću napisati u okviru studija i tog bloka sastavljenog od gotovo osam godina života.

16.

O nagradama ne želim dugo. Kada ih dobijem, jako sam sretan, osobito zbog novaca. Ego leprša koji dan, narcizam na tren nije destruktivan i onda prođe. Od nagrada ostaju diplome i osam kila bronce što stoje pored televizora, na regalu kod bake ili mame i tate i pokoja fusnota na stranici *Wikipedija*.

17.

Imao sam sreće s mentorima.

Prije svega, pa i prije Akademije, bila je Jasminka Petek Krapljan, koreografkinja iz Siska. Ona me uvela u kazalište. Prije toga, bio sam pretenciozan hipster iz malog grada. Sisak je grad bez previše opcija. U jednom trenutku je bila aktivna *techno* scena pa mi je sada lako u Berlinu uživati u vikendu. Bile su vrane. Bilo je prazno kino. Bio je Marijan Crtalić, konceptualni umjetnik i bili su *Bambi Molestersi*. No, nije bilo aktivnosti, osim pokojeg sporta. Grad je to koji te ostavlja izgubljenim, sirov. Nisu postojali kino klubovi, dramske grupe, tečajevi. Bio je jedan disko s četiri *flora* i *rokić* gdje maloljetnici piju jeftino vino, konstantne policijske racije. Policajci su se stalno nadali da će naći nešto trave kod kojeg klinca kako bi dobili tri slobodna dana. Takva je bila priča.

Jasminka Petek Krapljan vodi ambiciozan plesni studio. Predstave radi u suradnji s redateljem Jasminom Novljakovićem. Ona me zove da plešem u jednoj predstavi kako bi mogli gostovati u Bugarskoj. U tom trenutku nema muškog plesača. Ostajem u studiju dvije i pol godine. U tom Sisku, u jednom kazalištu, otvara mi se cijeli jedan svijet. U dvije i pol godine sam bio upoznat sa svim ključnim imenima modernog i suvremenog plesa, ali i dinamikama probe. Jasminka se nikada nije opterećivala činjenicom da radi s mladima ili amaterima. Probe su bile svaki dan, radilo se do kasno navečer, deralo se, bilo je suza. Ali sam naučio što je proba, kako se vodi, koja je disciplina potrebna. Svaki aspekt kazališta mi se rastvarao. Predstave Jasminke Petek Krapljan su estetski uvjetovane radom Pine Bausch s naglašenom vizualnom dramaturgijom, strukturirane u postajama. Plesna tehnika ima jaku baletnu podlogu. Otkrivam glazbu Philipa Glassa, Maxa Richtera i Laurie Anderson. Ostaju sa mnom još i danas. Nikada nisam bio dobar plesač. Nemam tjelesnu koordinaciju i Jasminka je to znala. Ipak, ostavila me u studiju, gurala da nastavim jer je prepoznala da bih mogao ostati u kazalištu. S njom sam putovao u Indiju,

Rusiju i vidio pola Europe. Sada znam koja je bila privilegija biti izložen tom znanju s 15, 16 godina. I kao pretenciozni klinac biti otvoren prema svijetu Pine Bausch, eksperimentu Laurie Anderson (upravo sada i slušam *Born, Never Asked* koja mi služi kao madlen kolačić) te tako dobiti uvid u ono što će postati mojim životnim pozivom.

18.

It was a large room. Full of people. All kinds.

*And they had all arrived at the same building
at more or less the same time.*

*And they were all free. And they were all
asking themselves the same question:*

What is behind that curtain?

Laurie Anderson

19.

U posveti teksta *Stela, poplava* pišem: *Ladi Kaštelan, koja mi je jednom spasila život.* Ja ne bih bio ova osoba i ovaj umjetnik bez profesorice Lade Kaštelan.

20.

Zanat sam naučio od profesora Tomislava Zajeca. Na kraju prve godine, pišem u dnevnik rada ... *mi je već postalo neobično jednostavno razgovarati s mentorom Tomislavom Zajecom o tekstovima te sam bio u stanju shvatiti i prihvatiti njegove suptilne, ali vrlo točne, opaske na račun istih. Pod njegovim mentorstvom uspio sam završiti dva dramska teksta. Osim na vremenu, zahvalan sam mu i na strpljenju koje mu je, uopće ne sumnjam, trebalo prilikom mentoriranja svih mojih više ili manje uspješnih avantura s dramskim tekstovima.*

Iz istih razloga, bit ću mu zahvalan idućih sedam godina.

21.

Profesor Sergej Pristaš me naučio da uvijek mogu razumjeti više, konceptualno promišljati i ne posustajati pred vlastitim kognitivnim limitima.

Profesor Mate Matišić mi je nakon dvije godine napokon usadio ideju da treba samo pisati. Trebalo mi je vremena da shvatim što mi je pokušavao objasniti.

22.

Imam 19 godina. Budim se rano. Nosim bijelu košulju na crne cvjetove iz Zare i neku rozu vestu. To mi je kombinacija s maturalne večere. Sjedam u kafić Pif i naručujem kavu. Konobar me pita zašto tako rano, odgovaram imam prijemni. Daje mi kavu besplatno. Odlazim na Akademiju. Pišem neki esej o realitetima na sceni. Imam osjećaj da će Bea proći. Pozovu me u knjižnicu, odgovaram na pitanja, samouvjeren sam. Dugo sam se pripremao za ovo. Goran Ferčec je tri puta križao teorijski tekst i tjerao me da ga ispisujem nanovo dok nisam u stanju braniti svaku rečenicu.

Dramski tekst o Evi Braun im se sviđa. Odlazim. Sjedam u Pif s prijateljicom Ivom Mihelić i pijemo pelinkovce u 10 ujutro. Nakon kojeg sata prolazi prof. Sergej Pristaš, podiže palac, možda je i namignuo. Odlazim do Akademije, na popisu stoji moje ime. Zovem starce, plačem.

Gotovo je, luk se oljuštio, jedna suzica se spušta niz obraz.

23.

Vjerujem da iza svakog motivacijskog pisma postoji potreba da se odgovori na pitanje zašto. Najgore, najteže i vjerojatno najdugovječnije pitanje. U nastavku slijedi moj pokušaj najelaboriranijeg odgovora za.

Pitanje zašto (?) dolazi s prvim znacima zrelosti. Odgovori dolaze malo teže. Neki gotovo nikada ne dođu. No, zašto ja želim studirati dramaturgiju? Nakon mnogih dijagrama, tablica za i protiv, savjetovanja s roditeljima i nekim drugim ljudima ovještenim za razgovor i savjetovanje, prvi trag bila je jednostavna jednadžba :

$(Ja + X)^n = Ja$ Koji Želim Postati

Ironija života je što oni koji su najslabiji u matematici često njoj i najviše vjeruju. 'X' predstavlja znanje i vještine koje želim studijem postići dok je 'n' koeficijent sreće u kojemu se taj proces odvija. Moja se motivacija krije u znaku 'X'. Ne treba nužno razglabati otkuda dolazi ideja i želja da se postane umjetnikom. Taj se poriv javlja u djetinjstvu kada još uvijek nismo u mogućnosti jasno percipirati svoje mogućnosti. Sve

ostalo što se dogodi samo je niz slučajnosti pomiješan sa više ili manje pogodnim genskim sustavom (i eventualno razmještajem planeta u natalnoj karti).

Korijeni se obično mogu odmah povezati s biološkim aspektima pojedinca. Primjerice, lijevacima je puno naglašenija desna polutka mozga (u 89% slučajeva) čime se njihove sklonosti kreću prema: osjećajima, filozofiji, jezicima, smislu... To je naprosto jednaka činjenica kao i da nikada neću oćelaviti. Ipak ne treba pretjerivati, osobne ambicije naravno ovise i o cijelom nizu događaja koji oblikuju svijest.

Prijaviti se na Akademiju zapravo je indirektno priznanje želje za vokacijom umjetnika. Između mene koji piše morbidne tekstove i propituje o smislu života Emme Bovary stoji upravo zrelost za prihvaćanjem odgovornosti koje mi donosi moja želja. Jer ukoliko jesam umjetnik, više ne pišem zato što imam potrebu pisati već pišem da nešto kažem. Pisati u ovome slučajno se mora izjednačiti s činjenicom da ja imam nešto za reći i da postoji netko tko će to i poslušati. Svaki rad postaje promišljenim manifestom mojih namjera upućenim jednoj skupini ljudi (obično nesumičnim uzorkom).

Još uvijek ostaje to pitanje matematičke jednadžbe postavljene ranije u tekstu. Nakon godinu dana studiranja gdje je $n=0$, postalo je očigledno da Ja Koji Želim Postati i neće biti presretna osoba. 'X' uvelike ovisi o 'n' i obratno. Teško je bilo bivati u kazalištu, a ne imati mogućnost baviti se kazalištem (i ne samo kazalištem, već i drugim umjetnostima.) Teško je bilo godinu dana promatrati djelovanje, a ne biti u mogućnosti dobiti okruženje za vlastiti rad.

Iako sam dobar komad svoga života proveo u umjetnosti gledanoj iz različitih kutova, produciranu u različitim medijima, želja da studiram dramaturgiju došla je polako i promišljeno. Upravo u trenutku kada sam za nju bio spreman.

Isto tako, nakon godinu dana dislociranosti, uvidio sam da studirati nešto i postati nešto su dvije posve različite stvari (vjerojatno zbog vremenskog razmaka između ta dva). U skladu sa svojim mogućnostima i interesima bilo je nužno pronaći područje ili bolje rečeno Odsjek unutar kojega ću moći razvijati ideje koji će u isto vrijeme predstavljati izvor informacija, znanja i vještina koje za sebe potražujem.

Dramaturgija je odjednom postala jasan odabir. Nudi mi se mogućnost istraživanja medija u kojem bih želio svoju ideju materijalizirati, a za studiranje još važnije pokriva

sva područja za koje sam zainteresiran. Omogućuje mi proučavati ples i performance, povijest drame, kazališta i filma dok paralelno učim i konstantno unaprijeđujem pisanje za film i kazalište.

Upravo me ta polivalentnost usmjerila na ovaj odabir. Naravno, postoje i razlozi vezani uz osobnost pojedinca. I upravo je ona presudna. Jer možda mogu biti svjestan zašto sam nešto napisao ili zašto sam upravo tako napisao, ali iza toga još uvijek stoji jednostvan Ja Koji Jesam sa svim njegovima strastima, željama i nadama.

Dino Pešut